

## ส่วนที่ ๒

# ยุทธศาสตร์การพัฒนากองครักษ์ส่วนท้องถิ่น

### ๑. ความสัมพันธ์ระหว่างแผนพัฒนาระดับมหภาค

#### ๑.๑ แผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐)

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย มาตรา ๖๕ กำหนดให้รัฐพึงจัดให้มียุทธศาสตร์ชาติ เป็นเป้าหมายการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน ตามหลักธรรมาภิบาลเพื่อใช้เป็นกรอบในการจัดทำแผนต่างๆ ให้สอดคล้องและบูรณาการกันเพื่อให้เกิดเป็นพลังผลักดันร่วมกันไปสู่เป้าหมายดังกล่าว โดยให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ และต่อมาได้มีการตราพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ มีผลบังคับใช้เมื่อวันที่ ๑ สิงหาคม ๒๕๖๐ โดยกำหนดให้มีการแต่งตั้งคณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ เพื่อรับผิดชอบในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ กำหนดวิธีการการมีส่วนร่วมของประชาชนในการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติ ในการติดตาม การตรวจสอบ และการประเมินผล รวมทั้งกำหนดมาตรการส่งเสริมและสนับสนุนให้ประชาชนทุกภาคส่วนดำเนินการให้สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ

เพื่อให้เป็นไปตามที่กำหนดในพระราชบัญญัติการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติ พ.ศ. ๒๕๖๐ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติได้แต่งตั้งคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านต่างๆ รวม ๖ คณะ อันประกอบด้วย คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม คณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และคณะกรรมการจัดทำยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับผิดชอบในการดำเนินการจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติให้เป็นไปตามหลักเกณฑ์ วิธีการ และเงื่อนไขที่กำหนด ตลอดจนได้จัดให้มีการรับฟังความคิดเห็นของประชาชนและหน่วยงานของรัฐที่เกี่ยวข้องอย่างกว้างขวางเพื่อประกอบการพิจารณาจัดทำร่างยุทธศาสตร์ชาติตามที่กฎหมายกำหนดแล้ว

ยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๑-๒๕๘๐) เป็นยุทธศาสตร์ชาติฉบับแรกของประเทศไทย ตามรัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย ซึ่งจะต้องนำไปสู่การปฏิบัติเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุวิสัยทัศน์ “ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง” ภายในช่วงเวลาดังกล่าว เพื่อความสุขของคนไทยทุกคน

### สถานการณ์ แนวโน้ม วิสัยทัศน์ และเป้าหมายในการพัฒนาประเทศ

#### ๑. บทนำ

การพัฒนาประเทศไทยนับตั้งแต่แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑ เป็นต้นมาได้ส่งผลให้ประเทศมีการพัฒนาในทุกมิติ ทั้งในด้านเศรษฐกิจที่ประเทศไทยได้รับการยกระดับเป็นประเทศในกลุ่มบนของกลุ่มประเทศระดับรายได้ปานกลาง ในด้านสังคมที่มีการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนส่งผลให้ประเทศไทยหลุดพ้นจากการเป็นประเทศยากจน และในด้านสิ่งแวดล้อมที่ประเทศไทยมีข้อได้เปรียบในหลากหลายเชิงนิเวศ อย่างไรก็ตาม ประเทศไทยยังมีความท้าทายต่อการพัฒนาที่สำคัญ อาทิ อัตราการขยายตัวทางเศรษฐกิจในปี ๒๕๖๐ ที่ร้อยละ ๓.๙ ถือว่าอยู่ในระดับต่ำกว่าศักยภาพ เมื่อเทียบกับร้อยละ ๖.๐ ต่อปี ในช่วงเวลาเกือบ ๖ ทศวรรษที่ผ่านมา โดยมีสาเหตุหลักจากการชะลอตัวของการลงทุนภายในประเทศและสถานการณ์เศรษฐกิจโลกที่ยังไม่ฟื้นตัวได้เต็มที่ที่โครงสร้างเศรษฐกิจไทยที่ยังไม่สามารถขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรมได้อย่างเต็มประสิทธิภาพภาคบริการและภาคเกษตรมีผลิตภาพการผลิตในระดับต่ำ ขาดการนำเทคโนโลยีเข้ามา

เพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต ประกอบกับแรงงานไทยยังมีปัญหาเรื่องคุณภาพและสมรรถนะที่ไม่สอดคล้องกับความต้องการในการขับเคลื่อนการพัฒนาของประเทศ

นอกจากนั้น ศักยภาพและคุณภาพของประชากรไทยทุกช่วงวัยยังคงเป็นปัจจัยท้าทายสำคัญต่อการพัฒนาประเทศ แม้ว่าการเข้าถึงระบบบริการสาธารณสุข การศึกษา บริการสาธารณสุข โครงสร้างพื้นฐานต่างๆ และการคุ้มครองทางสังคมอื่นๆ ของคนไทยมีความครอบคลุมเพิ่มมากขึ้น แต่ยังคงมีปัญหาเรื่องคุณภาพการให้บริการที่มีมาตรฐานแตกต่างกันระหว่างพื้นที่ ซึ่งเป็นหนึ่งในสาเหตุหลักที่ทำให้ประเทศไทยยังคงมีปัญหาความเหลื่อมล้ำในหลายมิติ ขณะที่ปัญหาด้านความยากจนยังคงเป็นประเด็นท้าทายในการยกระดับการพัฒนาประเทศให้ประชาชนมีรายได้สูงขึ้นและแก้ปัญหาความเหลื่อมล้ำอย่างยั่งยืน ขณะเดียวกันการวางกลยุทธ์ระยะยาวในการฟื้นฟู การใช้ และการรักษาทรัพยากรอย่างบูรณาการเพื่อการพัฒนาประเทศที่ผ่านมายังขาดความชัดเจน ส่งผลให้ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศยังมีปัญหาการใช้อย่างสิ้นเปลืองและเสื่อมโทรมลงอย่างรวดเร็ว

ทั้งนี้ ปัญหาดังกล่าวข้างต้นมีสาเหตุส่วนหนึ่งมาจากประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาประเทศขาดความต่อเนื่องและความยืดหยุ่นในการตอบสนองต่อความต้องการและปัญหาของประชาชน ขณะที่ความมั่นคงภายในประเทศยังมีหลายประเด็นที่ต้องเสริมสร้างให้เกิดความเข้มแข็ง ลดความขัดแย้งทางความคิดและอุดมการณ์ที่มีรากฐานมาจากความเหลื่อมล้ำ ความไม่เสมอภาค การขาดความเชื่อมั่นในกระบวนการยุติธรรม และปัญหาการขาดเสถียรภาพทางการเมืองตลอดจนส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจให้เกิดความรักและความสามัคคี

ในขณะเดียวกัน การเปลี่ยนแปลงโครงสร้างประชากรที่มีสัดส่วนประชากรวัยแรงงานและวัยเด็กที่ลดลงและประชากรสูงอายุที่เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง จะเป็นปัจจัยเสี่ยงสำคัญที่จะทำให้การพัฒนาประเทศในมิติต่าง ๆ มีความท้าทายมากขึ้น ทั้งในส่วนของเสถียรภาพทางการเงินการคลังของประเทศในการจัดสวัสดิการเพื่อดูแลผู้สูงอายุที่เพิ่มสูงขึ้น การลงทุนและการออม การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของประเทศ ความมั่นคงทางสังคม การบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืนซึ่งจะเป็นประเด็นท้าทายต่อการขับเคลื่อนประเทศไปสู่การเป็นประเทศพัฒนาแล้ว

## ๒. ปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลกระทบต่อการพัฒนาประเทศ

แม้ว่าประเทศไทยจะมีตำแหน่งที่ตั้งที่สามารถเป็นศูนย์กลางในการเชื่อมโยงในภูมิภาคและเป็นประตูสู่เอเชีย แต่การที่มีอาณาเขตติดกับประเทศเพื่อนบ้านหลายประเทศ ทำให้ปัญหาด้านเขตแดนกับประเทศเพื่อนบ้านยังคงเป็นความท้าทายด้านความมั่นคงในอนาคต นอกจากนี้ ประเทศไทยยังคงต้องให้ความสำคัญกับปัญหาด้านความมั่นคงอื่น ๆ ที่มีความซับซ้อน ละเอียดอ่อน และมีความเชื่อมโยงกันหลายมิติที่อาจเป็นประเด็นท้าทายต่อการสร้างบรรยากาศความไว้วางใจระหว่างรัฐกับประชาชนและระหว่างประชาชนกับประชาชน ซึ่งรวมถึงการสร้างสามัคคีของคนในชาติที่จะนำไปสู่การแก้ปัญหาความขัดแย้งระหว่างกลุ่มประชากรไทยที่มีแนวคิดและความเชื่อที่แตกต่างกันอย่างยั่งยืนนอกจากนี้ การขยายอิทธิพลและการเพิ่มบทบาทของประเทศมหาอำนาจ ที่อาจก่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงไปสู่ระบบหลายขั้วอำนาจ หรือเกิดการย้ายขั้วอำนาจทางเศรษฐกิจ ซึ่งอาจส่งผลกระทบต่อเสถียรภาพทางเศรษฐกิจของประเทศในอนาคต ขณะที่องค์กรที่ไม่ใช่รัฐ อาทิ องค์กรระหว่างประเทศ และบริษัทข้ามชาติ จะมีบทบาทมากขึ้นในการกำหนดกฎ ระเบียบ ทิศทางความสัมพันธ์และมาตรฐานสากลต่างๆ ทั้งในด้านความมั่นคง และเศรษฐกิจ รวมทั้งการรวมกลุ่มเศรษฐกิจและการเปิดเสรีในภูมิภาคที่นำไปสู่ความเชื่อมโยงในทุกระบบ อาจก่อให้เกิดความเสี่ยงด้านอาชญากรรมข้ามชาติและเศรษฐกิจนอกระบบ รวมทั้งปัญหายาเสพติด การค้ามนุษย์ และการลักลอบเข้าเมือง

ในทางกลับกัน ความเปลี่ยนแปลงจากโลกาภิวัตน์และความก้าวหน้าทางวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีที่ได้รับการพัฒนาอย่างก้าวกระโดดจะก่อให้เกิดนวัตกรรมอย่างพลิกผัน อาทิ เทคโนโลยีปัญญาประดิษฐ์ อินเทอร์เน็ตในทุกสิ่ง การวิเคราะห์ข้อมูลขนาดใหญ่ หุ่นยนต์และโดรน เทคโนโลยีพันธุกรรม

สมัยใหม่ และเทคโนโลยีทางการเงิน ซึ่งตัวอย่างแนวโน้มการพัฒนาเทคโนโลยีอย่างก้าวกระโดดเหล่านี้ คาดว่า จะเป็นปัจจัยสนับสนุนหลักที่ช่วยทำให้เศรษฐกิจโลกและเศรษฐกิจไทยมีแนวโน้มที่จะกลับมาขยายตัวได้เข้มแข็ง ขึ้น แนวโน้มสำคัญที่จำเป็นต้องมีการติดตามอย่างใกล้ชิด อาทิการรวมกลุ่มทางการค้าและการลงทุนที่จะมีความหลากหลายเพิ่มมากขึ้น การแข่งขันที่คาดว่าจะรุนแรงขึ้นในการเพิ่มผลิตภาพและสร้างความหลากหลายของสินค้าและบริการที่ตอบโจทย์รูปแบบชีวิตใหม่ๆ

นอกจากนี้ ประเทศไทยคาดว่าจะเข้าสู่การเป็นสังคมสูงวัยระดับสุดยอดในปี ๒๕๗๔ จะก่อให้เกิดโอกาสใหม่ๆ ในการตอบสนองความต้องการของกลุ่มผู้บริโภคนสูงวัยที่จะมีสัดส่วนเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการคาดการณ์ว่าครอบครัวไทยจะมีขนาดเล็กลงและมีรูปแบบที่หลากหลายมากขึ้นประชากรในประเทศไทยจะมีช่วงอายุที่แตกต่างกันและจะมีกลุ่มคนช่วงอายุใหม่ๆ เพิ่มขึ้น ซึ่งจะส่งผลต่อทัศนคติและพฤติกรรมที่แตกต่างกัน ดังนั้น การเตรียมความพร้อมของประชากรให้มีคุณภาพและการนำเทคโนโลยีที่เหมาะสมมาใช้ในการผลิตและการบริการของประเทศจะเป็นความท้าทายสำคัญในระยะต่อไป

ในขณะเดียวกัน โครงสร้างประชากรที่เข้าสู่สังคมสูงวัย อาจทำให้เกิดความต้องการแรงงานต่างชาติเพิ่มมากขึ้นเพื่อทดแทนจำนวนแรงงานไทยที่ลดลง ซึ่งปัจจัยด้านการเปิดเสรีในภูมิภาคและความก้าวหน้าของการพัฒนาระบบคมนาคมขนส่งในภูมิภาคจะทำให้การเคลื่อนย้ายแรงงานและการย้ายถิ่นมีความสะดวกมากขึ้น และเป็นปัจจัยสำคัญที่จะทำให้เกิดการเคลื่อนย้ายประชากรเข้าออกประเทศเพิ่มมากขึ้น โดยเฉพาะในกลุ่มประชากรที่มีศักยภาพซึ่งมีแนวโน้มในการเคลื่อนย้ายไปเรียนหรือทำงานในทั่วทุกมุมโลกสูงขึ้น ทั้งนี้ การย้ายถิ่นส่วนใหญ่มีวัตถุประสงค์เพื่อแสวงหาโอกาสทางเศรษฐกิจที่ดีขึ้น จึงอาจจะเป็นไปได้ที่ประเทศไทยจะยังคงเป็นประเทศผู้รับของประชากรจากประเทศเพื่อนบ้านขณะที่ประชากรไทยโดยเฉพาะแรงงานทักษะอาจมีแรงจูงใจในการย้ายถิ่นไปยังประเทศที่มีระดับการพัฒนาที่ดีกว่า อาจทำให้การแย่งชิงแรงงานมีความรุนแรงมากขึ้น ซึ่งจะยิ่งทำให้เกิดความเสี่ยงต่อการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและการเปลี่ยนแปลงของบริบทสังคมไทย

นอกจากนี้ ผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศคาดว่าจะมีความรุนแรงมากขึ้น ทั้งในเชิงความผันผวน ความถี่ และขอบเขตที่กว้างขวางมากขึ้น ซึ่งจะสร้างความเสียหายต่อชีวิตและทรัพย์สิน ระบบโครงสร้างพื้นฐานที่จำเป็น ตลอดจนระบบผลิตทางการเกษตรที่สัมพันธ์ต่อเนื่องกับความมั่นคงด้านอาหารและน้ำ ขณะที่ระบบนิเวศต่างๆ มีแนวโน้มเสื่อมโทรมลง และมีความเป็นไปได้ค่อนข้างสูงในการสูญเสียความสามารถในการรองรับความต้องการของมนุษย์ได้อย่างมีประสิทธิภาพอย่างไรก็ดี ระดับความรุนแรงของผลกระทบอันเกิดจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศโลกและความเสื่อมโทรมของระบบนิเวศต่าง ๆ ดังกล่าวที่แต่ละประเทศจะต้องเผชิญจะมีความแตกต่างกัน ทำให้การเป็นสังคมสีเขียวการรักษาและบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างบูรณาการจะได้รับความสำคัญและความสนใจจากนานาประเทศ รวมทั้งประเทศไทยเพิ่มมากขึ้น พลังงานทดแทนและพลังงานทางเลือกรวมถึงการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหารมีแนวโน้มที่จะมีความสำคัญเพิ่มมากขึ้นกฎระเบียบและข้อตกลงด้านสิ่งแวดล้อมจะมีความเข้มข้นและเข้มงวดขึ้น โดยกรอบการพัฒนาตามข้อตกลงระหว่างประเทศต่างๆ ที่สำคัญ เช่น เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน และบันทึกความตกลงปารีสจะได้รับการนำไปปฏิบัติอย่างจริงจังมากยิ่งขึ้น

แนวโน้มเหล่านี้จะก่อให้เกิดความท้าทายต่อการพัฒนาประเทศในหลายมิติ ทั้งในส่วนของการทำงานและอาชีพ สาขการผลิตและบริการใหม่ๆ ความมั่นคงของประเทศอันเกิดจากภัยคุกคามและความเสี่ยงด้านอื่นๆ ที่ซับซ้อนขึ้น อาชญากรรมไซเบอร์ รูปแบบการก่อสงครามที่ใช้เทคโนโลยีเป็นเครื่องมือ การเคลื่อนย้ายอย่างเสรีและรวดเร็วของผู้คน เงินทุน ข้อมูลข่าวสาร องค์ความรู้ เทคโนโลยีและสินค้าและบริการ การปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศที่รวดเร็วและคาดการณ์ได้ยากการเกิดขึ้นของโรคระบาด และโรคอุบัติใหม่ที่จะส่งผลให้การเฝ้าระวังด้านการสาธารณสุขในประเทศมีความสำคัญมากขึ้น อาจนำไปสู่ปัญหาความเหลื่อมล้ำที่ทวีความรุนแรงมากขึ้นได้ หากไม่มีมาตรการที่มีประสิทธิภาพในการป้องกันและ

รองรับผลกระทบต่างๆ ที่คาดว่าจะเกิดขึ้น ซึ่งรวมถึงการเตรียมความพร้อมเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมแบบพลิกผันที่จะเกิดขึ้นอย่างรวดเร็วโดยเฉพาะอย่างยิ่งหากการเข้าถึงเทคโนโลยีโครงสร้างพื้นฐาน และองค์ความรู้สมัยใหม่มีระดับความแตกต่างกันระหว่างกลุ่มประชากรต่างๆ โดยการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและนวัตกรรมดังกล่าวจะส่งผลกระทบต่อทั้งการจ้างงานและอาชีพที่จะมีรูปแบบและลักษณะงานที่เปลี่ยนไป มีความต้องการแรงงานที่มีสมรรถนะสูงเพิ่มมากขึ้น หลายอาชีพอาจหายไปจากตลาดงานในปัจจุบันและบางอาชีพจะถูกทดแทนด้วยระบบอัตโนมัติโดยเฉพาะอาชีพที่ต้องการทักษะระดับต่ำ ก่อให้เกิดความเสี่ยงต่อความมั่นคงและคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ปรับตัวไม่ทันหรือขาดความรู้และทักษะที่ทันกับยุคสมัยที่เปลี่ยนแปลงไปกระแสโลกาภิวัตน์จะทำให้เกิดการพัฒนารายายความเป็นเมือง วิถีชีวิตที่เปลี่ยนไปอย่างรวดเร็ว รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงทางสภาพภูมิอากาศที่อาจจะมีผลกระทบรุนแรงมากยิ่งขึ้น ซึ่งปัจจัยทั้งหมดดังกล่าวจะส่งผลให้ปัญหาความยากจนและความเหลื่อมล้ำของประเทศมีความซับซ้อนมากยิ่งขึ้น

จากปัจจัยและแนวโน้มที่คาดว่าจะส่งผลต่อการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศในมิติต่างๆ ข้างต้น เห็นได้ว่าบริบทและสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกประเทศมีแนวโน้มที่จะเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว มีพลวัตสูง และมีความซับซ้อนหลากหลายมิติ ซึ่งจะส่งผลต่ออนาคตการพัฒนาประเทศอย่างมาก ดังนั้น การพัฒนาประเทศจึงจำเป็นต้องมียุทธศาสตร์การพัฒนาที่ครอบคลุมทุกมิติและทุกด้านของการพัฒนาที่เกี่ยวข้อง มีความร่วมมือในลักษณะประชารัฐจากภาคส่วนต่างๆ ในรูปแบบของหุ้นส่วนการพัฒนาที่เป็นการดำเนินงานอย่างบูรณาการ เนื่องจากทุกมิติการพัฒนามีความเกี่ยวข้องซึ่งกันและกัน โดยประเทศไทยจำเป็นต้องมีทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพ มีความรู้ สมรรถนะ และทักษะที่สอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงต่างๆ สามารถรู้เท่าทันและปรับตัวให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างมีความสุข มีอาชีพที่มั่นคง สร้างรายได้ ท่ามกลางความเปลี่ยนแปลงกฎเกณฑ์และกติกาใหม่ๆ และมาตรฐานที่สูงขึ้น โดยเฉพาะในโลกที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วซึ่งจำเป็นต้องมีการพัฒนาระบบและปัจจัยส่งเสริมต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องไปพร้อมกัน ทั้งในส่วนของระบบการเรียนการสอน และการพัฒนาทักษะฝีมือที่สอดคล้องกันกับการพัฒนาของคนในแต่ละช่วงวัย ระบบบริการสาธารณะ โครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งการให้ความสำคัญกับการส่งเสริมเทคโนโลยีและนวัตกรรม เพื่อให้ประเทศไทยสามารถยกระดับเป็นเจ้าของเทคโนโลยีและนวัตกรรมก้าวทันโลก จากการต่อยอดการพัฒนาบนพื้นฐานนโยบายไทยแลนด์ ๔.๐ ส่งผลให้เกิดการสร้างห่วงโซ่มูลค่าทางเศรษฐกิจในทั้งภาคอุตสาหกรรม ภาคเกษตรและภาคบริการ กระจายผลประโยชน์จากการพัฒนา ลดปัญหาความเหลื่อมล้ำ และนำไปสู่การเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกภาคส่วน

นอกจากนี้ ประเทศไทยต้องให้ความสำคัญกับการสร้างสมดุลความมั่นคงด้านพลังงานและอาหาร การรักษาไว้ซึ่งความหลากหลายเชิงนิเวศ การส่งเสริมการดำเนินชีวิตและธุรกิจ และการพัฒนาและขยายความเป็นเมืองที่เติบโตอย่างต่อเนื่องที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมกับการมีข้อกำหนดของรูปแบบและกฎเกณฑ์ที่เกี่ยวข้องกับลักษณะการใช้พื้นที่ที่ชัดเจน ขณะที่การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบโลจิสติกส์ กฎหมาย ระบบภาษีต้องมีกลยุทธ์การพัฒนาที่สามารถอำนวยความสะดวกและส่งเสริมให้ประเทศมีศักยภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และสามารถใช้จุดแข็งในเรื่องตำแหน่งที่ตั้งทางภูมิศาสตร์ของประเทศให้เกิดประโยชน์ต่อการพัฒนาประเทศมากขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญของการรวมกลุ่มความร่วมมือกับนานาประเทศในระดับภูมิภาคและระดับโลก เพื่อกระชับและสร้างสัมพันธ์ไมตรี เสริมสร้างความสัมพันธ์ทางการทูต ซึ่งจะก่อให้เกิดการสร้างพลังทางเศรษฐกิจและรักษาความมั่นคงของประเทศ โดยจำเป็นต้องสร้างความพร้อมในการที่จะยกระดับมาตรฐานและมีการปฏิบัติให้เป็นไปตามระเบียบกติกาสากลในด้านต่างๆ ขณะเดียวกันประเทศไทยจำเป็นต้องเร่งให้มีการปฏิรูประบบราชการและการเมืองเพื่อให้เกิดการบริหารราชการที่ดีและมีเสถียรภาพทางการเมือง มีการส่งเสริมคนในชาติให้ยึดมั่นสถาบันหลักเป็นศูนย์รวมจิตใจเพื่อให้เกิดความรักความสามัคคี และ

ลดความขัดแย้งภายในประเทศ โดยที่นโยบายการพัฒนาต่างๆ จำเป็นต้องคำนึงถึงความสอดคล้องกับโครงสร้าง และลักษณะพฤติกรรมของประชากรที่อาจจะมีความแตกต่างจากปัจจุบันมากขึ้น

ดังนั้น ภายใต้เงื่อนไขโครงสร้างประชากร โครงสร้างเศรษฐกิจ สภาพสังคม สภาพภูมิอากาศ สิ่งแวดล้อม และปัจจัยการพัฒนาต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง ส่งผลให้ประเทศไทยจำเป็นต้องมีการวางแผนการพัฒนาที่ รอบคอบและครอบคลุม อย่างไรก็ตาม หลายประเด็นพัฒนาเป็นเรื่องที่ต้องใช้ระยะเวลาในการดำเนินงาน เพื่อให้เกิดการปรับตัวซึ่งจะต้องหยั่งรากลึกกลงไปถึงการเปลี่ยนแปลงในเชิงโครงสร้างการขับเคลื่อนการพัฒนาให้ ประเทศเจริญก้าวหน้าไปในอนาคตจึงจำเป็นต้องกำหนดวิสัยทัศน์ในระยะยาวที่ต้องบรรลุ พร้อมทั้งแนว ยุทธศาสตร์หลักในด้านต่างๆ เพื่อเป็นกรอบในการขับเคลื่อนการพัฒนาอย่างบูรณาการบนพื้นฐานประชารัฐเพื่อ ยกระดับจุดแข็งและจุดเด่นของประเทศ และปรับปรุงแก้ไขจุดอ่อนและจุดด้อยต่าง ๆ อย่างเป็นระบบ โดย ยุทธศาสตร์ชาติจะเป็นเป้าหมายใหญ่ในการขับเคลื่อนประเทศ และถ่ายทอดไปสู่แผนในระดับอื่น ๆ เพื่อนำไปสู่ การปฏิบัติทั้งในระดับยุทธศาสตร์ ภารกิจและพื้นที่ ซึ่งรวมถึงพื้นที่พิเศษต่างๆ อาทิ เขตเศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน เขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเพื่อให้การพัฒนาประเทศสามารถดำเนินการได้อย่างมั่นคง มั่งคั่ง และ ยั่งยืน

### วิสัยทัศน์ประเทศไทย

**“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตาม**

**หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** หรือเป็นคติพจน์ประจำชาติว่า “มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน” เพื่อสนองตอบต่อ ผลประโยชน์แห่งชาติ อันได้แก่ การมีเอกราช อธิปไตย การดำรงอยู่อย่างมั่นคง และยั่งยืนของสถาบันหลักของ ชาติและประชาชนจากภัยคุกคามทุกรูปแบบ การอยู่ร่วมกันในชาติอย่างสันติสุขเป็นปึกแผ่น มีความมั่นคงทาง สังคมท่ามกลางพหุสังคมและการมีเกียรติและศักดิ์ศรีของความเป็นมนุษย์ความเจริญเติบโตของชาติ ความเป็น ธรรมและความอยู่ดีมีสุขของประชาชน ความยั่งยืนของฐานทรัพยากรธรรมชาติสิ่งแวดล้อม ความมั่นคงทาง พลังงานและอาหาร ความสามารถในการรักษาผลประโยชน์ของชาติภายใต้การเปลี่ยนแปลงของสภาวะ แวดล้อมระหว่างประเทศ และการอยู่ร่วมกันอย่างสันติประสานสอดคล้องกันด้านความมั่นคงในประชาคม อาเซียนและประชาคมโลกอย่างมีเกียรติและศักดิ์ศรี

**ความมั่นคง** หมายถึง การมีความมั่นคงปลอดภัยจากภัยและการเปลี่ยนแปลงทั้งภายในประเทศ และภายนอกประเทศในทุกระดับ ทั้งระดับประเทศ สังคม ชุมชน ครัวเรือน และปัจเจกบุคคล และมีความ มั่นคงในทุกมิติ ทั้งมิติทางการทหาร เศรษฐกิจ สังคม สิ่งแวดล้อม และการเมือง เช่น ประเทศมีความมั่นคงใน เอกราชและอธิปไตย มีการปกครองระบอบประชาธิปไตยที่มีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์มีความเข้มแข็งเป็นศูนย์กลางและเป็นที่ยึดเหนี่ยวจิตใจของประชาชน มีระบบการเมือง ที่มั่นคงเป็นกลไกที่นำไปสู่การบริหารประเทศที่ต่อเนื่องและโปร่งใสตามหลักธรรมาภิบาล สังคมมีความ โปร่งใสและความสามัคคี สามารถผนึกกำลังเพื่อพัฒนาประเทศ ชุมชนมีความเข้มแข็ง ครอบครัวมีความ ออบอุ่น ประชาชนมีความมั่นคงในชีวิต มีงานและรายได้ที่มั่นคงพอเพียงกับการดำรงชีวิต มีการออมสำหรับ วัยเกษียณ ความมั่นคงของอาหาร พลังงาน และน้ำ มีที่อยู่อาศัยและความปลอดภัยในชีวิตทรัพย์สิน

**ความมั่งคั่ง** หมายถึง ประเทศไทยมีการขยายตัวของเศรษฐกิจอย่างต่อเนื่องและมีความยั่งยืน จนเข้าสู่กลุ่มประเทศรายได้สูง ความเหลื่อมล้ำของการพัฒนาลดลง ประชากรมีความอยู่ดีมีสุขได้รับ ผลประโยชน์จากการพัฒนาอย่างเท่าเทียมกันมากขึ้น และมีการพัฒนาอย่างทั่วถึงทุกภาคส่วนมีคุณภาพชีวิต ตามมาตรฐานขององค์การสหประชาชาติ ไม่มีประชาชนที่อยู่ในภาวะความยากจนเศรษฐกิจในประเทศมีความ เข้มแข็ง ขณะเดียวกันต้องมีความสามารถในการแข่งขันกับประเทศต่างๆทั้งในตลาดโลกและตลาด ภายในประเทศเพื่อให้สามารถสร้างรายได้ทั้งจากภายในและภายนอกประเทศตลอดจนมีการสร้างฐานเศรษฐกิจ และสังคมแห่งอนาคตเพื่อให้อุตสาหกรรมกับบริบทการพัฒนาที่เปลี่ยนแปลงไป และประเทศไทยมีบทบาทที่สำคัญใน เวทีโลก และมีความสัมพันธ์ทางเศรษฐกิจและการค้าอย่างแน่นแฟ้นกับประเทศในภูมิภาคเอเชีย เป็นจุดสำคัญ

ของการเชื่อมโยงในภูมิภาค ทั้งการคมนาคมขนส่ง การผลิต การค้า การลงทุน และการทำธุรกิจ เพื่อให้เป็นพลังในการพัฒนา นอกจากนี้ยังมีความสมบูรณ์ในทุนที่จะสามารถสร้างการพัฒนาต่อเนื่องไปได้ ได้แก่ ทุนมนุษย์ ทุนทางปัญญา ทุนทางการเงิน ทุนที่เป็นเครื่องมือเครื่องจักร ทุนทางสังคม และทุนทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

**ความยั่งยืน** หมายถึง การพัฒนาที่สามารถสร้างความเจริญ รายได้ และคุณภาพชีวิตของประชาชน ให้เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ซึ่งเป็นการเจริญเติบโตของเศรษฐกิจที่อยู่บนหลักการใช้ การรักษาและการฟื้นฟูฐานทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน ไม่ใช่ทรัพยากรธรรมชาติจนเกินพอดี ไม่สร้างมลภาวะต่อสิ่งแวดล้อม จนเกินความสามารถในการรองรับและเยียวยาของระบบนิเวศ การผลิตและการบริโภคเป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับเป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน ทรัพยากรธรรมชาติมีความอุดมสมบูรณ์มากขึ้นและสิ่งแวดล้อมมีคุณภาพดีขึ้น คนมีความรับผิดชอบต่อสังคม มีความเอื้ออาทร เสียสละเพื่อผลประโยชน์ส่วนรวม รัฐบาลมีนโยบายที่มุ่งประโยชน์ส่วนรวมอย่างยั่งยืนและให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของประชาชน และทุกภาคส่วนในสังคมยึดถือและปฏิบัติตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงเพื่อการพัฒนาอย่างสมดุล มีเสถียรภาพ และยั่งยืน

โดยมีเป้าหมายการพัฒนาประเทศ คือ **“ประเทศชาติมั่นคง ประชาชนมีความสุข เศรษฐกิจพัฒนาอย่างต่อเนื่อง สังคมเป็นธรรม ฐานทรัพยากรธรรมชาติยั่งยืน”** โดยยกระดับศักยภาพของประเทศในหลากหลายมิติ พัฒนาคนในทุกมิติและในทุกช่วงวัยให้เป็นคนดี เก่ง และมีคุณภาพ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม สร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม และมีภาครัฐของประชาชนเพื่อประชาชนและประโยชน์ส่วนรวม โดยการประเมินผลการพัฒนาตามยุทธศาสตร์ชาติ ประกอบด้วย

- ๑) ความอยู่ดีมีสุขของคนไทยและสังคมไทย
- ๒) ชีตความสามารถในการแข่งขัน การพัฒนาเศรษฐกิจ และการกระจายรายได้
- ๓) การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ของประเทศ
- ๔) ความเท่าเทียมและความเสมอภาคของสังคม
- ๕) ความหลากหลายทางชีวภาพ คุณภาพสิ่งแวดล้อม และความยั่งยืนของ

ทรัพยากรธรรมชาติ

- ๖) ประสิทธิภาพการบริหารจัดการและการเข้าถึงการให้บริการของภาครัฐ

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน มีความสัมพันธ์กับแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี โดยมุ่งเน้นเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศไปสู่ความมั่นคง มั่งคั่ง และยั่งยืน โดยแผนยุทธศาสตร์ชาติ ๒๐ ปี ประกอบด้วย ๖ ด้าน ดังนี้

#### ๑. ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง

- (๑) การรักษาความสงบภายในประเทศ
- (๒) การป้องกันและแก้ไขปัญหาที่มีผลกระทบต่อความมั่นคง
- (๓) การพัฒนาศักยภาพของประเทศให้พร้อมเผชิญภัยคุกคามที่กระทบต่อความมั่นคงของชาติ
- (๔) การบูรณาการความร่วมมือด้านความมั่นคงกับอาเซียนและนานาชาติ รวมถึงองค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ
- (๕) การพัฒนากลไกการบริหารจัดการความมั่นคงแบบองค์รวม

#### ๒. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน

- (๑) การเกษตรสร้างมูลค่า
- (๒) อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต
- (๓) สร้างความหลากหลายด้านการท่องเที่ยว

- (๔) โครงสร้างพื้นฐาน เชื่อมไทย เชื่อมโลก
- (๕) พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่

**๓. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์**

- (๑) การปรับเปลี่ยนค่านิยมและวัฒนธรรม
- (๒) การพัฒนาศักยภาพคนตลอดช่วงชีวิต
- (๓) ปฏิรูปกระบวนการเรียนรู้ที่ตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ ๒๑
- (๔) การตระหนักถึงพหุปัญญาของมนุษย์ที่หลากหลาย
- (๕) การเสริมสร้างให้คนไทยมีสุขภาวะที่ดี
- (๖) การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์
- (๗) การเสริมสร้างศักยภาพการกีฬาในการสร้างคุณค่าทางสังคมและพัฒนาประเทศ

**๔. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม**

- (๑) การลดความเหลื่อมล้ำ สร้างความเป็นธรรมในทุกมิติ
- (๒) การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยี
- (๓) การเสริมสร้างพลังทางสังคม
- (๔) การเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเอง

**๕. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม**

- (๑) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจสีเขียว
- (๒) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมเศรษฐกิจภาคทะเล
- (๓) สร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ
- (๔) พัฒนาพื้นที่เมือง ชนบท เกษตรกรรมและอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ มุ่งเน้นความเป็นเมืองที่

เติบโตอย่างต่อเนื่อง

- (๕) พัฒนาความมั่นคงน้ำ พลังงาน และเกษตรที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม

**๖. ยุทธศาสตร์ชาติด้านการปรับสมดุลและพัฒนาระบบการบริหารจัดการภาครัฐ**

(๑) ภาครัฐที่ยึดประชาชนเป็นศูนย์กลาง ตอบสนองความต้องการ และให้บริการอย่างสะดวก รวดเร็ว โปร่งใส

(๒) ภาครัฐบริหารงานแบบบูรณาการโดยมียุทธศาสตร์ชาติเป็นเป้าหมายและเชื่อมโยงการพัฒนาในทุกระดับ ทุกประเด็น ทุกภารกิจ และทุกพื้นที่

(๓) ภาครัฐมีขนาดเล็กลง เหมาะสมกับภารกิจ ส่งเสริมให้ประชาชนและทุกภาคส่วนมีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศ

- (๔) ภาครัฐมีความทันสมัย

(๕) บุคลากรภาครัฐเป็นคนดีและเก่ง ยึดหลักคุณธรรม จริยธรรม มีจิตสำนึก มีความสามารถสูง มุ่งมั่น และเป็นมืออาชีพ

- (๖) ภาครัฐมีความโปร่งใส ปลอดภัยและประพฤติมิชอบ

- (๗) กฎหมายมีความสอดคล้องเหมาะสมกับบริบทต่าง ๆ และมีเท่าที่จำเป็น

- (๘) กระบวนการยุติธรรมเคารพสิทธิมนุษยชนและปฏิบัติต่อประชาชนโดยเสมอภาค

# ไทยแลนด์ ๔.๐ (THAILAND ๔.๐)

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลมีความสัมพันธ์กับไทยแลนด์ ๔.๐ โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาด้านเทคโนโลยีกลุ่มอาหาร เกษต และเทคโนโลยีชีวภาพ กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบ อิเล็กทรอนิกส์ควบคุม กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์ และเทคโนโลยีสมองกลฝังตัว กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง โดยรายละเอียด ไทยแลนด์ ๔.๐ มีดังนี้






รายได้เฉลี่ยเดิมของคนไทย 2558

203,306 บาท ต่อปี

อันดับอาเซียน 04

อันดับโลก 82

Source : Office of National Economic and Social Development Board, 15 August 2016

### ถึงเวลาที่เรต้องเปลี่ยน

ทำมากได้น้อย



ทำน้อยได้มาก



#### ยกระดับความสามารถใน 4 กลุ่มเป้าหมาย

			
เกษตรแบบดั้งเดิม	SMEs เดิม	บริการมูลค่าต่ำ	แรงงานทักษะต่ำ
เกษตรสมัยใหม่	Smart SMEs และ Startups	บริการมูลค่าสูง	แรงงานมีความรู้

**เปลี่ยนความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ :** ความหลากหลายทางชีวภาพ และความหลากหลายทางวัฒนธรรม

**สู่ความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน** ด้วยนวัตกรรม และ ความคิดสร้างสรรค์



1 กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ



2 กลุ่มสาธารณสุข และเทคโนโลยีการแพทย์



3 กลุ่มหุ่นยนต์อัจฉริยะ และระบบเครื่องกล อิเล็กทรอนิกส์ควบคุม



4 กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยี และอินเทอร์เน็ตเชื่อมต่อ



5 กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรมและบริการ ที่มีมูลค่าสูง

#### รวมพลังประชารัฐ

มหาวิทยาลัย ภาคเอกชน ภาคการเงิน



เครื่องชั่งจากต่างประเทศ สถาบันวิจัย

**โดยมีภาครัฐคอยสนับสนุน**

### ประเทศไทยในอดีต



**ประเทศไทย 1.0**  
สังคมเกษตรกรรม



**ประเทศไทย 2.0**  
มุ่งเน้นอุตสาหกรรมเบา



**ประเทศไทย 3.0**  
มุ่งสู่อุตสาหกรรมที่มีความซับซ้อนมากขึ้น

ทำให้ประเทศไทยติดอยู่กับดัก





ประเทศรายได้ปานกลาง ความเหลื่อมล้ำ ความไม่สมดุล

อัตราการเติบโตทางเศรษฐกิจของไทย ได้ลดระดับลง



จาก 7-8%<sup>ปี</sup>

เหลือเพียง 3-4%<sup>ปี</sup>

ประเทศไทย ๔.๐ ถือเป็นการพัฒนา เครื่องยนต์เพื่อขับเคลื่อนการเติบโตทางเศรษฐกิจชุดใหม่ (New Engines of Growth) ด้วยการเปลี่ยนแปลง ความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบ ของประเทศที่มีอยู่ ๒ ด้าน คือ ความหลากหลายเชิงชีวภาพ และ ความหลากหลายเชิงวัฒนธรรม ให้เป็นความได้เปรียบในเชิงแข่งขัน โดยการเติมเต็มด้วยวิทยาการ ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี การวิจัยและพัฒนา แล้วต่อยอดความได้เปรียบเชิงเปรียบเทียบเป็น ๕ กลุ่มเทคโนโลยีและอุตสาหกรรมเป้าหมาย ประกอบด้วย

๑. กลุ่มอาหาร เกษตร และเทคโนโลยีชีวภาพ (Food, Agriculture & Bio-Tech) อาทิ เทคโนโลยีการเกษตร (Agritech) เทคโนโลยีอาหาร (Foodtech) เป็นต้น

๒. กลุ่มสาธารณสุข สุขภาพ และเทคโนโลยีทางการแพทย์ (Health, Wellness & Bio-Med) อาทิ เทคโนโลยีสุขภาพ (Healthtech) เทคโนโลยีการแพทย์ (Medtech) สปา (Spa) เป็นต้น

๓. กลุ่มเครื่องมือ อุปกรณ์อัจฉริยะ หุ่นยนต์ และระบบเครื่องกลที่ใช้ระบบอิเล็กทรอนิกส์ควบคุม (Smart Devices, Robotics & Mechatronics) อาทิ เทคโนโลยีหุ่นยนต์ (Robotech) เป็นต้น

๔. กลุ่มดิจิทัล เทคโนโลยีอินเทอร์เน็ตที่เชื่อมต่อและบังคับอุปกรณ์ต่างๆ ปัญญาประดิษฐ์และ เทคโนโลยีสมองกลฝังตัว (Digital, IOT, Artificial intelligence & Embedded Technology) อาทิ เทคโนโลยีการเงิน (Fintech) อุปกรณ์เชื่อมต่อออนไลน์โดยไม่ต้องใช้คน (IoT) เทคโนโลยีการศึกษา (Edtech) อี-มาร์เก็ตเพลส (E-Market place) อี-คอมเมิร์ซ (E-Commerce) เป็นต้น

๕. กลุ่มอุตสาหกรรมสร้างสรรค์ วัฒนธรรม และบริการที่มีมูลค่าสูง (Creative, Culture & High Value Services) อาทิ เทคโนโลยีการออกแบบ (Designtech) ธุรกิจไลฟ์สไตล์ (Lifestyle Business) เทคโนโลยีการท่องเที่ยว (Traveltech) การเพิ่มประสิทธิภาพการบริการ (Service Enhancing) เป็นต้น

## **๑.๒ แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐)**

แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) มีสถานะเป็นแผนระดับที่ ๒ ซึ่งเป็นกลไกที่สำคัญในการแปลงยุทธศาสตร์ชาติไปสู่การปฏิบัติ และใช้เป็นกรอบสำหรับการจัดทำแผนระดับที่ ๓ เพื่อให้การดำเนินงานของภาคีการพัฒนาที่เกี่ยวข้องสามารถสนับสนุนการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ ตามกรอบระยะเวลาที่คาดหวังไว้ได้ โดยพระราชบัญญัติสภาพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๖๑ บัญญัติให้แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๒ มีผลบังคับใช้ถึงวันที่ ๓๐ กันยายน ๒๕๖๕ ส่งผลให้กรอบระยะเวลา ๕ ปีของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ เริ่มต้น ณ วันที่ ๑ ตุลาคม ๒๕๖๕ ครอบคลุมปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ ซึ่งเป็นระยะ ๕ ปีที่สองของยุทธศาสตร์ชาติ

ในการกำหนดทิศทางของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้ประเทศสามารถก้าวข้ามความท้าทายต่างๆ เพื่อให้ **“ประเทศไทยมีความมั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน เป็นประเทศพัฒนาแล้ว ด้วยการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง”** ตามเจตนารมณ์ของยุทธศาสตร์ชาติ ได้อาศัยหลักการและแนวคิด ๔ ประการ ดังนี้

๑. **หลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง** โดยสืบสาน รักษา ต่อยอดการพัฒนาตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง ผ่านการกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศอย่างมีเหตุผล ความพอประมาณ ภูมิคุ้มกัน **บนฐานของความรู้ คุณธรรม และความเพียร** โดยคำนึงถึงความสอดคล้องกับสถานการณ์และเงื่อนไขระดับประเทศและระดับโลกทั้งในปัจจุบันและอนาคตอันใกล้ และศักยภาพของทุนทางเศรษฐกิจ ทุนทางสังคม และทุนทางทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมของประเทศ ให้มีความสำคัญกับการเสริมสร้างความสมดุลในมิติต่างๆ ทั้งความสมดุลระหว่างการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันกับต่างประเทศกับความสามารถในการพึ่งตนเองได้อย่างมั่นคง ความสมดุลของการกระจายโอกาสเพื่อลดความเหลื่อมล้ำระหว่างกลุ่มคนและพื้นที่ และความสมดุลทางธรรมชาติเพื่อให้คนอยู่ร่วมกับทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้อย่างยั่งยืน รวมถึงการ

บริหารจัดการองค์การต่าง ๆ ของประเทศให้พร้อมรับกับความเสี่ยงที่เกิดจากการเปลี่ยนแปลง ทั้งภายนอกและภายในประเทศ นอกจากนี้ ในการวางแผนและการขับเคลื่อนแผนไปสู่การปฏิบัติต้องอาศัยองค์ความรู้ทางวิชาการที่รอบด้านและพิจารณาด้วยความรอบคอบ ควบคู่กับการยึดถือผลประโยชน์ของประชาชนส่วนรวมเป็นที่ตั้ง และมุ่งมั่นผลักดันให้การพัฒนาบรรลุเป้าหมายที่ตั้งไว้

**๒. การสร้างความสามารถในการ “ล้มแล้ว ลุกไว”** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาใน ๓ ระดับ ประกอบด้วย

**๑) การพร้อมรับ หรือ ระดับ “อยู่รอด”** ในการแก้ไขข้อจำกัดหรือจุดอ่อนที่มีอยู่ ซึ่งเป็นผลให้ประชาชนประสบความยากลำบากในการดำรงชีวิต หรือทำให้ประเทศมีความเปราะบางต่อการเปลี่ยนแปลงจากภายนอกและภายใน รวมถึงการสร้างความพร้อมในทุกระดับในการรับมือกับสภาวะวิกฤติที่อาจเกิดขึ้นให้สามารถฟื้นคืนสู่ภาวะปกติได้อย่างรวดเร็ว

**๒) การปรับตัว หรือ ระดับ “พอเพียง”** ในการปรับเปลี่ยนปัจจัยที่จำเป็นเพื่อเสริมสร้างความมั่นคงทางเศรษฐกิจ สังคม และสิ่งแวดล้อม ตั้งแต่ในระดับครอบครัว ชุมชน พื้นที่ และประเทศ รวมถึงปรับทิศทาง รูปแบบ และแนวทางการพัฒนาให้สอดคล้องกับกระแสการเปลี่ยนแปลงของโลกยุคใหม่ และ

**๓) การเปลี่ยนแปลงเพื่อพร้อมเติบโตอย่างยั่งยืน หรือ ระดับ “ยั่งยืน”** ในการผลักดันให้เกิดการเปลี่ยนแปลงเชิงโครงสร้างในมิติต่างๆ เพื่อเสริมสร้างความสามารถของบุคคลและสังคมในการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง รวมทั้งเพื่อสนับสนุนให้ประเทศสามารถเติบโตได้อย่างมีคุณภาพและยั่งยืน

**๓. เป้าหมายการพัฒนาอย่างยั่งยืนของสหประชาชาติ** โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาที่อยู่บนพื้นฐานของแนวคิด “ไม่ทิ้งใครไว้ข้างหลัง” มุ่งเสริมสร้างคุณภาพชีวิตที่ดีให้กับประชาชนทุกกลุ่ม ทั้งในมิติของการมีปัจจัยที่จำเป็นสำหรับการดำรงชีวิตขั้นพื้นฐานที่เพียงพอ การมีสภาพแวดล้อมที่ดี การมีปัจจัยสนับสนุนให้มีความสุขที่สมบูรณ์ทั้งทางร่างกายและจิตใจ การมีโอกาที่จะใช้ศักยภาพของตนในการสร้างความเป็นอยู่ที่ดี และการมุ่งส่งต่อทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมที่ดีไปยังคนรุ่นต่อไป

**๔. การพัฒนาเศรษฐกิจชีวภาพ เศรษฐกิจหมุนเวียน เศรษฐกิจสีเขียว** โดยให้ความสำคัญกับการประยุกต์ใช้องค์ความรู้ทางด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีสมัยใหม่ และความคิดสร้างสรรค์ เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ ควบคู่กับการรักษาความสมดุลระหว่างการอนุรักษ์และการใช้ประโยชน์จากฐานทรัพยากรธรรมชาติและความหลากหลายทางชีวภาพ รวมถึงการปรับเปลี่ยนรูปแบบการผลิต การให้บริการและการบริโภคเพื่อลดผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อม

### **๑.๒.๑ วัตถุประสงค์และเป้าหมายการพัฒนา**

การพัฒนาประเทศในระยะ ๕ ปี ของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ให้สามารถก้าวข้ามความท้าทายที่เป็นอุปสรรคต่อการบรรลุเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติ จำเป็นต้องเร่งแก้ไขจุดอ่อนและข้อจำกัดของประเทศที่มีอยู่เดิม รวมทั้งเพิ่มศักยภาพในการรับมือกับความเสี่ยงสำคัญที่มาจาก การเปลี่ยนแปลงของบริบททั้งจากภายนอกและภายใน ตลอดจนการเสริมสร้างความสามารถในการสร้างสรรค์ประโยชน์จากโอกาสที่เกิดขึ้นได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยเหตุนี้ การกำหนดทิศทางการพัฒนาประเทศในระยะของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงมีวัตถุประสงค์เพื่อ **พลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจสร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน”** ซึ่งหมายถึงการสร้างการเปลี่ยนแปลงที่ครอบคลุมตั้งแต่ระดับโครงสร้าง นโยบาย และกลไก เพื่อมุ่งเสริมสร้างสังคมที่ก้าวหน้าพลวัตของโลก และเกื้อหนุนให้คนไทยมีโอกาสที่จะพัฒนาตนเองได้อย่างเต็มศักยภาพ พร้อมกับการยกระดับกิจกรรมการผลิตและการให้บริการให้สามารถสร้างมูลค่าเพิ่มที่สูงขึ้นโดยอยู่บนพื้นฐานของความยั่งยืนทางสิ่งแวดล้อม เพื่อให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ข้างต้น แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนดเป้าหมายหลักของการพัฒนาจำนวน ๕ ประการ ประกอบด้วย

(๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของภาคการผลิตและบริการสำคัญ ผ่านการผลักดันส่งเสริมการสร้างมูลค่าเพิ่มโดยใช้นวัตกรรม เทคโนโลยี และความคิดสร้างสรรค์ ที่ตอบโจทย์พัฒนาการของสังคมยุคใหม่และเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม พร้อมทั้งให้ความสำคัญกับการเชื่อมโยงเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย รวมถึงพัฒนาระบบนิเวศที่ส่งเสริมการค้าการลงทุนและนวัตกรรม

(๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ มุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะและคุณลักษณะที่เหมาะสมกับโลกยุคใหม่ ทั้งทักษะในด้านความรู้ ทักษะทางพฤติกรรม และคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคมและเร่งรัดการเตรียมพร้อมกำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงาน และเอื้อต่อการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจไปสู่ภาคการผลิตและบริการเป้าหมายที่มีศักยภาพและผลิตภาพสูงขึ้น รวมทั้งให้ความสำคัญกับการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคมที่สามารถส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต

(๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม มุ่งลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจและสังคมทั้งในเชิงรายได้ พื้นที่ ความมั่งคั่ง และการแข่งขันของภาคธุรกิจ ด้วยการสนับสนุนช่วยเหลือกลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสให้มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม กระจายโอกาสทางเศรษฐกิจและจัดให้มีบริการสาธารณะที่มีคุณภาพอย่างทั่วถึงและเท่าเทียมในทุกพื้นที่ พร้อมทั้งเพิ่มโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจให้เปิดกว้างและเป็นธรรม

(๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน มุ่งลดการก่อกมลพิษ ควบคู่ไปกับการผลักดันให้เกิดการใช้ทรัพยากรธรรมชาติอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ ตลอดจนลดปริมาณการปล่อยก๊าซเรือนกระจกเพื่อให้ประเทศไทยบรรลุเป้าหมายความเป็นกลางทางคาร์บอนภายในปี ๒๕๙๓ และบรรลุเป้าหมายการปล่อยก๊าซเรือนกระจกสุทธิเป็นศูนย์ภายในปี ๒๖๐๘

(๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ มุ่งสร้างความพร้อมในการรับมือและแสวงหาโอกาสจากการเป็นสังคมสูงวัย การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ ภัยโรคระบาด และภัยคุกคามทางไซเบอร์ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและกลไกทางสถาบันที่เอื้อต่อการเปลี่ยนแปลงสู่ดิจิทัล รวมทั้งปรับปรุงโครงสร้างและระบบการบริหารงานของภาครัฐให้สามารถตอบสนองต่อการเปลี่ยนแปลงของบริบททางเศรษฐกิจ สังคม และเทคโนโลยีได้อย่างทันเวลามีประสิทธิภาพ และมีธรรมาภิบาล

### ๑.๒.๒ หมายเหตุการพัฒนา

เพื่อถ่ายทอดเป้าหมายหลักไปสู่ภาพของการขับเคลื่อนที่ชัดเจนในลักษณะของวาระการพัฒนาที่เอื้อให้เกิดการทำงานร่วมกันของหลายหน่วยงานและหลายภาคส่วนในการผลักดันการพัฒนาเรื่องใดเรื่องหนึ่งให้เกิดผลได้อย่างเป็นรูปธรรม แผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ จึงได้กำหนด **หมายเหตุการพัฒนา** จำนวน ๑๓ หมายเหตุ ซึ่งเป็นการบ่งบอกถึงสิ่งที่ประเทศไทยปรารถนาจะ “เป็น” หรือมุ่งหวังจะ “มี” เพื่อสะท้อนประเด็นการพัฒนาที่มีลำดับความสำคัญสูงต่อการพลิกโฉมประเทศไทยสู่ “สังคมก้าวหน้า เศรษฐกิจ สร้างมูลค่าอย่างยั่งยืน” โดยหมายเหตุทั้ง ๑๓ ประการ แบ่งออกได้เป็น ๔ มิติ ดังนี้

#### ◆ มิติภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย

##### หมายเหตุที่ ๑ ไทยเป็นประเทศชั้นนำด้านสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปมูลค่าสูง

มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ทั้ง ๕ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้มีความสามารถในการแข่งขัน และเศรษฐกิจท้องถิ่นและผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตและบริการเป้าหมาย เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยสนับสนุนให้กำลังคนมีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยลดความเหลื่อมล้ำทั้งในเชิงรายได้และความมั่นคง รวมถึงโอกาสในการแข่งขันของภาคธุรกิจ และ

ให้กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสมีโอกาสในการเลื่อนชั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และ เป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยประเทศไทยมีความสามารถในการรับมือกับภัยคุกคามที่สำคัญในอนาคต โดยเฉพาะการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โรคระบาดร้ายแรงและโรคอุบัติใหม่และภัยคุกคามทางไซเบอร์

เป้าหมายที่ ๑ มูลค่าเพิ่มของสินค้าเกษตรและเกษตรแปรรูปสูงขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและระบบบริหารจัดการ เพื่อคุณภาพ ความมั่นคงทางอาหาร และความยั่งยืนของภาคเกษตร

เป้าหมายที่ ๓ การเพิ่มศักยภาพและบทบาทของผู้ประกอบการเกษตรในฐานะหุ้นส่วนเศรษฐกิจของห่วงโซ่อุปทานที่ได้รับส่วนแบ่งประโยชน์อย่างเหมาะสมและเป็นธรรม

### **หมวดหมายที่ ๒ ไทยเป็นจุดหมายของการท่องเที่ยวที่เน้นคุณภาพและความยั่งยืน**

หมวดหมายที่ ๒ เชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ที่มุ่งเน้นการสร้างหลากหลายด้านการท่องเที่ยว รักษาการเป็นจุดหมายปลายทางที่สำคัญของการท่องเที่ยวระดับโลกที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวทุกระดับ และเพิ่มสัดส่วนของนักท่องเที่ยวที่มีคุณภาพสูง อีกทั้งยังเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ใน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยยกระดับให้ภาคการท่องเที่ยวมีขีดความสามารถในการแข่งขันที่สูงขึ้น และส่งเสริมให้ผู้ประกอบการรายย่อยและชุมชน สามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าได้ เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและเป็นธรรม และ เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยให้ความสำคัญกับการบริหารจัดการทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพและยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑ การเปลี่ยนการท่องเที่ยวไทยเป็นการท่องเที่ยวคุณภาพสูงที่เชื่อมโยงกับอุตสาหกรรม

เป้าหมายที่ ๒ การปรับโครงสร้างการท่องเที่ยวให้พึ่งพานักท่องเที่ยวในประเทศและมีการกระจายโอกาสทางเศรษฐกิจมากขึ้น และบริการที่มีศักยภาพอื่น

เป้าหมายที่ ๓ การท่องเที่ยวไทยต้องมีการบริหารจัดการอย่างยั่งยืนในทุกมิติ

### **หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลก**

หมวดหมายที่ ๓ ไทยเป็นฐานการผลิตยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญของโลกเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ใน ๓ เป้าหมาย ประกอบด้วย เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยการยกระดับให้ขีดความสามารถในการแข่งขัน เศรษฐกิจท้องถิ่น และผู้ประกอบการรายย่อยสามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่า และประเทศไทยมีระบบนิเวศที่สนับสนุนการค้าการลงทุนและการพัฒนานวัตกรรม เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยมุ่งพัฒนาให้คนไทยมีทักษะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่และมีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่ส่งเสริมความมั่นคงในชีวิต และ เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการอย่างมีประสิทธิภาพ ให้ความสำคัญกับการจัดการปัญหามลพิษสำคัญด้วยวิธีการที่ยั่งยืน รวมทั้งการปล่อยก๊าซเรือนกระจกของประเทศมีแนวโน้มลดลง ซึ่งเป้าหมายหลักทั้ง ๓ ประการของหมวดหมายที่ ๓ สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ประเด็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่มุ่งเน้นผลักดันการเปลี่ยนผ่านของอุตสาหกรรมยานยนต์ทั้งระบบไปสู่อุตสาหกรรมยานยนต์ไฟฟ้าอัจฉริยะ

ส่งเสริมเทคโนโลยีและพัฒนาอุตสาหกรรมระบบกักเก็บพลังงาน ส่งเสริมการลงทุนที่เน้นการวิจัยและพัฒนา และการถ่ายทอดเทคโนโลยี รวมทั้งสนับสนุนให้อุตสาหกรรมยานยนต์ได้รับมาตรฐานสากล

เป้าหมายที่ ๑ การสร้างอุปสงค์ของรถยนต์ไฟฟ้าประเภทต่าง ๆ เพื่อการใช้ในประเทศและส่งออก

เป้าหมายที่ ๒ ผู้ประกอบการเดิมสามารถปรับตัวไปสู่การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าและมีการลงทุนเทคโนโลยี ยานยนต์ไฟฟ้าที่สำคัญภายในประเทศ

เป้าหมายที่ ๓ การสร้างความพร้อมของปัจจัยสนับสนุนอย่างเป็นระบบ

#### **หมวดหมู่ที่ ๔ ไทยเป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง**

การพัฒนาประเทศไทยให้เป็นศูนย์กลางทางการแพทย์และสุขภาพสูงจะสอดคล้องกับเป้าหมายหลัก ๔ ประการของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่ เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยการใช้นวัตกรรมในการผลิตสินค้าและจัดบริการทางการแพทย์และสุขภาพเพื่อ สร้างมูลค่าเพิ่มทางเศรษฐกิจ เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ที่มีสมรรถนะสูงทางด้านการ แพทย์และสาธารณสุข เพื่อไม่ให้เป็นอุปสรรคต่อการยกระดับขีดความสามารถบริการทางการแพทย์และ สุขภาพ เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ในการลดผลกระทบต่อการเข้าถึงบริการ ทางสาธารณสุขของคนไทย และ เป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการ เปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ ในการวางแผนทางการพัฒนาระบบบริหารจัดการภาวะ ฉุกเฉินด้านสุขภาพและระบบบริการสุขภาพ นอกจากนี้ ยังเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติที่สำคัญในด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขัน ในประเด็นเป้าหมาย ประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้นไปกำหนด อุตสาหกรรมการแพทย์แบบครบวงจรเป็นอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่อาศัยความเชี่ยวชาญด้าน การแพทย์ของไทย สร้างอุตสาหกรรมเกี่ยวเนื่องกับการพัฒนาอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์ การใช้ เทคโนโลยีทางการแพทย์ใหม่ๆ ยกยกระดับการให้บริการทางการแพทย์อย่างมีคุณภาพในระดับสากล รวมทั้ง เชื่อมโยงอุตสาหกรรมทางการแพทย์และบริการท่องเที่ยวเพื่อสุขภาพ และเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติด้านการ สร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในประเด็นเป้าหมาย สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำใน ทุกมิติ ที่มุ่งเน้นการสร้างความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสาธารณสุข

เป้าหมายที่ ๑ ไทยมีศักยภาพในการสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจจากสินค้าและบริการสุขภาพ

เป้าหมายที่ ๒ องค์ความรู้ด้านการแพทย์และสาธารณสุขมีศักยภาพ เอื้อต่อการสร้างมูลค่าเพิ่มใน สินค้าและบริการสุขภาพ

เป้าหมายที่ ๓ ประชาชนไทยได้รับความเป็นธรรมในการเข้าถึงบริการสุขภาพ

เป้าหมายที่ ๔ ระบบบริหารจัดการภาวะฉุกเฉินด้านสุขภาพมีความพร้อมรองรับภัยคุกคามสุขภาพ

#### **หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของภูมิภาค**

หมวดหมู่ที่ ๕ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนและยุทธศาสตร์ทางโลจิสติกส์ที่สำคัญของประเทศ มีความเชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนา ฉบับที่ ๑๓ ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้าง ภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ เป้าหมาย ที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม และเป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ ความยั่งยืน โดยทำให้ประเทศไทยมีระบบนิเวศที่สนับสนุนการค้าการลงทุนสามารถเป็นฐานการค้าการลงทุน ที่สำคัญของภูมิภาค เพิ่มผลิตภาพและโอกาสของผู้ประกอบการไทยให้สามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าระดับ ภูมิภาคและระดับโลก และยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันของประเทศทั้งภาคการผลิตและบริการ สำคัญซึ่งมีความสอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ ภายใต้รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พ.ศ. ๒๕๖๐ ใน ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในมิติความร่วมมือทางการพัฒนากับประเทศเพื่อนบ้าน ภูมิภาค โลก รวมถึง องค์การภาครัฐและที่มิใช่ภาครัฐ รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในมิติการ

พัฒนาอุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเชื่อมโยงไทย เชื่อมโลก ที่มุ่งเน้นเชื่อมโยง โครงข่ายคมนาคมและบริการโลจิสติกส์อย่างไร้รอยต่อ และการรักษาและเสริมเสถียรภาพทางเศรษฐกิจมหภาค ที่มุ่งเน้นการเชื่อมโยงการค้าการลงทุนของไทยกับต่างประเทศและขยายความร่วมมือทางการค้าการลงทุน และ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในมิติการสร้างการเติบโต อย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ ที่มุ่งเน้นการลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจกและสร้างสังคม คาร์บอนต่ำ

เป้าหมายที่ ๑ ไทยเป็นประตูการค้าการลงทุนในภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๒ ไทยเป็นห่วงโซ่อุปทานของภูมิภาค

เป้าหมายที่ ๓ ไทยเป็นประตูและทางเชื่อมโครงข่ายคมนาคมและโลจิสติกส์ของภูมิภาค

### **หมวดหมายที่ ๖ ไทยเป็นศูนย์กลางอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมดิจิทัลของ อาเซียน**

หมวดหมายที่ ๖ มุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๓ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม โดยการพัฒนาต่อยอดฐาน อุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ของประเทศไทยในปัจจุบันให้เป็นอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะที่มุ่งเน้นการ ผลิตชิ้นส่วนประกอบที่สำคัญในห่วงโซ่อุปทานอาเซียน เป็นที่ต้องการของตลาดในอนาคต และมีมูลค่าสูง รวมถึงการพัฒนาความสามารถในการแข่งขันของอุตสาหกรรมดิจิทัล เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลก ยุคใหม่ โดยการพัฒนากำลังคนที่มีทักษะที่สอดคล้องกับความต้องการของอุตสาหกรรมและบริการในอนาคต รวมถึงอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะและอุตสาหกรรมและบริการดิจิทัลของประเทศ และเป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยการส่งเสริมการนาเทคโนโลยีดิจิทัลมาใช้ประโยชน์ในหลากหลายภาคส่วนและหลากหลายมิติซึ่งมีความ สอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคง ในมิติการพัฒนาคน เครื่องมือ เทคโนโลยีและระบบ ฐานข้อมูลขนาดใหญ่ให้มีความพร้อมสามารถรับมือภัยคุกคาม ควบคู่กับการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง และความปลอดภัยทางไซเบอร์ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในมิติการพัฒนา อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคตที่ให้ความสำคัญพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายของประเทศไปสู่ อุตสาหกรรมอนาคตที่เติบโตเป็นเสาหลักของเศรษฐกิจไทยและการสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการ พัฒนาของอุตสาหกรรมและบริการ การพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ครอบคลุมเพียงพอ และเข้าถึงได้ทั้งในด้านพื้นที่และราคา และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม ในมิติการสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศโดยเป็นการใช้ ประโยชน์จากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยีในการประกอบธุรกิจและดำเนินชีวิต เพื่อลดการปล่อยก๊าซเรือน กระจกและสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ

เป้าหมายที่ ๑ เศรษฐกิจดิจิทัลภายในประเทศมีการขยายตัวเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ การส่งออกของอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๓ อุตสาหกรรมดิจิทัลและอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์อัจฉริยะของประเทศมีความเข้มแข็งขึ้น

#### **◆ มิติโอกาสและความเสมอภาคทางเศรษฐกิจและสังคม**

### **หมวดหมายที่ ๗ ไทยมีวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมที่เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถ แข่งขันได้**

การส่งเสริมและพัฒนาวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมไทยให้เข้มแข็ง มีศักยภาพสูง และสามารถ แข่งขันได้ เป็นแนวทางการพัฒนาที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ โดยเฉพาะในยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้าง ความสามารถในการแข่งขันใน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่าง

มีเสถียรภาพและยั่งยืน และประเทศไทยมีขีดความสามารถในการแข่งขันสูงขึ้น ในประเด็นการพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่ ผ่านการสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะยุคใหม่ที่มีทักษะและจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่มีความสามารถในการแข่งขันและมีอัตลักษณ์ชัดเจน สามารถปรับตัวและประยุกต์ใช้เครื่องมือและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีดิจิทัลและนวัตกรรมในการประกอบธุรกิจ และได้รับการส่งเสริมให้เข้าถึงแหล่งเงินทุนและแหล่งเงินทุนทางเลือกด้วยการใช้ประโยชน์จากข้อมูลทั้งด้านการเงินและที่มิใช่การเงิน รวมทั้งสามารถเข้าถึงตลาดทั้งในและต่างประเทศทั้งทางออนไลน์และออฟไลน์ ที่เหมาะสมตามศักยภาพของผู้ประกอบการ โดยมีโอกาสเข้าถึงข้อมูลและได้รับการอำนวยความสะดวกและสนับสนุนให้สามารถเข้าถึงข้อมูลระบบคลังข้อมูลและความรู้กลางของภาครัฐอย่างเท่าเทียมและทั่วถึง พร้อมทั้งยังสอดคล้องตามยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในเป้าหมายสังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต ในประเด็นการกระตุ้นให้ภาคธุรกิจมีการบริหารจัดการอย่างมีธรรมาภิบาลโดยคำนึงถึงต้นทุนทางสังคมและกระตุ้นให้เกิดการประกอบธุรกิจเพื่อสังคม รวมทั้งยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ใน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ การกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกกระดับ และการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพในประเด็นการปรับโครงสร้างเศรษฐกิจฐานรากเพื่อยกระดับเกษตรกรสู่การเป็นผู้ประกอบการธุรกิจขนาดกลางและขนาดย่อมในภาคการเกษตรอีกด้วย

เป้าหมายที่ ๑ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมมีสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการเติบโตและแข่งขันได้

เป้าหมายที่ ๒ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม มีศักยภาพสูงในการดำเนินธุรกิจ สามารถยกระดับและปรับตัวเข้าสู่การแข่งขันใหม่

เป้าหมายที่ ๓ วิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมสามารถเข้าถึงและได้รับการส่งเสริมอย่างมีประสิทธิภาพจากภาครัฐ

#### หมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน

แผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ หมวดหมายที่ ๘ ไทยมีพื้นที่และเมืองอัจฉริยะที่น่าอยู่ ปลอดภัย เติบโตได้อย่างยั่งยืน มีความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ (พ.ศ. ๒๕๖๑ – ๒๕๘๐) ใน ๓ ด้านหลัก ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างความสามารถในการแข่งขัน ในเป้าหมาย ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคม ในเป้าหมายการกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกกระดับ และการเพิ่มขีดความสามารถของชุมชนท้องถิ่นในการพัฒนา การพึ่งตนเองและการจัดการตนเองเพื่อสร้างสังคมคุณภาพ และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในเป้าหมาย การใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุล ภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ นอกจากนี้ แผนกลยุทธ์ของหมวดหมายที่ ๘ ยังสนับสนุน ๕ เป้าหมาย หลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ดังนี้ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจ ฐานนวัตกรรม โดยสร้างเศรษฐกิจท้องถิ่นและยกระดับผู้ประกอบการให้สามารถเชื่อมโยงกับห่วงโซ่มูลค่าของภาคการผลิตระดับประเทศ กระจายผลประโยชน์สู่เศรษฐกิจฐานราก เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสู่โลกยุคใหม่ โดยมุ่งเน้นการพัฒนากำลังคนให้มีคุณภาพสอดคล้องกับความต้องการของตลาดแรงงานและส่งเสริมความมั่นคงในชีวิตของประชาชนผ่านการพัฒนาพื้นที่และเมือง เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยมุ่งพัฒนาเมืองให้น่าอยู่และมีคุณภาพชีวิตที่ดีสำหรับประชาชนทุกกลุ่มอย่างทั่วถึง โดยคำนึงถึงภูมินิเวศ เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยมุ่งเน้นให้เมืองใช้ทรัพยากร อย่างประหยัดและมีประสิทธิภาพ ลดการสร้างขยะและมลพิษ เพื่อสุขภาพ

อนามัยของประชาชนทุกกลุ่มและเป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยง ภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยส่งเสริมให้เมืองยกระดับสู่การเป็นเมืองอัจฉริยะ เป็นการเปลี่ยนผ่านไปสู่ภาครัฐดิจิทัล ในระดับท้องถิ่น รวมทั้งผลักดันให้เมืองเตรียมความพร้อมในการรับมือกับภัยพิบัติ และมีความสามารถในการปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ

เป้าหมายที่ ๑ การเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคและการลงทุนในเขตเศรษฐกิจพิเศษขยายตัวเพิ่มขึ้น

เป้าหมายที่ ๒ ความไม่เสมอภาคในการกระจายรายได้ของภาคลดลง

เป้าหมายที่ ๓ การพัฒนาเมืองให้มีความน่าอยู่ อย่างยั่งยืน มีความพร้อมในการรับมือและปรับตัวต่อการเปลี่ยนแปลงทุกรูปแบบ เพื่อให้ประชาชนทุกกลุ่มมีคุณภาพชีวิตที่ดีอย่างทั่วถึง

### หมวดหมายที่ ๙ ไทยมีความยากจนข้ามรุ่นลดลง และมีความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอเหมาะสม

หมวดหมายที่ ๙ มุ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ ในด้านการสร้างหลักประกันและความคุ้มครองทางสังคม เพื่อให้คนไทยมีความมั่นคงในชีวิต และเป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยการสนับสนุนให้กลุ่มเปราะบางและผู้ด้อยโอกาสมีโอกาสในการเลื่อนขั้นทางเศรษฐกิจและสังคมสูงขึ้น นอกจากนี้ หมวดหมายที่ ๙ ยังมีความสอดคล้องกับเป้าหมายตามยุทธศาสตร์ชาติใน ๒ ด้าน ได้แก่ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ ในประเด็นเป้าหมาย สังคมไทยมีสภาพแวดล้อมที่เอื้อและสนับสนุนต่อการพัฒนาคนตลอดช่วงชีวิต และยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างโอกาสและความเสมอภาคทางสังคมใน ๒ ประเด็นเป้าหมาย คือ สร้างความเป็นธรรมและลดความเหลื่อมล้ำในทุกมิติ และกระจายศูนย์กลางความเจริญทางเศรษฐกิจและสังคม เพื่อเพิ่มโอกาสให้ทุกภาคส่วนเข้ามาเป็นกำลังของการพัฒนาประเทศในทุกกระดับ

เป้าหมายที่ ๑ คราวเรือนที่มีแนวโน้มกลายเป็นคราวเรื้อรังยากจนข้ามรุ่น มีโอกาสในการเลื่อนสถานะทางเศรษฐกิจและสังคม จนสามารถหลุดพ้นจากความยากจนได้อย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๒ คนทุกช่วงวัยได้รับความคุ้มครองทางสังคมที่เพียงพอต่อการดำรงชีวิต

### ◆ มิติความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

#### หมวดหมายที่ ๑๐ ไทยมีเศรษฐกิจหมุนเวียนและสังคมคาร์บอนต่ำ

หมวดหมายที่ ๑๐ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๔ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๑) การปรับโครงสร้างภาคการผลิตและบริการสู่เศรษฐกิจฐานนวัตกรรม ที่มุ่งยกระดับขีดความสามารถในการแข่งขันให้สูงขึ้น ด้วยการใช้องค์ความรู้ ความคิดสร้างสรรค์ และนวัตกรรม เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม เพื่อการสร้างโอกาสและการกระจายรายได้สู่ชุมชน เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริการไปสู่ความยั่งยืน โดยเน้นการใช้ทรัพยากรธรรมชาติในการผลิตและบริการอย่างมีประสิทธิภาพและสอดคล้องกับขีดความสามารถในการรองรับของระบบนิเวศ และเป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ โดยเฉพาะประเด็นการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

เป้าหมายที่ ๑ การเพิ่มมูลค่าจากเศรษฐกิจหมุนเวียน และ การใช้ทรัพยากรอย่างมีประสิทธิภาพ

เป้าหมายที่ ๒ การอนุรักษ์ ฟื้นฟู และใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ การสร้างสังคมคาร์บอนต่ำและยั่งยืน

## **หมวดหมู่ที่ ๑๑ ไทยสามารถลดความเสี่ยงและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ**

เป้าหมายการพัฒนาของหมวดหมู่ที่ ๑๑ ได้เชื่อมโยงกับเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๔) การเปลี่ยนผ่านการผลิตและบริโภคไปสู่ความยั่งยืน และเป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับการเปลี่ยนแปลงและความเสี่ยงภายใต้บริบทโลกใหม่ หากพิจารณาถึงความเชื่อมโยงกับยุทธศาสตร์ชาติ พบว่าเป้าหมายการพัฒนาของหมวดหมู่ที่ ๑๑ มีความสอดคล้องกับเป้าหมายของยุทธศาสตร์ชาติใน ๓ ด้าน ได้แก่ ด้านที่ ๑ ยุทธศาสตร์ชาติด้านความมั่นคงในเป้าหมายที่ ๒ บ้านเมืองมีความมั่นคงในทุกมิติและทุกระดับ เพื่อบริหารจัดการสถานะแวดล้อมของประเทศให้มีความมั่นคง ปลอดภัย และมีความสงบเรียบร้อยในทุกระดับ และเป้าหมายที่ ๓ กองทัพ หน่วยงานด้านความมั่นคงภาครัฐ ภาคเอกชน และภาคประชาชน มีความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความมั่นคง เพื่อให้มีความพร้อมสามารถรับมือกับภัยคุกคามและภัยพิบัติได้ทุกรูปแบบและทุกระดับความรุนแรง ด้านที่ ๒ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างขีดความสามารถในการแข่งขัน ในเป้าหมายที่ ๑ ประเทศไทยเป็นประเทศที่พัฒนาแล้ว เศรษฐกิจเติบโตอย่างมีเสถียรภาพและยั่งยืน ในประเด็นอุตสาหกรรมความมั่นคงของประเทศ มีเนื้อหาด้านการพัฒนาอุตสาหกรรมที่เกี่ยวข้องกับการจัดการภัยพิบัติ ซึ่งรวมถึงระบบการเตือนภัย การเตรียมตัวรับมือภัยพิบัติและการให้ความช่วยเหลือทั้งในระหว่างและหลังเกิดภัยพิบัติ และด้านที่ ๕ ยุทธศาสตร์ชาติด้านการสร้างการเติบโตบนคุณภาพชีวิตที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ในเป้าหมายที่ ๓ ใช้ประโยชน์และสร้างการเติบโตบนฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้สมดุลภายในขีดความสามารถของระบบนิเวศ โดยสร้างการเติบโตอย่างยั่งยืนบนสังคมที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ มุ่งเน้นลดการปล่อยก๊าซเรือนกระจก และสร้างสังคมคาร์บอนต่ำ ปรับปรุงการบริหารจัดการภัยพิบัติทั้งระบบ และการสร้างขีดความสามารถของประชาชนในการรับมือและปรับตัวเพื่อลดความสูญเสียและเสียหายจากภัยธรรมชาติและผลกระทบที่เกี่ยวข้องกับการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ พร้อมทั้งสนับสนุนการลงทุนในโครงสร้างพื้นฐานที่เป็นมิตรต่อสภาพภูมิอากาศ และดูแลภัยพิบัติจากน้ำทั้งระบบ โดยมีการจัดระบบการจัดการน้ำในภาวะวิกฤติ ให้สามารถลดสูญเสีย ความเสี่ยง จากภัยพิบัติที่เกิดจากน้ำตามหลักวิชาการให้อยู่ในขอบเขตที่ควบคุมที่มีประสิทธิภาพ รวมถึงการเพิ่มความร่วมมือในเรื่องการจัดการภัยพิบัติในภูมิภาคได้อย่างทั่วถึงและทันการณ์

เป้าหมายที่ ๑ ความเสียหายและผลกระทบจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

เป้าหมายที่ ๒ ความเสี่ยงจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศลดลง

เป้าหมายที่ ๓ สังคมไทยมีภูมิคุ้มกันจากภัยธรรมชาติและ การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ

### **♦ มิติปัจจัยผลักดันการพลิกโฉมประเทศ**

## **หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต**

หมวดหมู่ที่ ๑๒ ไทยมีกำลังคนสมรรถนะสูง มุ่งเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง ตอบโจทย์การพัฒนาแห่งอนาคต มุ่งตอบสนองเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๒) การพัฒนาคนสำหรับโลกยุคใหม่ โดยคนทุกช่วงวัยได้รับการพัฒนาในทุกมิติ การพัฒนากำลังคนสมรรถนะสูงสอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย สามารถสร้างงานอนาคต และสร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะที่มีความสามารถในการสร้างและใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรม รวมทั้งเป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม ด้วยการส่งเสริมการเรียนรู้ตลอดชีวิต ทั้งการพัฒนาาระบบนิเวศเพื่อการเรียนรู้ตลอดชีวิตและพัฒนาทางเลือกในการเข้าถึงการเรียนรู้สำหรับผู้ที่ไม่สามารถเรียนในระบบการศึกษาปกติ

เป้าหมายที่ ๑ คนไทยได้รับการพัฒนาอย่างเต็มศักยภาพในทุกช่วงวัย มีสมรรถนะที่จำเป็นสำหรับโลกยุคใหม่ มีคุณลักษณะตามบรรทัดฐานที่ดีของสังคม มีคุณธรรม จริยธรรม และมีภูมิคุ้มกันต่อการเปลี่ยนแปลงอย่างพลิกโฉมฉับพลันของโลก สามารถดำรงชีวิตร่วมกันในสังคมได้อย่างสงบสุข

เป้าหมายที่ ๒ กำลังคนมีสมรรถนะสูง สอดคล้องกับความต้องการของภาคการผลิตเป้าหมาย และสามารถสร้างงานอนาคต

### หมวดหมู่ที่ ๑๓ ไทยมีภาครัฐที่ทันสมัย มีประสิทธิภาพ และตอบโจทย์ประชาชน

ภาครัฐจำเป็นต้องเร่งพัฒนาและปรับตัวเพื่อลดช่องว่างของการปฏิบัติงานให้มีศักยภาพที่เหมาะสมในฐานะที่เป็นกลไกหลักในการขับเคลื่อนการพัฒนาประเทศบนหลักการบริหารงานภาครัฐแนวใหม่คือ การปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการภาครัฐ โดยนำหลักการเพิ่มประสิทธิภาพของระบบราชการและการแสวงหาประสิทธิภาพในการปฏิบัติราชการที่มุ่งการบรรลุเป้าหมายการพัฒนาประเทศ โดยมีประเด็นที่ต้องดำเนินการเพื่อรับมือกับแนวโน้มการเปลี่ยนแปลงและเสริมสร้างความสามารถของภาครัฐ ประกอบด้วย ๑) พัฒนาการให้บริการภาครัฐที่ตอบโจทย์ สะดวก ประหยัด แก่ประชาชนและผู้ประกอบการ โดยพัฒนาคุณภาพการให้บริการ และเปิดโอกาสให้ภาคส่วนอื่นเข้ามามีส่วนร่วม ๒) ปรับเปลี่ยนการบริหารจัดการและโครงสร้างของภาครัฐให้ยืดหยุ่น เชื่อมโยง เปิดกว้าง และมีประสิทธิภาพเพื่อรองรับการเปลี่ยนแปลงที่เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ๓) ปรับเปลี่ยนภาครัฐเป็นรัฐบาลดิจิทัลที่ใช้ข้อมูลในการบริหารจัดการเพื่อการพัฒนาประเทศ และสร้างระบบบริหารจัดการ และ ๔) การสร้างระบบบริหารภาครัฐที่ส่งเสริมการปรับเปลี่ยนและพัฒนาบุคลากรให้มีทักษะที่จำเป็นในการให้บริการภาครัฐดิจิทัลและปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ มาตรการภาครัฐให้เอื้อต่อการพัฒนาประเทศ ซึ่งตอบสนองต่อเป้าหมายหลักของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ จำนวน ๒ เป้าหมาย ได้แก่ เป้าหมายที่ ๓) การมุ่งสู่สังคมแห่งโอกาสและความเป็นธรรม โดยมีบริการสาธารณะทั่วถึง เท่าเทียมและเป้าหมายที่ ๕) การเสริมสร้างความสามารถของประเทศในการรับมือกับความเปลี่ยนแปลงภายใต้บริบทโลกใหม่

เป้าหมายที่ ๑ การบริการภาครัฐ มีคุณภาพ เข้าถึงได้

เป้าหมายที่ ๒ ภาครัฐที่มีขีดสมรรถนะสูง คล่องตัว

แผนภาพที่ ๓.๑ ความเชื่อมโยงระหว่างหมวดหมู่การพัฒนาเป้าหมายหลัก



## ๑.๓ เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals: SDGs)



### SDGs คืออะไร

หลังจากเป้าหมายการพัฒนาแห่งสหัสวรรษ (Millennium Development Goals – MDGs) ซึ่งต้องการเสริมสร้างมาตรฐานชีวิตความเป็นอยู่ของประชาชน ได้สิ้นสุดลงเมื่อปี ๒๐๑๕ นั้น องค์การสหประชาชาติจึงจัดทำเป้าหมายเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน (Sustainable Development Goals –SDGs) ทั้งหมด ๑๗ ข้อ มุ่งหวังจะช่วยแก้ปัญหาที่โลกกำลังเผชิญอยู่ เช่น ความยากจน ความไม่เท่าเทียม สภาวะโลกร้อน และสันติสุข เพื่อเสริมแนวคิด “ไม่เป็นการทิ้งใครไว้ข้างหลัง” คาดว่าจะทำสำเร็จได้ภายในปี ๒๐๓๐

### ข้อมูลเบื้องต้นเกี่ยวกับ SDGs

“เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน” (Sustainable Development Goals : SDGs) มีทั้งหมด ๑๗ เป้าหมาย (Goals) ภายใต้อันหนึ่งเป้าหมายจะประกอบไปด้วยเป้าหมายย่อยๆ ที่เรียกว่า “เป้าประสงค์” (Targets) ซึ่งมีจำนวนทั้งหมด ๑๖๙ เป้าประสงค์ และ “พัฒนาตัวชี้วัด” (Indicators) จำนวน ๒๓๒ ตัวชี้วัด (ทั้งหมด ๒๔๔ ตัวชี้วัดแต่มีตัวที่ซ้ำ ๑๒ ตัว) เพื่อติดตามความก้าวหน้าของเป้าประสงค์ดังกล่าว

#### เป้าหมายทั้ง ๑๗ เป้าหมาย ประกอบด้วย

เป้าหมายที่ ๑ : ขจัดความยากจนทุกรูปแบบในทุกพื้นที่

เป้าหมายที่ ๒ : ยุติความหิวโหย บรรลุความมั่นคงทางอาหารและยกระดับโภชนาการและส่งเสริมเกษตรกรรมที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๓ : สร้างหลักประกันว่าคนมีชีวิตที่มีสุขภาพดีและส่งเสริมความเป็นอยู่ที่ดีสำหรับทุกคนในทุกวัย

เป้าหมายที่ ๔ : สร้างหลักประกันว่าทุกคนมีการศึกษาที่มีคุณภาพอย่างครอบคลุมและเท่าเทียม และสนับสนุนโอกาสในการเรียนรู้ตลอดชีวิต

เป้าหมายที่ ๕ : บรรลุความเท่าเทียมระหว่างเพศ และเสริมอำนาจให้แก่สตรีและเด็กหญิง

เป้าหมายที่ ๖ : สร้างหลักประกันว่าจะมีการจัดให้มีน้ำและสุขอนามัยสำหรับทุกคนและมีการบริหารจัดการที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๗ : สร้างหลักประกันให้ทุกคนสามารถเข้าถึงพลังงานสมัยใหม่ที่ยั่งยืนในราคาที่ย่อมเยา

เป้าหมายที่ ๘ : ส่งเสริมการเติบโตทางเศรษฐกิจที่ต่อเนื่อง ครอบคลุม และยั่งยืน การจ้างงานเต็มที่มีผลิตภาพ และการมีงานที่เหมาะสมสำหรับทุกคน

เป้าหมายที่ ๙ : สร้างโครงสร้างพื้นฐานที่มีความทนทาน ส่งเสริมการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ครอบคลุม และยั่งยืน และส่งเสริมนวัตกรรม

เป้าหมายที่ ๑๐ : ลดความไม่เสมอภาคภายในประเทศและระหว่างประเทศ

เป้าหมายที่ ๑๑ : ทำให้เมืองและการตั้งถิ่นฐานของมนุษย์มีความครอบคลุม ปลอดภัย มีภูมิทัศน์ และยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๒ : สร้างหลักประกันให้มีรูปแบบการผลิตและการบริโภคที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๓ : ปฏิบัติการอย่างเร่งด่วนเพื่อต่อสู้การเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศและผลกระทบที่เกิดขึ้น

เป้าหมายที่ ๑๔ : อนุรักษ์และใช้ประโยชน์จากมหาสมุทร ทะเล และทรัพยากรทางทะเลอย่างยั่งยืน เพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

เป้าหมายที่ ๑๕ : ปกป้อง ปันฟู และสนับสนุนการใช้ระบบนิเวศบนบกอย่างยั่งยืน จัดการป่าไม้อย่างยั่งยืนต่อสู้การกลายสภาพเป็นทะเลทราย หยุดการเสื่อมโทรมของที่ดินและพื้นสภาพดิน และหยุดยั้งการสูญเสียดiversity ความหลากหลายทางชีวภาพ

เป้าหมายที่ ๑๖ : ส่งเสริมสังคมที่สงบสุขและครอบคลุมเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน ให้ทุกคนเข้าถึงความยุติธรรม และสร้างสถาบันที่มีประสิทธิภาพ รับผิดชอบ และครอบคลุมในทุกระดับ

เป้าหมายที่ ๑๗ : เสริมความเข้มแข็งให้แก่กลไกการดำเนินงานและหุ้นส่วนความร่วมมือระดับโลกเพื่อการพัฒนาที่ยั่งยืน

## ข้อควรรู้ที่สำคัญ ๖ ประการ

### ประการแรก

เป้าหมายการพัฒนาทั้ง ๑๗ ข้อ สะท้อน ‘๓ เสาหลักของมิติความยั่งยืน’ (Three Pillars of Sustainability) คือ มิติด้านสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อม บวกกับอีก ๒ มิติ คือ มิติด้านสันติภาพและสถาบัน และมิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา ที่เชื่อมโยงทุกมิติของความยั่งยืนไว้ด้วยกัน รวมเป็น ๕ มิติ องค์การสหประชาชาติแบ่งเป้าหมาย ๑๗ ข้อ ออกเป็น ๕ กลุ่ม (เรียกว่า ๕ Ps) ประกอบด้วย

- People (มิติด้านสังคม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑ ถึง เป้าหมายที่ ๕
- Prosperity (มิติด้านเศรษฐกิจ): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๗ ถึง เป้าหมายที่ ๑๑
- Planet (มิติด้านสิ่งแวดล้อม): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๖ เป้าหมายที่ ๑๒ ถึง เป้าหมายที่ ๑๕
- Peace (มิติด้านสันติภาพและสถาบัน): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๖
- Partnership (มิติด้านหุ้นส่วนการพัฒนา): ครอบคลุมเป้าหมายที่ ๑๗

### ประการที่สอง

เนื้อหาของ SDGs ไม่ได้อยู่ที่ระดับเป้าหมาย (Goals) แต่อยู่ที่ระดับเป้าประสงค์ (Targets) เป้าประสงค์เหล่านี้บอกถึงลักษณะของสังคม เศรษฐกิจ และสิ่งแวดล้อมในโลกที่บรรลุ SDGs ได้สำเร็จ มีนัยยะที่บอกถึงฉากทัศน์ในฝัน ถึงวิสัยทัศน์ของการพัฒนาที่นำเสนออยู่ในวาระการพัฒนา ๒๐๓๐ (Agenda ๒๐๓๐) ฉะนั้น หากต้องการทราบว่า SDGs ครอบคลุมเรื่องใดบ้างต้องพิจารณาที่ระดับเป้าประสงค์

### ประการที่สาม

ตัวชี้วัด ๒๓๒ ตัวนั้นเป็นตัวชี้วัดที่ออกแบบมาเพื่อใช้ในการติดตามความก้าวหน้าในระดับโลก ซึ่งอาจไม่สามารถนำมาใช้ในระดับประเทศได้อย่างเหมาะสมทั้งหมด และการเลือกใช้ตัวชี้วัดแต่ละตัวนั้นก็เพื่อให้สามารถสะท้อนสาระสำคัญของเป้าหมาย แต่อาจไม่ได้ครอบคลุมทุกมิติที่ระบุไว้ในเป้าประสงค์ ดังนั้น แต่ละประเทศจะต้องกลับมาพัฒนาตัวชี้วัดระดับประเทศและระดับท้องถิ่นเพื่อให้ SDGs สามารถใช้ประโยชน์ได้จริงในระดับพื้นที่ มิเช่นนั้น ประเทศไทยอาจทำได้เพียงบรรลุทุกตัวชี้วัด (Indicators) แต่ไม่บรรลุเป้าหมายการ

พัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) ก็เป็นไปได้ นอกจากนี้ ตัวชี้วัดยังมีการเปลี่ยนแปลงได้ ในขณะที่เป้าหมายและเป้าประสงค์ จะไม่มีการปรับแก้ในระดับโลกแล้ว

### **ประการที่สี่**

SDGs ไม่ใช่ข้อตกลงที่มีการบังคับสัญญาและลงโทษ แต่เป็นการเข้าร่วมโดยสมัครใจของประเทศต่างๆ และมีการทบทวน (Review) ประจำปีผ่านการนำเสนอ รายงานผลการทบทวนการดำเนินงานตามวาระการ พัฒนาที่ยั่งยืน ค.ศ. ๒๐๓๐ ระดับชาติโดยสมัครใจ (Voluntary National Review) ในการประชุมระดับสูง ทางการเมืองว่าด้วยการพัฒนาที่ยั่งยืน (High-Level Political Forum on Sustainable Development: HLPF) ที่จัดขึ้นเป็นประจำทุกปีในช่วงเดือนกรกฎาคม ที่สำนักงานใหญ่องค์การสหประชาชาติ กรุงนิวยอร์ก ประเทศสหรัฐอเมริกา โดยทุกประเทศสามารถเสนอตัวเพื่อนำเสนอรายงานหรือไม่ก็ได้

### **ประการที่ห้า**

ต้องทำความเข้าใจหลักการเบื้องหลังของ SDGs เพื่อนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง เป้าหมายการพัฒนาที่ยั่งยืน (SDGs) เป็นเป้าหมายที่เน้นการพัฒนาที่ครอบคลุม (Inclusive) มุ่งการเปลี่ยนแปลง (Transformative) และบูรณาการ (Integrated) ที่ทุกประเทศต่างมีโจทย์ที่จะต้องนำไปปฏิบัติไม่ใช่เฉพาะแค่ประเทศยากจน (Universal)

แต่ในขณะเดียวกันก็เน้นการนำไปปฏิบัติและแก้ปัญหาในระดับท้องถิ่น (Locally-focused) ซึ่งหมายถึงว่า แม้เป้าหมายทั้งหมดจะแบ่งออกเป็น ๑๗ เป้าหมาย แต่การพิจารณาและดำเนินการจะต้องเป็นไปอย่างบูรณาการ เห็นความเชื่อมโยง (Interlinkage) มุ่งผลลัพธ์ (Outcome-based) และให้ความสำคัญกับคน กลุ่มที่เปราะบาง (Vulnerable people) คนยากจน และคนกลุ่มต่างๆ ที่มักถูกทิ้งไว้ข้างหลัง

และแม้ว่า SDGs จะเป็นเป้าหมายระดับโลกแต่การนำ SDGs ไปปรับให้เหมาะกับบริบทของพื้นที่ (Localization of the SDGs) เป็นเรื่องสำคัญ จึงต้องให้ท้องถิ่นมีความเป็นเจ้าของและร่วมผลักดัน มีการให้ความหมายแก่เป้าประสงค์ (Targets) และตัวชี้วัด (Indicators) ที่เหมาะสมกับบริบทท้องถิ่น โดยหลักการการ ขับเคลื่อน SDGs ควรเป็นกระบวนการที่เริ่มจากฐานรากขึ้นสู่ระดับนโยบาย (Bottom-Up) และมีองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นเป็นผู้มีบทบาทหลักในการนำ SDGs ไปปฏิบัติ

### **ประการที่หก**

ในทางปฏิบัติ SDGs มีฐานะเป็นเครื่องมืออื่น นอกเหนือจากการเป็นตัวชี้วัดสถานการณ์ความยั่งยืน เช่น

**SDGs ในฐานะที่เป็นคำศัพท์การพัฒนาที่ใช้ร่วมกัน:** SDGs กลายเป็นคำศัพท์ในการพัฒนาที่ใช้ร่วมกันในทุกระดับ ทั้งระดับโลกไปจนถึงระดับท้องถิ่น เอื้อให้ทุกพื้นที่ในโลกสามารถเรียนรู้จากกันและกันได้ ชุมชนในไทยที่ประสบความสำเร็จในการพัฒนาบางประเด็นจะไม่ได้เป็นเพียงตัวอย่างให้ชุมชนในประเทศไทย เท่านั้น แต่เป็นตัวอย่างให้แก่ระดับโลกด้วย

**SDGs ในฐานะที่เป็น Action Framework:** SDGs สามารถถูกใช้เป็นกรอบแนวคิดที่ใช้ในการ ทบทวนอนาคตของท้องถิ่น งานที่ทำกันอยู่ในปัจจุบัน ปัญหาที่เผชิญ และใช้เป็นกรอบในการกำหนดทิศทางใน อนาคตของท้องถิ่นอย่างบูรณาการและยั่งยืน

**SDGs ในฐานะที่เป็นเครื่องมือในการต่อรอง:** เนื่องจากภาครัฐทุกประเทศให้คำมั่นกับวาระการพัฒนา ๒๐๓๐ ในภาคเอกชน โดยเฉพาะภาคเอกชนขนาดใหญ่ก็อยู่ภายใต้กฎกติกาและการชี้วัดที่มี SDGs เป็นองค์ประกอบสำคัญ

ดังนั้น ภาคประชาสังคมและคนกลุ่มต่างๆ สามารถใช้ SDGs เป็นเครื่องมือในการเจรจาต่อรองเพื่อ สร้างความร่วมมือในการพัฒนา และ/หรือสะกิดเตือนเมื่อเริ่มเห็นการดำเนินการที่ออกนอกกรอบของ SDGs ได้

## ๑.๔ แผนพัฒนาภาค/ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด/ แผนพัฒนาจังหวัด

### ๑.๔.๑ แผนพัฒนาภาค

#### ◆ แผนพัฒนาภาคตะวันออก (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

ภาคตะวันออกเป็นแหล่งเศรษฐกิจที่สำคัญของประเทศ รองลงมาจากกรุงเทพมหานครและภาคกลาง โดยภาคตะวันออกมีมูลค่าผลิตภัณฑ์ภาค ณ ราคาประจำปี ๒๕๖๒ เท่ากับ ๓,๐๔๒,๙๑๖ ล้านบาท คิดเป็นสัดส่วนร้อยละ ๑๘ ของ ผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ เมื่อเทียบขนาดเศรษฐกิจของภาคตะวันออก ปี ๒๕๕๙ กับ ปี ๒๕๖๒ พบว่า ภาคตะวันออกมีสัดส่วน การผลิตเพิ่มขึ้น จากร้อยละ ๑๗.๕ ของผลิตภัณฑ์มวลรวมประเทศ ในปี ๒๕๕๙ เป็นร้อยละ ๑๘ ในปี ๒๕๖๒

ทิศทางการพัฒนาภาค การพัฒนาภาคตะวันออกในช่วงของแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ตามบทบาทการพัฒนาของภาค มุ่งเน้นให้ภาคตะวันออกเป็น “ฐานเศรษฐกิจสีเขียวชั้นนำของอาเซียน ควบคู่กับคุณภาพการดำรงชีวิตของประชาชนที่ดี” โดยกำหนดทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก (E Direction) ที่ให้ความสำคัญกับการยกระดับกิจกรรมทางเศรษฐกิจที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม เสริมสร้างความเข้มแข็งของ คริวเรือน และพัฒนาเมืองให้เป็นเมืองนำอยู่ SHARE ได้แก่ การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในพื้นที่ EEC และปราจีนบุรี ยกระดับศักยภาพของ Start-up และ SMEs ตลอดห่วงโซ่อุปทานที่เข้มแข็ง และเสริมสร้างศักยภาพฝีมือแรงงาน (S: S-curve Industrial Heartland) พัฒนาพื้นที่เมืองหลักและชนบทให้เป็นเมืองและ พื้นที่นำอยู่สำหรับทุกคนบนพื้นฐานความเข้มแข็งของครอบครัว ความยั่งยืนของทรัพยากรธรรมชาติและ สิ่งแวดล้อมและความครบครันโครงสร้างพื้นฐาน รวมทั้งตามอัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่น (H: High-tech Living Cities) พัฒนาการท่องเที่ยวเชิงเกษตร การผลิตอาหารและผลิตภัณฑ์สมุนไพรปลอดภัย มูลค่าสูง และการผลิตผลไม้คุณภาพมุ่งสู่การเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย (A: Agro-tourism and Food Safety) อนุรักษ์พื้นที่อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ (น้ำป่า ทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง) และสิ่งแวดล้อม (มลพิษทั้งขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละอองขนาดเล็ก) ด้วยการมีส่วนร่วมของประชาชน และเตรียมความพร้อมรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ (R: Resilience of Natural Resources and Environment) และพัฒนาเขต เศรษฐกิจพิเศษ ชายแดน และเมืองชายแดน เชื่อมโยงเศรษฐกิจและการค้าภายในประเทศและระหว่างประเทศ ในเอเชียแปซิฟิก (E: Economic Linkage)

#### เป้าหมายรวม

ภาคตะวันออกมีเป้าหมายการพัฒนาที่มุ่งพัฒนาเศรษฐกิจให้เกิดการขยายตัวอย่างต่อเนื่องและยั่งยืน และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงทุกพื้นที่ ควบคู่กับคุณภาพชีวิตของประชาชนที่ดี โดยมีรายละเอียด ดังนี้

- อัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจของภาคตะวันออกขยายตัวเพิ่มขึ้น
- สัมประสิทธิ์ความไม่เสมอภาค (Gini Coefficient) ในการกระจายรายได้ของภาคตะวันออกลดลง

#### แนวทางการพัฒนา

ประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเพื่อขับเคลื่อนการพัฒนาภาคตะวันออก ตามทิศทางการพัฒนาภาคที่ได้กำหนดไว้ข้างต้น มีความสอดคล้องและเชื่อมโยงกับแผนแม่บทภายใต้ ยุทธศาสตร์ชาติ และกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ ที่มุ่งเน้นการยกระดับเศรษฐกิจ ทั้งภาคการผลิตและ บริการให้มีมูลค่าสูง เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และเกิดการกระจายรายได้อย่างทั่วถึงและเป็นธรรม การเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัวและการพัฒนาศักยภาพทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และการรักษาฐานทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมให้มีความอุดมสมบูรณ์และมีคุณภาพที่ดีพร้อมทั้งเป็นมรดกตกทอดส่งต่อสู่คนรุ่นหลัง ตัวอย่างเช่น แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นที่ ๔ (อุตสาหกรรมและบริการแห่งอนาคต) มุ่งเน้นพัฒนาต่อยอดอุตสาหกรรมเป้าหมายไปสู่อุตสาหกรรมแห่งอนาคต และเป็นผู้นำด้านอุตสาหกรรมและบริการในระดับภูมิภาคและระดับโลก และกรอบแผนพัฒนาฯ ฉบับที่ ๑๓ อาทิ หมายเหตุที่ ๓ (ไทยเป็นฐาน

การผลิตยานยนต์ไฟฟ้าของอาเซียน) โดยการปรับ ระบบนิเวศอุตสาหกรรมไทยสู่ยานยนต์ไฟฟ้า หมายความว่า ๔ (ไทยเป็นศูนย์กลางการแพทย์และสุขภาพมูลค่าสูง) โดยการเสริมสร้างคุณภาพของอุตสาหกรรมและบริการทางการแพทย์และสุขภาพครบวงจร และการสนับสนุนการลงทุนในงานวิจัยและพัฒนาผลิตภัณฑ์ทางการแพทย์ให้มีคุณภาพสูงและได้มาตรฐานสากล โดยประเด็นการพัฒนาและแนวทางการพัฒนาเพื่อให้บรรลุผลตามทิศทางการพัฒนาภาคตะวันออก มีดังนี้

**๑. พัฒนาอุตสาหกรรมที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นกำลังหลักในการขับเคลื่อนเศรษฐกิจของภาคตะวันออกอย่างยั่งยืน** โดยเน้นการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่สีเขียว ผลิตรถยนต์ไฟฟ้าให้มีศักยภาพและเพิ่มขีดความสามารถของผู้ประกอบการรายย่อย โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

**(๑) พัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพของอุตสาหกรรมเป้าหมาย** ในจังหวัดชลบุรี ระยอง ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรีโดยการวิจัยและพัฒนาองค์ความรู้เฉพาะ และการส่งเสริมการใช้องค์ความรู้ ด้านวิทยาศาสตร์ เทคโนโลยีขั้นสูง และนวัตกรรม เพื่อให้เกิดการพัฒนาเทคโนโลยีด้วยตัวเองและพัฒนากิจการ ผลิตภัณฑ์ที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม รวมทั้งส่งเสริมการใช้ทรัพยากรการผลิตให้คุ้มค่าสูงสุดและพัฒนาพื้นที่ อุตสาหกรรมให้เอื้อต่อการใช้วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และนวัตกรรม ในการผลิตที่มีประสิทธิภาพ อาทิ การพัฒนาศูนย์วิจัยและทดสอบกลางสำหรับกลุ่มอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก การพัฒนาศูนย์ฝึกอบรมเกี่ยวกับอุตสาหกรรมเป้าหมาย การพัฒนาอุตสาหกรรมยานยนต์และชิ้นส่วนสู่ยานยนต์ในอนาคต (ยานยนต์ไฟฟ้า) การพัฒนาอุตสาหกรรมอิเล็กทรอนิกส์ที่ผลิตวงจรไฟฟ้าที่มีความซับซ้อนมากขึ้น ( อาทิ ระบบอิเล็กทรอนิกส์ที่ใช้ในยานยนต์และเครื่องใช้ไฟฟ้าอัจฉริยะ)

**(๒) พัฒนาพื้นที่เศรษฐกิจใหม่ด้านอุตสาหกรรม** ในพื้นที่ที่มีศักยภาพ อาทิ จังหวัดปราจีนบุรี โดยการส่งเสริมให้เกิดการลงทุนในกลุ่มอุตสาหกรรมที่ใช้เทคโนโลยีขั้นสูงและอุตสาหกรรมแห่งอนาคต รวมทั้งใช้การพัฒนาอุตสาหกรรมเป้าหมายในเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออกเป็นต้นแบบ

**(๓) ยกระดับศักยภาพของวิสาหกิจเริ่มต้น (Start-up) และวิสาหกิจ SMEs ในเขต พัฒนาพิเศษภาคตะวันออก** รวมทั้งจังหวัดปราจีนบุรีในการผลิตสินค้าและบริการที่มีคุณภาพและปริมาณเพียงพอ โดยการถ่ายทอดเทคโนโลยีสมัยใหม่และสนับสนุนการพัฒนาให้กับ Start-up และ SMEs เพื่อให้เป็น ส่วนหนึ่งของห่วงโซ่อุปทานในอุตสาหกรรม อาทิ การพัฒนาชิ้นส่วนอุปกรณ์ และเป็นส่วนสำคัญในการ ขับเคลื่อนอุตสาหกรรมเป้าหมาย

**(๔) พัฒนากำลังแรงงานให้สอดคล้องกับความต้องการที่แท้จริง** โดยการส่งเสริมความรู้ ทั้งในระบบและนอกระบบการศึกษา และการวิจัยและพัฒนา อาทิ การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาและ การยกระดับทักษะฝีมือแรงงาน (Upskill/Reskill/New skill) เพื่อยกระดับขีดความสามารถการแข่งขันของ อุตสาหกรรมเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพและเป็นรูปธรรม

**๒. พัฒนาการเกษตรคุณภาพและผลตอบแทนสูง เชื่อมโยงสู่การผลิตอาหารปลอดภัย การผลิตพลังงานทดแทน และพืชสมุนไพรทางการแพทย์** โดยมุ่งเน้นการพัฒนาด้านการตลาด ควบคู่กับการพัฒนาระบบบริหารจัดการการผลิตที่มีประสิทธิภาพ ด้วยการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และภูมิปัญญาท้องถิ่น รวมทั้งการพัฒนาพื้นที่ที่มีศักยภาพให้เป็นศูนย์กลางการผลิตและการกระจายสินค้าเกษตร โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

**(๑) เสริมสร้างผลิตภาพการผลิตผลไม้ของภาคตะวันออกให้มีประสิทธิภาพและเป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสอดคล้องกับความต้องการของตลาด** นำไปสู่การพัฒนาให้ภาคตะวันออกเป็นมหานครผลไม้เมืองร้อนแห่งเอเชีย ด้วยการใช้เทคโนโลยี นวัตกรรม และงานวิจัย ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น และระบบบริหารจัดการที่มีประสิทธิภาพ ทั้งการเพาะปลูกและการแปรรูปตามศักยภาพการผลิตของเกษตรกรและวิสาหกิจชุมชนของแต่ละพื้นที่ สนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร ส่งเสริมการประกันภัยการเกษตร พัฒนา

ตลาดให้เข้าสู่ระบบธุรกิจพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) และตามความต้องการเฉพาะของลูกค้า (Customized Marketing) พัฒนาระบบการเก็บรักษาและการขนส่งสินค้า เพื่อลดต้นทุนและการสูญเสีย และเสริมสร้างศักยภาพของโครงสร้างพื้นฐานด้านการเกษตรและระบบฐานข้อมูลการเกษตรทั้งข้อมูลด้านการผลิต (Supply Side) และความต้องการผลผลิต (Demand Side) และผลิตภัณฑ์เกษตรทั้งในประเทศและต่างประเทศให้เหมาะสม รวมทั้งพัฒนาจังหวัดจันทบุรีให้เป็นศูนย์กลางการรวบรวมผลผลิตและการกระจายสินค้าผลไม้คุณภาพได้มาตรฐาน

**(๒) พัฒนาประสิทธิภาพการเพาะเลี้ยงและแปรรูปสัตว์น้ำเศรษฐกิจที่สำคัญของภาคตะวันออก** อาทิ กุ้งทะเล ปูทะเล ปลากระพงขาว จระเข้ และกุ้งก้ามกราม เพื่อเพิ่มรายได้ให้กับเกษตรกร และวิสาหกิจชุมชนอย่างทั่วถึง โดยการใช้เทคโนโลยีในการจัดการฟาร์ม การวิจัยและพัฒนานวัตกรรม ในการเพาะพันธุ์และการเลี้ยงสัตว์น้ำ รวมทั้งการแปรรูปสัตว์น้ำที่มีคุณภาพและลดต้นทุนการผลิต สนับสนุน การรวมกลุ่มของเกษตรกร ส่งเสริมการประกันภัยการเกษตร และส่งเสริมการทำประมงชายฝั่งและทะเล อย่างรับผิดชอบ บริเวณจังหวัดชลบุรี ระยอง จันทบุรี และตราด โดยเสริมสร้างสวัสดิภาพแรงงานประมง ส่งเสริมและควบคุมการจับสัตว์น้ำตามศักยภาพการผลิต และอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน

**(๓) ยกกระดับพืชสมุนไพรให้เป็นธุรกิจสมุนไพรสู่ตลาดสากล (จังหวัดปราจีนบุรี จันทบุรี และสระแก้ว) และพัฒนาพืชพลังงานเพื่อสนับสนุนการใช้พลังงานทดแทนของประเทศ (จังหวัดสระแก้ว ชลบุรี ปราจีนบุรี ฉะเชิงเทรา จันทบุรี และระยอง)** โดยการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิตพืชสมุนไพรเพื่อการพาณิชย์ให้ได้มาตรฐานเกษตรอินทรีย์ การแปรรูปสมุนไพรให้มีคุณภาพตามมาตรฐานสากล ตรงตามความต้องการของตลาดทั้งในและต่างประเทศ และเร่งเพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายพืชสมุนไพรและ ผลิตภัณฑ์สมุนไพร รวมทั้งส่งเสริมให้จังหวัดปราจีนบุรี เป็นต้นแบบธุรกิจสมุนไพร ทั้งต้นน้ำ กลางน้ำ และปลายน้ำ นอกจากนี้ส่งเสริมการผลิตมันสำปะหลังและอ้อยโรงงานที่มีคุณภาพ เสริมสร้างประสิทธิภาพการผลิตไบโอเอทานอล และส่งเสริมให้จังหวัดสระแก้วและชลบุรีเป็นศูนย์กลางการผลิตพืชพลังงานของภาคตะวันออก

**(๔) เสริมสร้างศักยภาพการผลิตและพัฒนาคุณภาพมาตรฐานสินค้าปศุสัตว์สำคัญของภาคตะวันออก ได้แก่ สุกร ไก่ และโค ในจังหวัดชลบุรี ฉะเชิงเทรา และสระแก้ว ให้สอดคล้องกับความต้องการของผู้บริโภคทั้งในและต่างประเทศ** โดยการส่งเสริมให้เกษตรกรสามารถใช้เทคโนโลยีการผลิตที่ทันสมัยและมีพันธุ์สัตว์ที่มีคุณภาพได้มาตรฐานปลอดภัย การสนับสนุนการรวมกลุ่มของเกษตรกร การส่งเสริมการประกันภัยการเกษตร และการส่งเสริมให้เกษตรกรทำการเลี้ยงปศุสัตว์ที่มีพันธสัญญากับผู้แปรรูป รวมทั้งการพัฒนาการบริหารจัดการตลาดให้มีประสิทธิภาพ

**๓. รักษาและยกระดับการท่องเที่ยวคุณภาพในแหล่งท่องเที่ยวหลักและแหล่งท่องเที่ยวทางเลือก** รวมทั้งการพัฒนาธุรกิจเกี่ยวเนื่องที่เน้นคุณค่าอัตลักษณ์ ความยั่งยืน และเหมาะสมกับคนทุกช่วงวัย เพื่อพัฒนาการท่องเที่ยวภาคตะวันออกสู่ระดับโลก และเกิดการกระจายรายได้สู่ท้องถิ่นอย่างทั่วถึง โดยมุ่งเน้นการพัฒนาแหล่งท่องเที่ยว การพัฒนาศักยภาพการบริการและสินค้าที่เกี่ยวข้องกับการท่องเที่ยว การพัฒนากิจกรรมการท่องเที่ยว การเชื่อมโยงการคมนาคมสู่แหล่งท่องเที่ยว และการใช้เทคโนโลยีในการเพิ่มประสิทธิภาพด้านการตลาดให้ได้มาตรฐาน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

**(๑) พัฒนาการท่องเที่ยวของแหล่งท่องเที่ยวหลักของภาคตะวันออก อาทิ พื้นที่สัตหีบ พัทยา เกาะเสม็ด เกาะช้าง เกาะหมาก เกาะกูด ให้เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีคุณภาพ อาทิ การท่องเที่ยว ชายทะเล นานาชาติ การท่องเที่ยวเชิงการแพทย์ (Medical Tourism) การท่องเที่ยวธุรกิจไมซ์ (MICE BusinessTravel) การท่องเที่ยวเชิงกีฬา (Sport Tourism) ให้ได้มาตรฐานระดับสากล ตามอัตลักษณ์และรูปแบบการท่องเที่ยวของแต่ละพื้นที่ สามารถรองรับกลุ่มเป้าหมายเฉพาะ โดยเฉพาะนักธุรกิจและครอบครัว และกลุ่มผู้สูงอายุ**

ด้วยการพัฒนาและฟื้นฟูแหล่งท่องเที่ยวให้เหมาะสมได้มาตรฐาน การจัดพื้นที่ท่องเที่ยว (Zoning) การพัฒนา มาตรฐานและความปลอดภัยด้านการท่องเที่ยว การพัฒนาธุรกิจบริการด้านการท่องเที่ยวด้วยการสนับสนุน ผู้ประกอบการในการใช้นวัตกรรมและเทคโนโลยีในการบริการ การพัฒนาศักยภาพบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ให้สอดคล้องกับมาตรฐานสากลและเพียงพอต่อความต้องการ และการรักษาและสร้างจิตสำนึกในการอนุรักษ์ ทรัพยากรการท่องเที่ยว รวมทั้งการพัฒนาตลาดด้านการท่องเที่ยวและสร้างความเชื่อมั่นให้กับนักท่องเที่ยว ด้วยการนำเทคโนโลยีด้านดิจิทัลมาประยุกต์ใช้

**(๒) พัฒนาการท่องเที่ยวชุมชนของภาคตะวันออกเฉียงใต้เป็นการท่องเที่ยวทางเลือกที่มีคุณภาพ มีความคิดสร้างสรรค์ มีอัตลักษณ์ และมีความยั่งยืนบนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน และการ รักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสม เพื่อสร้างมูลค่าเพิ่มและรายได้จากการ ท่องเที่ยวสู่ ชุมชนและผู้ประกอบการให้มากขึ้น ผ่านการพัฒนาและส่งเสริมการท่องเที่ยวเชิงเกษตร เชิงนิเวศ เชิงสุขภาพ ด้วยแพทย์แผนไทยและสมุนไพร เชิงศาสนา วัฒนธรรมและอารยธรรม และเชิงประวัติศาสตร์ของภาค ตะวันออก เช่น วัดโสธรวรารามรวมมหาวิหารและวัดสมานรัตนาราม จังหวัดฉะเชิงเทรา เขาคิชฌกูฏ จังหวัด จันทบุรี แหล่งท่องเที่ยวอารยธรรมขอม จังหวัดปราจีนบุรีและสระแก้ว แหล่งท่องเที่ยวเชิงเกษตรใน จังหวัด จันทบุรี ตราด และระยอง เป็นต้น โดยการฟื้นฟูและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมการท่องเที่ยว สิ่งอำนวยความสะดวกและความปลอดภัย ให้สอดคล้องกับเอกลักษณ์ อัตลักษณ์ของพื้นที่และชุมชน เป็นมิตร ต่อสิ่งแวดล้อม สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว และอยู่บนพื้นฐานการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน การเชื่อมโยงการท่องเที่ยวหลักและการท่องเที่ยวทางเลือกผ่านเครือข่ายการท่องเที่ยว การพัฒนาเกษตรกร หรือประชาชนให้เป็นผู้มีอาชีพด้านการให้บริการด้านการท่องเที่ยว การเพิ่มประสิทธิภาพการประชาสัมพันธ์ แหล่งท่องเที่ยวเพื่อให้เกิดความจดจำที่ดี และการพัฒนาการบริการที่เกี่ยวข้องเนื่องกับการท่องเที่ยวให้ได้ มาตรฐาน เช่น ที่พัก ระบบขนส่งสาธารณะที่สามารถเข้าถึงแหล่งท่องเที่ยว เป็นต้น**

**(๓) ยกระดับผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นเชื่อมโยงการท่องเที่ยวที่มีมูลค่าสูง แสดงถึงอัตลักษณ์ของพื้นที่ และ สอดคล้องกับความต้องการของนักท่องเที่ยว โดยการพัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น อาทิ ผลิตภัณฑ์ อัญมณี เสื้อ จันทบุรี ให้มีความทันสมัยและเกิดการเพิ่มมูลค่า แต่ยังคงรักษาอัตลักษณ์ของพื้นที่ ด้วยการผสมผสานการใช้ เทคโนโลยีและภูมิปัญญาท้องถิ่นในการผลิต การฝึกอาชีพให้กับวิสาหกิจชุมชนและส่งเสริม การทำงานร่วมกัน ในลักษณะเครือข่าย ทั้งหน่วยงานภาครัฐ เอกชน วิสาหกิจชุมชน และสถาบันการศึกษา ในการร่วมวิจัยและ พัฒนาผลิตภัณฑ์ท้องถิ่นให้มีความแปลกใหม่ตอบสนองการดำเนินชีวิตประจำวันของ นักท่องเที่ยว การอำนวยความสะดวกให้กับวิสาหกิจชุมชนในการเข้าถึงบริการภาครัฐสำหรับสินค้าที่ต้องมีการตรวจสอบคุณภาพสินค้า หรือรับรองมาตรฐานสินค้า การบริหารจัดการทรัพยากรท้องถิ่นของชุมชนแบบมีส่วนร่วม และมีประสิทธิภาพ การสร้างความเชื่อมั่นในผลิตภัณฑ์ให้กับลูกค้า การส่งเสริมการตลาดการผลิตผลิตภัณฑ์ท้องถิ่น และการ พัฒนากิจกรรมหรือช่องทางการตลาดให้มีความหลากหลาย อาทิ การให้นักท่องเที่ยวหรือลูกค้าร่วมผลิต ผลิตภัณฑ์นั้นๆ**

**๔. พัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้มีความทันสมัยและน่าอยู่ พร้อมทั้งยกระดับคุณภาพชีวิตของ ประชาชนในทุกช่วงวัย โดยมุ่งเน้นการพัฒนาสภาพแวดล้อมให้เหมาะสม การเสริมสร้างความปลอดภัยในชีวิต และทรัพย์สิน การเสริมสร้างภูมิคุ้มกันให้กับประชาชน การเชื่อมโยงการคมนาคมขนส่งอย่างไร้รอยต่อ และการ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานที่เหมาะสมและครบครัน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่**

**(๑) พัฒนาเมืองหลักในจังหวัดชลบุรี ระยอง และฉะเชิงเทรา รวมทั้งจังหวัดปราจีนบุรี ให้เป็นเมือง อัจฉริยะน่าอยู่และเป็นเมืองที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม และสามารถเชื่อมโยงการขยายตัวของเมืองสู่พื้นที่ ชนบท โดยสนับสนุนการพัฒนาเมืองเชิงนิเวศ ที่มีการเติบโตทางเศรษฐกิจและสังคมและการรักษาสิ่งแวดล้อม อย่างสมดุล การพัฒนาพื้นที่เมืองให้เป็นพื้นที่สีเขียวด้วยการปลูกป่าในเมือง การจัดให้มีระบบจัดการคุณภาพ**

สิ่งแวดล้อม อาทิ ขยะ น้ำเสีย และฝุ่นละอองขนาดเล็ก ให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมประชากรของภาค การสนับสนุนการใช้พลังงานสะอาด การพัฒนาให้เมืองพัทยาเป็นเมืองศูนย์กลางทางการแพทย์และสาธารณสุข ในระดับนานาชาติและสามารถรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ ทั้งภัยแล้งและอุทกภัย พร้อมทั้งมีระบบเฝ้าระวังและเตือนภัย เพื่อลดความเสียหายต่อประชาชน และการจัดทำผังเมืองรวมและ ผังเมือง เฉพาะอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพและมีการบังคับใช้อย่างเคร่งครัด

(๒) พัฒนาพื้นที่ชนบทของภาคตะวันออกให้เป็นพื้นที่เมืองตามอัตลักษณ์และวิถีชีวิตพื้นถิ่น เพื่อกระจายความเจริญสู่ชนบทและเป็นเมืองที่มีคุณภาพและยั่งยืน รวมทั้งเป็นพื้นที่ที่อยู่อาศัยและพักผ่อน ชั้นยอดของประชาชนและนักท่องเที่ยว โดยการอนุรักษ์และฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ศิลปวัฒนธรรม วิถีชีวิต และประเพณี ควบคู่กับการส่งเสริมการเรียนรู้ของชุมชน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ในพื้นที่ชนบทให้ได้มาตรฐาน เพื่อเป็นฐานการพัฒนากิจกรรมทางเศรษฐกิจและการพัฒนาเมืองอย่างมีคุณค่า รวมทั้งเกิดการกระจายรายได้ให้กับประชาชนอย่างทั่วถึง

(๓) พัฒนาและบำรุงรักษาโครงสร้างพื้นฐานพร้อมทั้งสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ ให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเมืองและพื้นที่ชนบทให้น่าอยู่และยั่งยืนและ ส่งเสริมการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจภายในประเทศและในภูมิภาคอาเซียน โดยการปรับปรุงและต่อยอดโครงสร้างพื้นฐานขนาดใหญ่เดิมทุกระบบ ทั้งด้านการคมนาคมและระบบสาธารณูปโภค รวมทั้งส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีดิจิทัลกับทุกภาคส่วนและทุกพื้นที่ เพื่อรองรับการลงทุน การท่องเที่ยว และการเพิ่มขึ้นของประชาชน และลดความเหลื่อมล้ำทางสังคมและเศรษฐกิจ พร้อมทั้งการปรับปรุงโครงสร้างพื้นฐานขนาดเล็กเพื่อให้เกิดการเชื่อมโยงการพัฒนาสู่พื้นที่ชนบทได้อย่างทั่วถึง และการพัฒนาระบบบริหารจัดการจราจรและการขนส่งสาธารณะด้วยเทคโนโลยีเพื่อให้ประชาชนทุกช่วงวัยรวมทั้งคนพิการสามารถเข้าถึงและเดินทางได้อย่างสะดวก มีต้นทุนที่เหมาะสม และมีความปลอดภัย รวมทั้งเป็นการเพิ่มขีดความสามารถด้านโลจิสติกส์

(๔) พัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความเข้มแข็งของครอบครัว เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตได้อย่างมีความสุข โดยการพัฒนาศักยภาพคนตั้งแต่เด็กปฐมวัย เด็กวัยเรียน และวัยรุ่นให้มีพัฒนาการทางสมอง มีความรู้ มีทักษะการคิดอย่างเป็นระบบ และมีทักษะในการดำรงชีวิต ท่ามกลางการสถานการณ์การเปลี่ยนแปลงอย่างฉับพลันในปัจจุบัน การส่งเสริมเลี้ยงดูเด็กภายในครอบครัว ทั้งด้านวินัย คุณธรรม และจริยธรรม เพื่อสร้างภูมิคุ้มกันให้กับเด็กและครอบครัวในการลดปัญหาภายในครอบครัว เช่น ปัญหาท้องก่อนวัยอันควร ความรุนแรงในครอบครัว เป็นต้น การพัฒนาศักยภาพของผู้สูงอายุ และผู้พิการในการสร้างรายได้ผ่านการพัฒนาอาชีพ การส่งเสริมให้เด็กและเยาวชนที่ด้อยโอกาสสามารถเข้าถึง การศึกษาที่มีคุณภาพและตรงกับความต้องการของตลาดแรงงาน และการพัฒนาระบบการบริการสาธารณสุข ที่มีคุณภาพที่ประชาชนทุกคนสามารถเข้าถึง

๕. รักษาและยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนประเทศกัมพูชา ให้มีมูลค่าสูง มีความมั่นคง และเป็นประตูเชื่อมโยงการค้า การลงทุนกับประเทศเพื่อนบ้าน โดยมุ่งเน้นการเพิ่มมูลค่าการค้าชายแดน และผ่านแดน การเสริมสร้างความพร้อมด้านโครงสร้างพื้นฐานบริเวณจุดผ่านแดน และการเพิ่มประสิทธิภาพการเชื่อมโยงการค้าภายในประเทศและประเทศเพื่อนบ้าน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) พัฒนาเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษจังหวัดสระแก้วและจังหวัดตราด ให้เป็นประตู และศูนย์กลางการค้า การท่องเที่ยว และการลงทุน เชื่อมโยงกับประเทศกัมพูชาและเวียดนาม โดยการจัดระเบียบการใช้ที่ดินให้เหมาะสม การรักษาและยกระดับการให้บริการบริเวณจุดผ่านแดนให้ได้มาตรฐาน การพัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ อาทิ ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลให้เหมาะสมและครบครัน การปรับปรุง ด้านตรวจให้มีความเหมาะสมและมีศักยภาพ การส่งเสริมการค้าและการลงทุน และการพัฒนาโครงข่ายคมนาคมขนส่งที่ครอบคลุมและปลอดภัย

(๒) ยกระดับพื้นที่เศรษฐกิจชายแดนบ้านแหลมและบ้านผักกาด อำเภอโป่งน้ำร้อน จังหวัดจันทบุรี ให้เป็นเขตพัฒนาเศรษฐกิจพิเศษชายแดน เพื่อเป็นแหล่งท่องเที่ยวสำหรับนักท่องเที่ยว ที่ต้องการซื้อสินค้าต่างประเทศในราคาถูก และเป็นศูนย์กลางการค้าชายแดนเชื่อมโยงจังหวัดพระตะบองและไพลินของประเทศกัมพูชา โดยการพัฒนาด่านและตลาดการค้าชายแดนไทย-กัมพูชา ให้ได้มาตรฐาน การพัฒนาการให้บริการบริเวณจุดผ่านแดนให้มีประสิทธิภาพและได้มาตรฐาน การส่งเสริมการค้าบริเวณ จุดผ่านแดน และการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานทั้ง ถนน ไฟฟ้า ประปา และการสื่อสาร ให้มีความเหมาะสม

(๓) ยกระดับช่องทางธรรมชาติหรือจุดผ่อนปรนการค้าหรือจุดผ่านแดนชั่วคราว ที่มีศักยภาพให้เป็นจุดผ่านแดนถาวร เพื่อขยายการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจและพื้นที่เศรษฐกิจชายแดน อาทิ ช่องทางธรรมชาติบ้านท่าเสา ตำบลแหลมกลัด อำเภอเมืองตราด จังหวัดตราด ผ่านการมีส่วนร่วมจากผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง การเร่งสำรวจพื้นที่ในการพัฒนาตลาดการค้าชายแดน การพัฒนาเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐานเชื่อมโยงสู่ด่านชายแดน การประชาสัมพันธ์จุดผ่านแดน และการพัฒนาจุดตรวจด้านความมั่นคง

๖. เสริมสร้างความอุดมสมบูรณ์ของทรัพยากรธรรมชาติและคุณภาพสิ่งแวดล้อม และการเพิ่มประสิทธิภาพการรับมือภัยพิบัติทางธรรมชาติและผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงภูมิอากาศ เพื่อสนับสนุนการพัฒนาเศรษฐกิจและเสริมสร้างคุณภาพชีวิตของประชาชนอย่างยั่งยืน โดยมุ่งเน้นการใช้ประโยชน์จากทรัพยากรธรรมชาติอย่างรู้คุณค่าและยั่งยืน และการสร้างความพร้อมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาภัยพิบัติได้อย่างเหมาะสมและทันท่วงที ด้วยการมีส่วนร่วมของทุกภาคส่วน โดยมีแนวทางการพัฒนา ได้แก่

(๑) บริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติแบบมีส่วนร่วมและยั่งยืน ซึ่งประกอบด้วย ๓ แนวทางย่อย ได้แก่

- ยกระดับการบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบและมีประสิทธิภาพ และสร้างความมั่นคงด้านน้ำ เพื่อแก้ไขปัญหาภัยแล้งและอุทกภัย ประชาชนสามารถเข้าถึงและมีน้ำใช้อย่างเพียงพอ และลดความขัดแย้งในการใช้น้ำระหว่างภาคอุตสาหกรรม เกษตรกรรม และประชาชน โดยเฉพาะจังหวัดระยอง ชลบุรี ปราจีนบุรี จันทบุรี ตราด และสระแก้ว โดยการวางแผนบริหารจัดการน้ำที่เป็นระบบและถูกต้องแม่นยำ ด้วยการใช้เทคโนโลยีสมัยใหม่ (Big Data) และการมีส่วนร่วมของประชาชน การจัดทำระบบป้องกันน้ำท่วม ชุมชนเมือง การพัฒนาแหล่งน้ำขนาดเล็กพร้อมทั้งระบบการกระจายน้ำในพื้นที่เกษตร การจัดหาแหล่งน้ำ สำรองในพื้นที่ที่ขาดแคลน แหล่งน้ำต้นทุน และการขยายพื้นที่การผลิตน้ำประปา

- อนุรักษ์และฟื้นฟูป่าต้นน้ำ โดยเฉพาะป่ารอยต่อ ๕ จังหวัด เพื่อรักษาระบบนิเวศป่าไม้ให้สมดุล โดยการปลูกป่า การเฝ้าระวังและติดตามการบุกรุกป่าและจับสัตว์ป่า การส่งเสริมและสนับสนุน เครือข่ายชุมชนในการรักษาทรัพยากรป่าไม้ รวมทั้งการจัดท าระบบอนุรักษ์ดินและน้ำในพื้นที่เกษตรลาดชัน

- อนุรักษ์และคุ้มครองทรัพยากรทางทะเลและชายฝั่ง อาทิ ป่าชายเลน และทรัพยากรสัตว์น้ำ โดยเฉพาะบริเวณปากแม่น้ำบางปะกง เพื่อรักษาสมดุลนิเวศชายฝั่ง สร้างความอุดมสมบูรณ์ของสัตว์น้ำ ชายฝั่งและทะเล และเป็นแหล่งท่องเที่ยวธรรมชาติที่มีคุณค่า โดยการกำหนดพื้นที่และหลักเกณฑ์การใช้ประโยชน์ที่ดินชายฝั่ง ผ่านการมีส่วนร่วมของชุมชน การปลูกป่าชายเลนและการเฝ้าระวังการจับสัตว์น้ำ ผิดกฎหมายโดยการมีส่วนร่วมของชุมชน การสร้างความตระหนักให้กับประชาชนและชุมชนในการอนุรักษ์ ทรัพยากรชายฝั่ง และการป้องกันและแก้ไขปัญหาของพื้นที่ที่ได้รับผลกระทบจากการกัดเซาะชายฝั่งให้เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ

(๒) ป้องกันการเกิดปัญหามลพิษ ทั้งขยะ น้ำเสีย ฝุ่นละอองขนาดเล็ก อย่างมีประสิทธิภาพบนพื้นฐานความร่วมมือกันของทุกภาคส่วน โดยดำเนินงานเชิงรุก ด้วยการจัดทำฐานข้อมูล ด้านสิ่งแวดล้อมรายสาขา เพื่อเป็นเครื่องมือในการบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีประสิทธิภาพ การสร้างแรงจูงใจในการลดการปล่อยมลพิษ ณ แหล่งกำเนิด การเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการเก็บขยะและระบบการกำจัดขยะมูลฝอยชุมชน รวมทั้งการเร่งลดขยะตกค้างในพื้นที่ การสร้างความเชื่อมั่นในความปลอดภัยของพื้นที่ที่อยู่ใกล้กับสถานที่กำจัดขยะที่ถูกกฎหมาย การจัดหาและพัฒนาระบบบำบัดน้ำเสียที่เหมาะสมกับสภาพพื้นที่และเพิ่มประสิทธิภาพการรวบรวมน้ำเสียจากทุกพื้นที่ทั้งชุมชน ศูนย์กลางการค้า แหล่งท่องเที่ยว และพื้นที่อุตสาหกรรม ที่จะไหลลงสู่แม่น้ำ โดยเฉพาะแม่น้ำพองตอนบนแม่น้ำนครนายก และแม่น้ำระยอง การรักษาคุณภาพน้ำทะเลและชายฝั่งโดยจัดการของเสียและมลพิษบนฝั่งตั้งแต่ต้นทาง การรณรงค์ไม่ทิ้งขยะลงแม่น้ำและทะเลและควบคุมการดำเนินกิจกรรมบริเวณชายฝั่ง อาทิ การขนถ่ายสินค้าทางเรือ การขนส่งนักท่องเที่ยว ไม่ให้ทิ้งขยะลงทะเลอย่างเคร่งครัด การพัฒนาระบบจัดการกากอุตสาหกรรมให้มีประสิทธิภาพและควบคุมการลักลอบทิ้งของเสียจากอุตสาหกรรมสู่พื้นที่สาธารณะอย่างเคร่งครัด โดยเฉพาะอุตสาหกรรมในพื้นที่จังหวัดระยอง ชลบุรี ปราจีนบุรี และฉะเชิงเทรา รวมทั้งการส่งเสริมการใช้ประโยชน์จากกากอุตสาหกรรม การดำเนินมาตรการเฝ้าระวัง ป้องกัน และควบคุมการเกิดมลพิษทางอากาศให้อยู่ในเกณฑ์ มาตรฐานตลอดเวลา อาทิ สารอินทรีย์ระเหยง่ายและปริมาณฝุ่นละอองขนาดเล็ก ในจังหวัดระยอง ชลบุรี ฉะเชิงเทรา และปราจีนบุรี

(๓) ยกระดับขีดความสามารถในการรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ โดยมุ่งเน้นการสร้างความรู้ถึงถึงความสำคัญของปัญหาการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศให้กับประชาชนและผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้อง เช่น การท่วมของน้ำทะเลบริเวณชายฝั่ง โดยเฉพาะบริเวณอำเภอแหลมสิงห์และอำเภอขลุง จังหวัดจันทบุรี ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อการเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง และประชาชนที่อาศัยในพื้นที่ การรुक้าของน้ำเค็ม โดยเฉพาะแม่น้ำบางปะกง ซึ่งจะส่งผลกระทบต่อเกษตรกรของจังหวัดฉะเชิงเทราและปราจีนบุรี เป็นต้น การศึกษา วิเคราะห์ และคาดการณ์ผลกระทบของสภาพภูมิอากาศต่อการผลิตในภาคการเกษตรและทรัพยากรธรรมชาติ การสนับสนุนจังหวัดและท้องถิ่นในการจัดทำแผนการปรับตัวและรับมือกับผลกระทบจากการเปลี่ยนแปลงสภาพภูมิอากาศ และการพัฒนาระบบการจัดการภัยพิบัติและการเตือนภัยพิบัติในทุกกระดับให้มีประสิทธิภาพที่สูงขึ้น

## ๑.๔.๒ แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด

แผนพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ (จันทบุรี ตราด นครนายก ปราจีนบุรี สระแก้ว) ประจำปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ - ๒๕๗๐

### เป้าหมายการพัฒนากลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

(๑) วิสัยทัศน์ (Vision) ของกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒

“เมืองแห่งคุณภาพชีวิต  
ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม  
แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย”



### (๒) พันธกิจ(Mission)

- ๑) พัฒนาแหล่งท่องเที่ยว กิจกรรมและบริการทางการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรมมีมาตรฐานสู่สากล
- ๒) พัฒนาและเชื่อมโยงระบบโครงสร้างพื้นฐานและโลจิสติกส์เพื่อเพิ่มศักยภาพการพัฒนาเศรษฐกิจการค้าและการลงทุนในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน
- ๓) พัฒนาและส่งเสริมการเกษตรและสมุนไพรปลอดภัยอย่างครบวงจรโดยใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมที่เหมาะสม
- ๔) พัฒนาและอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมเพื่อสนับสนุนการพัฒนาอย่างสมดุลและยั่งยืน
- ๕) พัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีของประชาชนทุกช่วงวัยและเสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน

### (๓) เป้าประสงค์รวม (Ultimate Goals)

- ๑) เศรษฐกิจเจริญเติบโตอย่างมีเสถียรภาพ
- ๒) ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี สังคมมีความเข้มแข็งเป็นรากฐานที่เอื้อต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์
- ๓) ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมสมดุล

### (๔) ตำแหน่งการพัฒนา(Positioning)

- ◆ เมืองแห่งคุณภาพชีวิต
- ◆ แหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

- ◆ แหล่งผลิตและแปรรูปผลไม้และเกษตรปลอดภัย
- ◆ เมืองสมุนไพรแห่งเอเชีย
- ◆ ประตุการค้า การค้าชายแดนและการลงทุนเชื่อมโยงในกลุ่มจังหวัดและประเทศเพื่อนบ้าน

### (๕) ตัวชี้วัดความสำเร็จตามเป้าหมายการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๑ เมืองแห่งคุณภาพชีวิต

- ๑) ตัวชี้วัด : ดัชนีความก้าวหน้าของคน(ด้านการศึกษา สุขภาพ ชีวิตครอบครัวและชุมชน) สูงกว่าเกณฑ์ค่าเฉลี่ยของประเทศ
- ๒) ตัวชี้วัด : อัตราการขายตัวมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมกลุ่มจังหวัด (ร้อยละ)
- ๓) ตัวชี้วัด : อัตราการขยายตัวภาคอุตสาหกรรม (ร้อยละ)
- ๔) ตัวชี้วัด : มูลค่าผลิตภัณฑ์กลุ่มจังหวัดเฉลี่ยต่อหัว (บาท/คน)
- ๕) ตัวชี้วัด : สัมประสิทธิ์การกระจายรายได้กลุ่มจังหวัด
- ๖) ตัวชี้วัด : ผลิตภาพแรงงาน (บาท/คน)
- ๗) ตัวชี้วัด : อัตราการว่างงาน (ร้อยละ)
- ๘) ตัวชี้วัด : ร้อยละประชากรที่อยู่ใต้เส้นความยากจน (ร้อยละ)
- ๙) ตัวชี้วัด : จำนวนปีการศึกษาเฉลี่ยประชากรไทย อายุ ๑๕ – ๕๙ ปี (ปี)
- ๑๐) ตัวชี้วัด : ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการฟื้นฟู
- ๑๑) ตัวชี้วัด : ปริมาณขยะในกลุ่มจังหวัด (พันตัน)
- ๑๒) ตัวชี้วัด : ผลิตภาคแรงงาน (บาท/คน)

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๒ : ศูนย์กลางท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม

ตัวชี้วัด: รายได้การท่องเที่ยว (ล้านบาท)

เป้าหมายการพัฒนาที่ ๓ : แหล่งผลไม้และเกษตรปลอดภัย

- ๑) ตัวชี้วัด : อัตราขยายตัวภาคเกษตร (ร้อยละ)
- ๒) ตัวชี้วัด : มูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรเพิ่มขึ้น (บาท)

### (๖) ประเด็นการพัฒนาของกลุ่มจังหวัด

กลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ กำหนดประเด็นการพัฒนาในช่วงปีงบประมาณ พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐ จำนวน ๕ ประเด็นการพัฒนา ดังนี้

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑ : ส่งเสริมการพัฒนาท่องเที่ยวให้ได้มาตรฐานเพื่อสนับสนุนการท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชุมชนและวัฒนธรรม**

#### วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ วิถีชีวิต ชุมชนและวัฒนธรรม
๒. เพื่อสร้างรายได้จากการท่องเที่ยวให้กับกลุ่มจังหวัด

#### แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

- ๑) พัฒนาและปรับปรุงแหล่งท่องเที่ยวให้มีคุณภาพและเกิดความยั่งยืน
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานและสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อการท่องเที่ยว (เส้นทาง/ป้ายแนะนำ/สาธารณูปโภค ฯลฯ)
- ๓) สร้างความเชื่อมั่นและความปลอดภัยในการท่องเที่ยว
- ๔) พัฒนาบุคลากรด้านการท่องเที่ยว ผู้ประกอบการ และสถานประกอบการให้ได้มาตรฐาน

- ๕) ยกกระดับคุณภาพและมาตรฐานผลิตภัณฑ์ชุมชน
- ๖) จัดทำฐานข้อมูลและเส้นทางการเชื่อมโยงแหล่งท่องเที่ยว
- ๗) ส่งเสริมการตลาดและการประชาสัมพันธ์การท่องเที่ยว

### **ประเด็นการพัฒนาที่ ๒ : เพิ่มขีดความสามารถด้านการค้า การค้าชายแดน และการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน**

#### **วัตถุประสงค์**

๑. เพื่อเชื่อมโยงโครงสร้างพื้นฐานในกลุ่มจังหวัดภาคตะวันออก ๒ สู่อุตสาหกรรมและการลงทุนเชื่อมโยง EEC และประเทศเพื่อนบ้าน ได้อย่าง สะดวกปลอดภัย
๒. ส่งเสริมการค้าชายแดนให้มีมูลค่าเพิ่มขึ้นรองรับการเติบโตสู่ประเทศเพื่อนบ้านและจังหวัดในกลุ่มจังหวัดตะวันออก ๒

#### **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)**

- ๑) พัฒนาด้านชายแดนและระบบโครงสร้างบริการพื้นฐานให้สามารถบริการได้อย่างมีประสิทธิภาพ และมีมาตรฐานสากล
- ๒) พัฒนาและปรับปรุงเส้นทางรองรับการพัฒนาเขตเศรษฐกิจ ชายแดนเขตเศรษฐกิจพิเศษ และเชื่อมโยงกันภายในกลุ่มจังหวัด
- ๓) ส่งเสริมการตลาด การค้า การลงทุน และเครือข่ายความร่วมมือ ทางธุรกิจการค้าชายแดนกับประเทศเพื่อนบ้าน

### **ประเด็นการพัฒนาที่ ๓ : พัฒนาประสิทธิภาพการผลิต การแปรรูป และการตลาดสินค้าเกษตร ตามมาตรฐานความปลอดภัยอย่างครบวงจรและมีมูลค่าสูง**

#### **วัตถุประสงค์**

๑. เพื่อพัฒนากระบวนการผลิตสินค้าเกษตรให้ได้มาตรฐาน ปลอดภัยอย่างครบวงจร
๒. เกษตรกรมีรายได้จากการจำหน่ายสินค้าเกษตรเพิ่มขึ้น
๓. เพื่อพัฒนาศักยภาพการผลิตสมุนไพรของกลุ่มจังหวัด ทั้งต้นทาง กลางทาง และปลายทาง
๔. เพื่อยกระดับมาตรฐานของสมุนไพรขยายช่องทางการตลาด ทั้งในและต่างประเทศ
๕. เพื่อพัฒนางานนวัตกรรมและงานวิจัยเพื่อเพิ่มมูลค่าของสินค้า และผลิตภัณฑ์สมุนไพร ให้สามารถนำไปใช้ประโยชน์ได้หลากหลาย และสร้างมูลค่าทางเศรษฐกิจ

#### **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)**

- ๑) เพิ่มประสิทธิภาพการผลิตสินค้าเกษตรปลอดภัย และการนำนวัตกรรมมาใช้ในการผลิต การแปรรูป เพื่อเพิ่มมูลค่า
- ๒) พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อสนับสนุนสวนผลไม้ และการเกษตรอย่างครบถ้วน
- ๓) ส่งเสริมการรวมกลุ่มเกษตรกร กลุ่มสหกรณ์ และพัฒนาเครือข่ายภาคการเกษตรให้เข้มแข็ง
- ๔) เพิ่มช่องทางการจัดจำหน่ายที่ทันสมัย และกิจกรรมส่งเสริมการตลาด สินค้าเป้าหมายทั้งในประเทศ และต่างประเทศ
- ๕) ส่งเสริมการปลูกและแปรรูปสมุนไพรอย่างมีคุณภาพ
- ๖) ส่งเสริมและพัฒนาพันธุ์พืชสมุนไพร และการวิจัยสารสกัด/สารสำคัญ เพื่อใช้เป็นวัตถุดิบในการผลิต และการต่อยอดผลิตภัณฑ์เพื่อสุขภาพและความงาม
- ๗) ส่งเสริมการใช้ประโยชน์ที่หลากหลายจากพืชและผลิตภัณฑ์สมุนไพร เพื่อสุขภาพและความงาม

## ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ : รั้งน้ำ รั้งป่า สร้างสมดุลแห่งสิ่งแวดล้อม วัตถุประสงค์

๑. การรักษาอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อมของกลุ่มจังหวัด ภาคตะวันออก ๒ ให้คงอยู่อย่างยั่งยืน ตอบสนองคุณภาพชีวิตของประชาชน

๒. ส่งเสริมจิตสำนึกการอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

### แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

๑) ฟื้นฟูป่าต้นน้ำให้สมบูรณ์เกิดความสมดุลต่อระบบนิเวศ

๒) ปกป้อง อนุรักษ์ และฟื้นฟูป่าชายเลนและทรัพยากรชายฝั่งทะเล

๓) ป้องกันการพังทลายของดินและตลิ่งริมแม่น้ำและคลองสาขา

๔) ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

๕) พัฒนา ส่งเสริม และสร้างเครือข่ายพลเมืองในการอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

## ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ : พัฒนาทรัพยากรมนุษย์ สังคม การบริหารจัดการ ยกระดับคุณภาพชีวิต ให้มีความมั่นคงปลอดภัย

### วัตถุประสงค์

๑. เพื่อพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทุกช่วงวัย ทั้งด้านสุขภาพะ สติปัญญา และคุณธรรมจริยธรรม นำไปสู่การมีคุณภาพชีวิตที่ดี

๒. เพื่อพัฒนาศักยภาพของทรัพยากรมนุษย์ให้มีทักษะความรู้ ความสามารถในการดำรงชีพอย่างมีคุณค่า และพร้อมเข้าสู่ตลาดแรงงาน

### แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์)

๑) เพิ่มศักยภาพด้านการศึกษาและเตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนให้เป็นพลเมืองที่ดีมีคุณภาพและคุณธรรม

๒) พัฒนาทักษะทางสังคม การเรียนรู้การอยู่ร่วมกันให้แก่เด็ก ปฐมวัย

๓) เสริมสร้างคุณภาพชีวิตของชุมชนของเมืองด้วยการพัฒนาสุขภาพะ และสาธารณสุขพื้นฐาน

๔) เตรียมความพร้อมเด็กและเยาวชนเพื่อรองรับความต้องการแรงงานในอนาคต

๕) พัฒนาฐานข้อมูล Big Data ด้านการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์

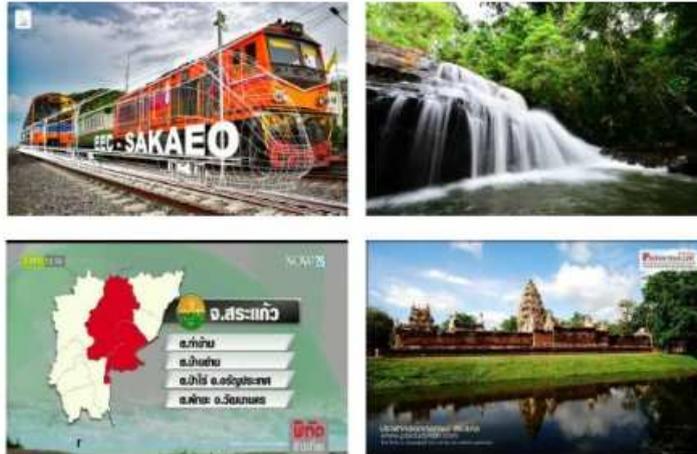
๖) พัฒนาส่งเสริมคุณภาพชีวิตของสังคมผู้สูงอายุ

### ๑.๔.๓ แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

แผนพัฒนาจังหวัดสระแก้ว ๕ ปี (พ.ศ. ๒๕๖๖ – ๒๕๗๐) เป็นแผนเพื่อกำหนดทิศทางการพัฒนาจังหวัดสระแก้วโดยการมีส่วนร่วมของประชาชนในจังหวัดสระแก้วทุกภาคส่วน และได้ดำเนินการตามกรอบนโยบาย หลักเกณฑ์และวิธีการจัดทำแผนพัฒนาจังหวัดและกลุ่มจังหวัด พร้อมกับได้นำข้อมูลการพัฒนาในมิติต่างๆ ตัวชี้วัดการพัฒนาระดับจังหวัด ปัญหาและความต้องการของประชาชนในพื้นที่ แผนยุทธศาสตร์ชาตินโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาภาคตะวันออก ๒ มาวิเคราะห์สถานการณ์ของจังหวัด โดยใช้เครื่องมือ SWOT Analysis วิเคราะห์ถึงจุดแข็ง(Strengths) จุดอ่อน(Weaknesses) โอกาส(Opportunities) และภัยคุกคาม(Threats)

## เป้าหมายการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว (วิสัยทัศน์)

“เมืองชายแดนแห่งความสุข ถิ่นเกษตรและสมุนไพรคุณภาพ แหล่งท่องเที่ยวชุมชน เชิงนิเวศ และอารยธรรมโบราณ ศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีน มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน”



ประเด็นการพัฒนาจังหวัดสระแก้ว (ประเด็นยุทธศาสตร์) ประกอบด้วย

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๑** เสริมสร้างศักยภาพในการพัฒนาตนเอง เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตสำหรับคนทุกช่วงวัยในทุกด้านความต้องการของชีวิตเพื่อสุขภาวะที่ตีรวมทั้งรายได้ สังคม และสิ่งแวดล้อม

เป้าประสงค์ :

๑. เป็นเมืองแห่งความสุข ประชาชนเป็นคนดี มีความรู้ มีสุขภาพดี รายได้ดีและสิ่งแวดล้อมดี
๒. ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดีทุกช่วงวัย ดำรงชีวิตตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียงจนเป็นวิถีชีวิตปกติ Way of Life
๓. ประชาชนได้รับการบริการที่ดีได้มาตรฐานมีคุณภาพ และเกิดความพึงพอใจในการรับบริการ

เป้าหมายและตัวชี้วัด :

- ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของจำนวนครัวเรือนยากจนที่มีรายได้ต่ำกว่าเกณฑ์ จปฐ. ลดลงต่อปี (ร้อยละ ๒๕)
- ตัวชี้วัดที่ ๒ อายุคาดเฉลี่ยของการมีสุขภาพที่ดีของประชาชนในจังหวัดสระแก้ว เพิ่มขึ้นต่อปี (๐.๒ ปี)

แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :

๑. พัฒนาระบบโครงสร้างพื้นฐาน ให้ครบถ้วนและสมบูรณ์ เพื่อให้ประชาชนมีรายได้และคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๒. ส่งเสริมการดำรงชีวิตของประชาชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง จนเป็นวิถี Way of Life
๓. ส่งเสริมและพัฒนาโครงการตามแนวพระราชดำริ (สืบสาน รักษา ต่อยอด)
๔. สร้างเสริมสุขภาวะ และสิ่งแวดล้อมที่ดีในทุกช่วงวัย
๕. พัฒนาอาชีพและยกระดับผลิตภัณฑ์
๖. ยกระดับมาตรฐานการศึกษา ทั้งในและนอกระบบ
๗. เพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการภาครัฐในการบริหารและให้บริการประชาชน

หมายเหตุ

๑. โครงสร้างพื้นฐานหมายถึงระบบบำบัดน้ำเสียและกำจัดขยะมูลฝอย
๒. สุขภาวะ หมายถึง ภาวะของมนุษย์ที่สมบูรณ์ทั้งทางกาย ทางจิต ทางปัญญา และทางสังคมเชื่อมโยงกันเป็นองค์รวมอย่างสมดุล (พ.ร.บ.สุขภาพแห่งชาติ พ.ศ. ๒๕๕๐) ซึ่งกีฬาและนันทนาการน่าจะเป็นกิจกรรมและพฤติกรรมที่ทำให้เกิดสุขภาวะ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๒** พัฒนาทักษะของเกษตรกร ปัจจัยการผลิต ศูนย์รวบรวม และการจัดจำหน่ายสินค้าเกษตรที่ได้มาตรฐานและเป็นเอกลักษณ์ของจังหวัด เพื่อการยกระดับสินค้าเกษตรของจังหวัด

**เป้าประสงค์ :**

๑. เพิ่มคุณภาพและผลผลิตทางเกษตรด้วยเทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่
๒. บริหารจัดการทรัพยากรการเกษตรอย่างเหมาะสมและยั่งยืน
๓. มีสินค้าเกษตรและผลิตภัณฑ์แปรรูปจากสมุนไพรที่มีคุณภาพและมาตรฐาน
๔. มีการจัดจำหน่ายและกระจายสินค้าทางเกษตรอย่างเป็นระบบ

**เป้าหมายและตัวชี้วัด :**

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของจำนวนเกษตรกรที่ผ่านการประเมินเบื้องต้นตามมาตรฐาน GAP เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๗๐ )

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของมูลค่าการจำหน่ายผลิตภัณฑ์สมุนไพรที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๕)

ตัวชี้วัดที่ ๓ ปริมาณน้ำที่กักเก็บได้ในแต่ละปี (ปีละ ๑๐๐,๐๐๐ ลบ.ม.)

**แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :**

๑. บริหารจัดการแหล่งน้ำอย่างเป็นระบบ ทั้งในเขตชลประทานและนอกชลประทาน
๒. ส่งเสริมการวิจัยเพื่อปรับปรุงคุณภาพพัฒนาสินค้าเกษตรและสมุนไพร
๓. พัฒนาเกษตรและสถาบันเกษตรกรให้มีทักษะ องค์ความรู้ การใช้เทคโนโลยีทางการเกษตรและการเป็นผู้ประกอบการ

๔. ส่งเสริมการทำเกษตรกรรมยั่งยืน

๕. ส่งเสริมการใช้เทคโนโลยีและนวัตกรรมสมัยใหม่ในการผลิต พัฒนาสินค้าเกษตรและสมุนไพร

๖. ส่งเสริมการใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดต้นทุนการผลิต

๗. ส่งเสริมการแปรรูปหรือพัฒนาบรรจุภัณฑ์เพื่อเพิ่มมูลค่า

๘. พัฒนาและยกระดับสินค้าเกษตรและสมุนไพรให้ได้มาตรฐาน

๙. เสริมสร้างช่องทางการจัดจำหน่ายและประชาสัมพันธ์สินค้าการเกษตรและสมุนไพรทั้งในและต่างประเทศ

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๓** ยกระดับมาตรฐานการท่องเที่ยว พัฒนาแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณ เพิ่มขีดความสามารถสู่การท่องเที่ยวโดยชุมชนสุขชาติวิถี

**เป้าประสงค์ :**

๑. เป็นแหล่งท่องเที่ยวเชิงนิเวศ ตามรอยประวัติศาสตร์ที่เชื่อมโยงอารยธรรมโบราณ สืบสานวัฒนธรรมชุมชน

๒. เป็นแหล่งท่องเที่ยวที่มีความปลอดภัย สร้างความมั่นใจละประสบการณ์การท่องเที่ยวที่ดี

๓. เป็นเมืองท่องเที่ยวที่มีความหลากหลาย อาทิ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงกีฬาและวิถีชุมชน

๔. มีการจัดกิจกรรมพิเศษหรืองานมหกรรม เพื่อส่งเสริมการตลาดท่องเที่ยวตลอดปี

**แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :**

๑. พัฒนาสิ่งอำนวยความสะดวกและบริการด้านการท่องเที่ยวให้เพียงพอและได้มาตรฐานปลอดภัย

๒. ส่งเสริมเครือข่ายภาคประชาชนให้เข้ามามีส่วนร่วมด้านการท่องเที่ยวและผู้ประกอบการท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศ

๓. ส่งเสริมพัฒนาทักษะทางวิชาชีพแก่สมาชิกชุมชน บุคลากรด้านการท่องเที่ยว และผู้ประกอบการท่องเที่ยว

๔. พัฒนาศักยภาพแหล่งท่องเที่ยวโดยเข้ารับการตรวจประเมินคุณภาพตามมาตรฐานที่กรมการท่องเที่ยวกำหนด

๕. พัฒนาการท่องเที่ยวให้มีความหลากหลาย เพื่อเพิ่มทางเลือกในการท่องเที่ยว อาทิ การท่องเที่ยวเชิงสุขภาพ เชิงเกษตร เชิงกีฬา และวิถีชุมชน

๖. จัดกิจกรรมพิเศษหรืองานมหกรรมในแหล่งท่องเที่ยวของจังหวัด อาทิ มหกรรมกีฬาเสริมสุขภาพ

๗. พัฒนาภาพลักษณ์การท่องเที่ยว ตามกลุ่มศักยภาพของแหล่งท่องเที่ยว

๘. พัฒนาแผนการตลาดเชิงรุก ผ่านสื่อดิจิทัล

๙. พัฒนาระบบฐานข้อมูลสารสนเทศด้านการท่องเที่ยว

**เป้าหมายและตัวชี้วัด :**

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของรายได้จากการท่องเที่ยวที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๕)

ตัวชี้วัดที่ ๒ จำนวนแหล่งท่องเที่ยวที่ได้รับการรับรองมาตรฐานแต่ละปี (จำนวน ๒ แห่ง)

หมายเหตุ <sup>๓</sup>ชุมชนสุขชาติวิถี คือ วิถีแห่งความสุขของคนในชุมชน

**ประเด็นการพัฒนาที่ ๔ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน และการบริหารจัดการด้านสังคมและสิ่งแวดล้อม เพื่อรองรับการเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีน**

**เป้าประสงค์ :**

๑. การประกอบกิจการ การค้า การค้าชายแดน และการลงทุนในจังหวัดสระแก้วมีบรรยากาศที่ดี และเป็นศูนย์กลางโลจิสติกส์เชื่อมโยงอินโดจีน

๒. ภาคอุตสาหกรรมในจังหวัดสระแก้วเป็นอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ

**แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :**

๑. พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานเพื่อรองรับการคมนาคมและการขนส่ง เชื่อมโยงกับจังหวัดใกล้เคียงและประเทศเพื่อนบ้าน

๒. ส่งเสริมและสร้างบรรยากาศในการค้า การค้าชายแดน การลงทุนและเชิญชวนให้ ผู้ประกอบการ นักลงทุนมาดำเนินกิจการในจังหวัดสระแก้ว

๓. ยกระดับการให้บริการพิธีศุลกากรและพิธีการตรวจสอบคนเข้าเมืองเพื่ออำนวยความสะดวกการค้าชายแดน

๔. พัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านโครงสร้างพื้นฐาน ผังเมือง การค้า การลงทุน แรงงานสาธารณสุขและสิ่งแวดล้อมในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

๕. พัฒนาระบบการผลิตและพัฒนาฝีมือแรงงานท้องถิ่นและต่างด้าวให้สอดคล้องกับตลาดแรงงาน รวมถึงการอำนวยความสะดวกด้านการอนุญาตให้ใช้แรงงานต่างด้าว

๖. เตรียมการรองรับการเปลี่ยนแปลงการดำเนินชีวิต/การประกอบอาชีพ/การอยู่อาศัย/การพัฒนาคุณภาพชีวิตที่จะเกิดในเขตเศรษฐกิจพิเศษสระแก้ว

๗. ส่งเสริมนิคมอุตสาหกรรมสระแก้วให้เติบโตอย่างยั่งยืน

**เป้าหมายและตัวชี้วัด :**

ตัวชี้วัดที่ ๑ ร้อยละของมูลค่าการค้าชายแดนที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๓)

ตัวชี้วัดที่ ๒ ร้อยละของโรงงานอุตสาหกรรมที่ได้รับความรู้เกี่ยวกับอุตสาหกรรมเชิงนิเวศที่เพิ่มขึ้นต่อปี (ร้อยละ ๓)

หมายเหตุ <sup>๔</sup>อุตสาหกรรมเชิงนิเวศ คือ รูปแบบการพัฒนาอุตสาหกรรมที่ยั่งยืนบนพื้นฐานความสมดุลของเศรษฐกิจ และสังคม และสิ่งแวดล้อม ความสอดคล้องกับกฎหมาย และความเป็นไปได้ทางเทคโนโลยี เริ่มตั้งแต่ การลดใช้ทรัพยากรและพลังงาน หรือการใช้ทรัพยากรและพลังงานให้คุ้มค่า และลดการปลดปล่อยของเสียให้

เหลือน้อยที่สุด พร้อมกับการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต โดยมีการดำเนินงานภายใต้หลักความร่วมมือพึ่งพากันของผู้ประกอบการอุตสาหกรรม ทั้งหน่วยงานรัฐ ท้องถิ่น และชุมชน สิ่งแวดล้อมและการบริหารจัดการคุณลักษณะของโรงงานอุตสาหกรรมเชิงนิเวศ ๕ ประการ

- มีการปล่อยของเสียเป็นศูนย์ (Zero Emission X หรือมีของเสียเกิดขึ้นน้อยที่สุด)
- มีการใช้วัตถุดิบและพลังงานอย่างมีประสิทธิภาพ
- มีระบบการจัดการสิ่งแวดล้อมที่ดีและได้มาตรฐาน
- มีกิจกรรมการผลิตและกิจกรรมสนับสนุนการผลิตที่ดี
- มีการเกื้อกูลกับผู้มีส่วนได้ส่วนเสีย หรือสังคมโดยรอบ

### **ประเด็นการพัฒนาที่ ๕ เสริมสร้างความมั่นคงเพื่อการพัฒนาพื้นที่จังหวัดชายแดน**

#### **เป้าประสงค์ :**

๑. มีความมั่นคงปลอดภัยและแก้ไขปัญหาภัยคุกคามให้กับประชาชนในพื้นที่จังหวัดชายแดน
๒. มีระบบฐานข้อมูลความมั่นคง
๓. มีความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีกับประเทศเพื่อนบ้าน
๔. คนและชุมชนมีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง

#### **แนวทางการพัฒนา (กลยุทธ์) :**

๑. เสริมสร้างความมั่นคงปลอดภัยจากภัยคุกคามในพื้นที่จังหวัดชายแดน
๒. เพิ่มประสิทธิภาพในการพัฒนาระบบฐานข้อมูลด้านความมั่นคงให้มีความครบถ้วนสมบูรณ์สามารถใช้งานได้ทันทีและเชื่อมโยงกับฐานข้อมูลของหน่วยงานต่างๆ
๓. เสริมสร้างความสัมพันธ์และความร่วมมือที่ดีในระดับท้องถิ่นกับประเทศเพื่อนบ้าน(จังหวัด, ฝ่ายทหาร, ฝ่ายปกครอง, ฝ่ายพลเรือน)
๔. เสริมสร้างศักยภาพคนและชุมชนให้มีจิตสำนึกและมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคง
๕. สร้างตระหนักรู้ สืบสาน รักษา ต่อยอด ตามหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง ศาสตร์พระราชา สร้างทักษะวิชาชีพในการแก้ไขปัญหาความมั่นคงและภัยคุกคามให้ประชาชนในพื้นที่ชายแดน

#### **เป้าหมายและตัวชี้วัด :**

ตัวชี้วัดที่ ๑ จำนวนการแก้ไขปัญหาด้านความมั่นคงจากภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของสถาบันความมั่นคงแห่งชาติ (จำนวน ๒ เรื่องจาก ๙ เรื่อง)

หมายเหตุ ๕ ภัยคุกคามรูปแบบใหม่ของสภาความมั่นคงแห่งชาติ ๙ เรื่อง ได้แก่ ๑) ความแตกแยกทางความคิดของคนในสังคม ๒) ความไม่เชื่อมั่นต่อระบบสถาบันการเมือง ๓) การขาดการสมดุลของการจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม ๔) ภัยพิบัติจากการเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติและโรคระบาด ๕) ความมั่นคงในพื้นที่ ๓ จังหวัดชายแดนภาคใต้ ๖) การก่อการร้ายและอาชญากรรมข้ามชาติ ๗) แรงงานต่างด้าวและผู้หลบหนีเข้าเมือง ๘) ยาเสพติด และ ๙) ความยากจน

## ๑.๔.๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด

ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระแก้ว (พ.ศ. ๒๕๖๖-๒๕๗๐)

### วิสัยทัศน์

“องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัดสระแก้ว

เป็นศูนย์กลางการพัฒนาท้องถิ่นอย่างมีส่วนร่วมเพื่อบริการสาธารณะที่ดี”

### ยุทธศาสตร์

**ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ด้านการพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานสู่ความเป็นเมืองแห่งอนาคต**

เป้าประสงค์ที่ ๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐานให้เอื้อต่อการขยายตัวทางเศรษฐกิจและสังคมทันต่อ

สภาวการณ์

เป้าประสงค์ที่ ๒ พัฒนาความเป็นเมืองแห่งอนาคตเพื่อยกระดับเศรษฐกิจและสังคม

#### แนวทางการพัฒนา

๑.๑ พัฒนาโครงสร้างพื้นฐาน ระบบโลจิสติกส์ ดิจิทัล และสิ่งอำนวยความสะดวก ให้มีคุณภาพมาตรฐานทั่วถึงและเชื่อมโยงอย่างเป็นระบบ

๑.๒ พัฒนาเมือง สาธารณูปโภคและสาธารณูปการให้มีมาตรฐานเพื่อคุณภาพชีวิตที่ดี

๑.๓ พัฒนาแหล่งน้ำและบริหารจัดการน้ำอย่างเป็นระบบให้ตอบสนองความต้องการของ

ประชาชน

๑.๔ นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศและการสื่อสารเพื่อการจัดการสู่ความเป็นเมือง ๔.๐

๑.๕ การพัฒนาด้านผังเมือง วิศวกรรมจราจร และควบคุมอาคาร เพื่อรองรับการขยายตัวของเมือง

**ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ด้านการพัฒนา การศึกษา สาธารณสุข และสังคมที่มีคุณภาพชีวิตที่ยั่งยืน**

เป้าประสงค์ที่ ๑ ยกระดับการศึกษาให้มีมาตรฐานและทันต่อการเปลี่ยนแปลง สู้สังคมแห่ง

คุณภาพที่มั่นคง

เป้าประสงค์ที่ ๒ พัฒนาระบบการแพทย์และสาธารณสุข เพื่อเสริมสร้างสุขภาวะสู่สังคมแห่ง

ความสุขที่ยั่งยืน

#### แนวทางการพัฒนา

๒.๑ พัฒนาระบบการจัดการศึกษาในระบบ นอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพ เสมอภาค ลดความเหลื่อมล้ำ สร้างโอกาส เรียนรู้ตลอดชีวิต เพื่อสร้างเมืองแห่งการเรียนรู้และมีมาตรฐานสอดคล้องกับการเปลี่ยนแปลงของสังคม และใช้ระบบเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาเพิ่มประสิทธิภาพ ฝีมือแรงงานและการเรียนการสอนเพื่อสร้างการเรียนรู้วิถีใหม่

๒.๒ เสริมสร้างสุขภาวะในทุกมิติและทุกช่วงวัย

๒.๓ เสริมสร้างความเข้มแข็งให้สถาบันครอบครัวมีความเข้มแข็ง อบอุ่น ปลอดภัย มีภูมิคุ้มกัน

๒.๔ การป้องกันและแก้ไขปัญหาการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร

๒.๕ เสริมสร้างสวัสดิการสังคม การพัฒนาสังคม การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิต เพื่อลดความเหลื่อมล้ำและลดช่องว่างทางสังคมให้เกิดความทั่วถึงและยั่งยืน

**ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ด้านการพัฒนาเศรษฐกิจแบบองค์รวม**

เป้าประสงค์ที่ ๑ พัฒนานวัตกรรมการแปรรูป และสร้างคุณภาพการผลิต ส่งเสริมการลงทุน เพื่อยกระดับสินค้าสู่การพาณิชย์

เป้าประสงค์ที่ ๒ ยกระดับเศรษฐกิจฐานราก ให้มีความเข้มแข็ง มั่นคง มั่งคั่ง ยั่งยืน

### แนวทางการพัฒนา

๓.๑ ส่งเสริมการเป็นเมืองสมุนไพรครบวงจรเพื่อการค้าและพาณิชย์

๓.๒ ยกกระดับคุณภาพสินค้าและบริการให้มีคุณภาพและได้มาตรฐานสากล

๓.๓ ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการรวมกลุ่ม การสร้างเครือข่ายในทุกภาคส่วนในประเภทต่างๆ เพื่อก่อให้เกิดการพัฒนาทางเศรษฐกิจ และสร้างนวัตกรรม สร้างโอกาสทางธุรกิจให้ SMEs Startup วิสาหกิจชุมชน วิสาหกิจเพื่อสังคม สามารถเข้าถึงเทคโนโลยีดิจิทัลและตลาดสมัยใหม่ เพื่อก่อให้เกิดรายได้สู่การพัฒนาและยกระดับเศรษฐกิจฐานราก

๓.๔ สร้าง พัฒนาระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลด้านเศรษฐกิจ การค้าการลงทุน ที่ทันสมัย เพื่อเป็นเครื่องมือประกอบการกำหนดทิศทางและการบริหารด้านเศรษฐกิจ อำนวยความสะดวก รวดเร็ว ให้แก่ทุกภาคส่วน

๓.๕ ส่งเสริมและพัฒนาขีดความสามารถด้านการค้าและลงทุนที่สอดคล้องกับระเบียบเศรษฐกิจ และเชื่อมโยงระหว่างภูมิภาคอย่างไร้รอยต่อ

๓.๖ พัฒนาระบบการเกษตรตามแนวทางหลักของปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง โดยนำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาบริหารจัดการ

### **ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ด้านการพัฒนาการท่องเที่ยว กีฬา ศาสนา และมรดกทางวัฒนธรรม**

เป้าประสงค์ที่ ๑ ยกกระดับการท่องเที่ยวและบริการที่หลากหลายเชื่อมต่อภาคและภูมิภาค และสร้างอัตลักษณ์วัฒนธรรม ประเพณี ให้มีความเข้มแข็งและยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ ๒ ส่งเสริมกีฬา นันทนาการ เพื่อความเป็นเลิศในระดับชาติและนานาชาติ

### แนวทางการพัฒนา

๔.๑ เพิ่มมูลค่าการท่องเที่ยวและบริการเพื่อก่อให้เกิดอุตสาหกรรมการท่องเที่ยว

๔.๒ สร้าง พัฒนา ส่งเสริมการท่องเที่ยวและบริการในทุกประเภท การท่องเที่ยววิถี อย่่างบูรณาการมีส่วนร่วมร่วมกันและเชื่อมโยงกับประเทศเพื่อนบ้านเพื่อก่อให้เกิดมูลค่าทางเศรษฐกิจ

๔.๓ ส่งเสริม พัฒนาศักยภาพประชาชนและบุคลากรที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานด้านการท่องเที่ยวและบริการทุกภาคส่วนให้มีความพร้อมกับการท่องเที่ยววิถีใหม่ และเสริมสร้างเครือข่ายความร่วมมือด้านการท่องเที่ยวและบริการอย่างมีส่วนร่วมเป็นรูปธรรมยั่งยืน

๔.๔ สร้าง พัฒนา สนับสนุนการประชาสัมพันธ์ที่หลากหลายภาษา กิจกรรมท่องเที่ยวที่หลากหลาย การตลาดการท่องเที่ยวเชิงรุกผ่านสื่อทุกรูปแบบที่ทันสมัย นำเทคโนโลยีดิจิทัลเข้ามาบริหารจัดการ จัดทำฐานข้อมูลด้านการท่องเที่ยวและบริการ เพื่อสร้างการรับรู้แก่นักท่องเที่ยวทั้งในและต่างประเทศอย่างมีประสิทธิภาพ

๔.๕ ส่งเสริม สนับสนุนการกีฬา และนันทนาการ ก้าวสู่ความเป็นเลิศให้เป็นที่ประจักษ์ในเวทีระดับนานาชาติ และพัฒนาโครงสร้างพื้นฐานด้านกีฬาให้มีความพร้อมตามมาตรฐานสากล

๔.๖ พัฒนา พื้นฟู อนุรักษ์ โบราณสถาน โบราณวัตถุ สถาปัตยกรรม และส่งเสริมคุณค่าทางศาสนา ศิลปะ วัฒนธรรม ภูมิปัญญา ประวัติศาสตร์ ขนบธรรมเนียมประเพณี มรดกทางวัฒนธรรม ก่อให้เกิดพิพิธภัณฑ์ ศูนย์การเรียนรู้ แหล่งเรียนรู้ และความเป็นอัตลักษณ์ของท้องถิ่น

๔.๗ ส่งเสริมบทบาทสถาบัน “บวร” บ้าน วัด โรงเรียน ในการพัฒนาสู่ชุมชนคุณธรรม

### **ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ด้านการพัฒนาความมั่นคงปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน**

เป้าประสงค์ที่ ๑ เสริมสร้างความเข้มแข็งของท้องถิ่น ให้มีความปลอดภัย ในชีวิตและทรัพย์สิน

เป้าประสงค์ที่ ๒ เสริมสร้างความมั่นคงในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ ท้องถิ่นและชายแดน อย่างมีคุณภาพ

### แนวทางการพัฒนา

๕.๑ อำนวยรักษา สถาบันชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์

๕.๒ ป้องกันภัยคุกคามในทุกรูปแบบ และแก้ไขปัญหาเสพติด การตั้งครมในวัยรุ่น  
อบายมุข สื่ออิเล็กทรอนิกส์ สื่อสังคมออนไลน์

๕.๓ รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินของประชาชน

๕.๔ ป้องกันและฟื้นฟูระบบบรรเทาสาธารณภัย ระบบเตือนภัย ระบบบริการทางการแพทย์  
ฉุกเฉินและมีการเตรียมความพร้อมรับมือภาวะฉุกเฉินทุกรูปแบบ

๕.๕ จัดทำระบบฐานข้อมูลท้องถิ่นที่เชื่อมโยงทุกมิติ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาและพัฒนา  
อย่างเป็นรูปธรรม

### **ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ด้านการพัฒนา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม**

เป้าประสงค์ที่ ๑ ยกระดับบริหารจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่าให้  
เกิดความสมดุลและยั่งยืน

เป้าประสงค์ที่ ๒ เสริมสร้างการอนุรักษ์ ฟื้นฟู และรักษาทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม  
ให้มีระบบนิเวศที่มีความสมบูรณ์และมั่นคง

### แนวทางการพัฒนา

๖.๑ ส่งเสริม ฟื้นฟู รักษาอนุรักษ์ ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม

๖.๒ ส่งเสริมและพัฒนาควบคุมป้องกันแก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล และมลพิษ

๖.๓ ส่งเสริม พัฒนา อนุรักษ์ และการใช้พลังงานทดแทน พลังงานทางเลือก และพลังงาน  
หมุนเวียนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม

๖.๔ การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วมให้ดำรงความสมบูรณ์ของ  
ระบบนิเวศอย่างยั่งยืน

๖.๕ ส่งเสริมการจัดการขยะตั้งแต่ระดับจุลภาคไปจนถึงระดับมหภาค ก่อให้เกิดระบบ  
สวัสดิการและรายได้

### **ยุทธศาสตร์ที่ ๗ ด้านการพัฒนา การเมือง การปกครอง การบริหารราชการที่มีประสิทธิภาพ**

เป้าประสงค์ที่ ๑ ส่งเสริมการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นทุกภาคส่วน

เป้าประสงค์ที่ ๒ ยกระดับการบริหารจัดการภาครัฐ เพื่อรับรองการพัฒนาเมือง และสังคม  
คุณภาพสูง

### แนวทางการพัฒนา

๗.๑ เสริมสร้างกระบวนการการเมืองการปกครองอย่างมีส่วนร่วมเพื่อให้เกิดความเข้มแข็งและ  
มั่นคง

๗.๒ ส่งเสริมศักยภาพของท้องถิ่นในทุกมิติตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดีและ  
บูรณาการทุกภาคส่วน

๗.๓ จัดโครงสร้างองค์กรให้มีประสิทธิภาพและมรรธนะ ทำให้เกิดตามหลักธรรมาภิบาล  
บรรลุตามนโยบาย และบริหารงาน ทันสมัย ลึกซึ้งตอน รวดเร็ว โปร่งใส ตรวจสอบได้ เพื่อให้เกิดการบริหาร  
ภาครัฐอัจฉริยะ

๗.๔ พัฒนาเทคโนโลยีและบุคลากรของท้องถิ่นให้มีสมรรถนะก้าวทันการเปลี่ยนแปลงวิถีใหม่

๗.๕ ส่งเสริมการจ้ดเก็บข้อมูล ตลอดจนเข้าถึงการเชื่อมโยงและการใช้งานข้อมูล โดยมี  
เป้าหมายเพื่อเผยแพร่ข้อมูล สร้างการเรียนรู้ และสร้างการรับรู้การบริหารงานท้องถิ่นเพื่อให้ประชาชนมีส่วน  
ร่วมในการเข้าถึงบริการภาครัฐ

## ๒. ยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

### ๒.๑ เป้าหมายการพัฒนา วิสัยทัศน์

“หนองบอนน่าอยู่ เฟื่องฟูการเกษตร เขตท่องเที่ยวธรรมชาติ”

### ๒.๒ ประเด็นยุทธศาสตร์ ประกอบด้วย

#### ยุทธศาสตร์ที่ ๑ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านโครงสร้างพื้นฐาน

##### เป้าประสงค์:

๑. เพื่อให้การคมนาคมในพื้นที่ตำบลหนองบอน และพื้นที่การเชื่อมต่อกับตำบลใกล้เคียงมีความสะดวกและปลอดภัย
๒. เพื่อพัฒนาระบบบริการด้านโครงสร้างพื้นฐาน ระบบสาธารณูปโภคและสาธารณูปการที่มีคุณภาพ ได้มาตรฐาน ครอบคลุมทุกพื้นที่
๓. เพื่อเพิ่มการจัดบริการไฟฟ้าสาธารณะ ขยายเขตระบบไฟฟ้า และไฟฟ้ารายทาง ครอบคลุมทุกพื้นที่
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริการจัดการด้านการระบายน้ำในพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน

##### ตัวชี้วัด

๑. ร้อยละของงบประมาณรายจ่ายด้านโครงสร้างพื้นฐาน ไม่น้อยกว่าร้อยละ ๑๐ ของงบประมาณรายจ่ายทั้งหมด
๒. จำนวนถนน สะพาน ทางระบายน้ำ ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมแหล่งน้ำที่ได้ก่อสร้างหรือปรับปรุง ไม่น้อยกว่า ๑๕ โครงการ/ปี
๓. จำนวนของครัวเรือนในพื้นที่ตำบลหนองบอนมีไฟฟ้าใช้คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ของจำนวนครัวเรือนทั้งหมด
๔. คุณภาพของงานก่อสร้างจากการที่คณะกรรมการตรวจรับงาน คิดเป็นร้อยละ ๑๐๐ โดยจะต้องได้คุณภาพงานที่ดี ตรงตามสัญญาจ้าง ไม่มีปัญหาและข้อท้วงติง

##### ค่าเป้าหมาย

๑. พัฒนาเส้นทางคมนาคมเชื่อมโยงเป็นระบบเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และจัดหาในเรื่องของน้ำเพื่อการอุปโภคและบริโภคให้เพียงพอและทั่วถึง
๒. ประชาชนในพื้นที่ตำบลและพื้นที่ใกล้เคียงได้รับความสะดวกและความปลอดภัยมากขึ้น
๓. จำนวนถนน สะพาน ทางระบายน้ำ ระบบสาธารณูปโภค สาธารณูปการ การคมนาคมแหล่งน้ำที่ได้ก่อสร้างหรือปรับปรุงเพิ่มขึ้น ปีละอย่างน้อย ๑๕ โครงการ
๔. จัดให้มีสาธารณูปโภค สาธารณูปการ ในเขตตำบลหนองบอน ให้มีความสะดวกในการให้บริการประชาชนและมีมาตรฐาน
๕. ก่อสร้าง ซ่อมแซม บำรุงรักษาทั้งทางบก ทางน้ำ และทางระบายน้ำ การวางผังเมืองในท้องถิ่น และผังเมืองรวมของจังหวัด

##### กลยุทธ์

๑. พัฒนาและบำรุงรักษาเส้นทางคมนาคมให้ได้มาตรฐานและครอบคลุมทุกพื้นที่
๒. จัดให้มีน้ำเพื่อการอุปโภค และบริโภคให้เพียงพอ และมีคุณภาพดี
๓. ก่อสร้างสิ่งสาธารณประโยชน์เพื่อการบริการชุมชน
๔. ขยายเขตไฟฟ้า ให้ครอบคลุมทุกพื้นที่ และจัดให้มีบริการไฟฟ้าสาธารณะที่ครอบคลุม
๕. การบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ได้มาตรฐาน
๖. ก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม การระบายน้ำในพื้นที่ให้ได้มาตรฐาน

## ยุทธศาสตร์ที่ ๒ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ

### เป้าประสงค์:

๑. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีศักยภาพในการสร้างอาชีพ พัฒนาอาชีพ การผลิต การจำหน่าย และสร้างรายได้เพิ่มขึ้น
๒. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านการเกษตรให้ยั่งยืน น้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง
๓. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพให้ประชาชนมีความมั่นคงทางเศรษฐกิจ
๔. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาอาชีพ เพิ่มมูลค่าสินค้าทางการเกษตร โดยส่งเสริมการลงทุนและการพาณิชย์มากขึ้น

### ตัวชี้วัด

๑. ประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาด้านการเกษตร ร้อยละ ๗๐/ปี
๒. ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐/ปี
๓. มีการดำเนินโครงการที่ส่งเสริมกลุ่มอาชีพในพื้นที่ อย่างน้อยปีละ ๓ โครงการ

### ค่าเป้าหมาย

๑. พัฒนาและส่งเสริมภาคประชาชนตามแนวทางเศรษฐกิจพอเพียง และการพัฒนาเศรษฐกิจ ตามนโยบายของรัฐบาล
๒. ประชาชนมีอาชีพที่มั่นคง มีรายได้เพียงพอต่อการดำรงชีวิต โดยยึดหลักเศรษฐกิจพอเพียง
๓. ประชาชนได้รับการส่งเสริม สนับสนุน พัฒนาด้านการเกษตร
๔. มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบล
๕. เกษตรกรมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับเกษตรยั่งยืนเพิ่มมากขึ้น

### กลยุทธ์

๑. เสริมสร้างการพัฒนาด้านการเกษตรตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง
๒. จัดการฝึกอบรมพัฒนาความรู้ด้านวิชาการ ด้านเทคโนโลยีที่เกี่ยวกับการเกษตรอย่างหลากหลาย
๓. พัฒนาฝีมือในการประกอบอาชีพ โดยการฝึกอาชีพ ตลอดจนการค้าขาย การพาณิชย์ การอุตสาหกรรม และการบริการต่าง ๆ
๔. ส่งเสริมและสนับสนุนกลุ่มอาชีพ เพื่อให้มีความเข้มแข็งและเพิ่มขีดความสามารถในการผลิต และแปรรูปสินค้าอย่างมีคุณภาพ

## ยุทธศาสตร์ที่ ๓ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม

### เป้าประสงค์:

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพระบบการศึกษาให้มีมาตรฐานและทันต่อสถานการณ์ปัจจุบัน
๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนา อนุรักษ์ พื้นฟู ศาสนา วัฒนธรรม จารีต ประเพณีท้องถิ่น การเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และภูมิปัญญาท้องถิ่น
๓. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ ให้ประชาชนมีสุขภาพที่ดีขึ้น
๔. เพื่อพัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยว ให้ประชาชนมีสถานที่พักผ่อนหย่อนใจ

## ตัวชี้วัด

๑. ระบบการศึกษาได้รับการพัฒนาและมีคุณภาพ ร้อยละ ๘๕/ปี
๒. ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ได้รับการอนุรักษ์และบำรุงรักษา ร้อยละ ๘๐/ปี
๓. ส่งเสริม รมรณรงค์ให้ประชาชนเล่นกีฬา และเข้าร่วมกิจกรรมนันทนาการ เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐/ปี
๔. ประชาชนให้ความสำคัญกับการออกกำลังกาย มีสุขภาพแข็งแรงขึ้น ร้อยละ ๒๐/ปี
๕. มีการส่งเสริมการท่องเที่ยวและพัฒนาแหล่งท่องเที่ยวภายในตำบล เพิ่มขึ้นร้อยละ ๑๐/ปี

## ค่าเป้าหมาย

๑. พัฒนาระบบการศึกษาในพื้นที่ให้กับประชาชนได้เข้าถึงการศึกษา ทั้งการศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย ให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับวิถีของแต่ละชุมชน
๒. พัฒนาระบบการศึกษาสู่การเรียนรู้ตลอดชีวิต อย่างมีคุณภาพและทั่วถึง
๓. ศาสนา ขนบธรรมเนียม ประเพณี วัฒนธรรมท้องถิ่น ภูมิปัญญาท้องถิ่นได้รับการอนุรักษ์ และบำรุงรักษาเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องให้คงอยู่สืบไป
๔. ส่งเสริมการกีฬา นันทนาการ กิจกรรมเด็ก เยาวชน ประชาชน และผู้ด้อยโอกาส
๕. ประชาชนมีสุขภาพแข็งแรง ออกกำลังกายมากขึ้น

## กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมการเรียนรู้ทางประวัติศาสตร์ และอนุรักษ์วัฒนธรรมประเพณีอันดีงามของท้องถิ่น
๒. ส่งเสริมและสนับสนุนการกีฬา และกิจกรรมนันทนาการ
๓. ส่งเสริมและพัฒนาคุณภาพการศึกษาของท้องถิ่นสู่อาเซียน
๔. พัฒนาสถานที่ท่องเที่ยว ส่งเสริมการท่องเที่ยวในพื้นที่
๕. ส่งเสริมให้บุคลากรด้านการศึกษาพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานวิชาชีพ
๖. ส่งเสริมและสนับสนุนการศึกษาทั้งในระบบ นอกระบบและการศึกษาตามอัธยาศัยให้มีคุณภาพและตามเกณฑ์มาตรฐาน
๗. เสริมสร้างความปรองดองสมานฉันท์
๘. พัฒนามาตรฐานคุณธรรม จริยธรรม ตามหลักธรรมาภิบาล

## ยุทธศาสตร์ที่ ๔ ยุทธศาสตร์การพัฒนาตำบลสิ่งแวดล้อม

### เป้าประสงค์:

๑. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการ การอนุรักษ์ ฟื้นฟูทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีคุณค่า เกิดความสมดุลและยั่งยืน
๒. เพื่อส่งเสริมให้ประชาชนมีส่วนร่วมในการจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลมากยิ่งขึ้น
๓. เพื่อส่งเสริมและพัฒนาให้สิ่งแวดล้อมมีความเหมาะสมกับประชาชนทุกช่วงวัย
๔. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการระบบบำบัดน้ำเสียที่ยั่งยืน
๕. เพื่อส่งเสริมการปรับสมดุลความหลากหลายทางชีวภาพ และบำรุงรักษาระบบนิเวศน์ที่ดี
๖. เพื่อส่งเสริมและสนับสนุนโครงการตามแนวพระราชดำริ
๗. เพื่อลดปัญหามลพิษต่างๆ ที่เป็นพิษต่อสิ่งแวดล้อมและสุขภาพของประชาชน

## ตัวชี้วัด

1. ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมได้รับการอนุรักษ์ พื้นฟูและใช้ประโยชน์อย่างเหมาะสม เพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐/ปี
2. ระดับความสำเร็จของประสิทธิภาพการบริหารจัดการสิ่งแวดล้อม ปัญหามลพิษ ระบบบำบัดน้ำเสีย และการบริหารจัดการขยะมูลฝอยและสิ่งปฏิกูลเพิ่มขึ้น ร้อยละ ๑๐/ปี
3. ปริมาณขยะในพื้นที่ตำบลหนองบอนมีจำนวนลดลง ร้อยละ ๒๐/ปี
4. มีการใช้พลังงานทดแทนเพื่อลดการใช้พลังงาน ร้อยละ ๒๐/ปี
5. ดำเนินโครงการตามพระราชดำริ อย่างน้อยปีละ ๑ โครงการ

## ค่าเป้าหมาย

1. ประชาชนให้ความสำคัญกับการคัดแยกขยะ ทำให้ปริมาณขยะมีปริมาณลดลง
2. ประชาชนมีส่วนร่วมในการดูแล บำรุงรักษา อนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมในพื้นที่มากขึ้น
3. ปัญหามลพิษที่ส่งผลกระทบต่อสิ่งแวดล้อมและเป็นอันตรายต่อสุขภาพของประชาชนได้รับการแก้ไขอย่างมีประสิทธิภาพ
4. การดำรงวิถีชีวิตควบคู่กับการรักษาสิ่งแวดล้อมอย่างยั่งยืน

## กลยุทธ์

1. การจัดการทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อมอย่างมีส่วนร่วม มีความหลากหลายทางธรรมชาติ ระบบนิเวศมีความสมบูรณ์
2. ส่งเสริม พัฒนา อนุรักษ์ และใช้พลังงานทดแทนที่เป็นมิตรกับสิ่งแวดล้อม
3. ป้องกันและแก้ไขปัญหาขยะ น้ำเสีย สิ่งปฏิกูล และมลพิษต่างๆ
4. มีการส่งเสริมสนับสนุนให้ประชาชนคัดแยกขยะแต่ละประเภทอย่างถูกวิธี และมีการจัดทำถังขยะเปียก เพื่อเป็นปุ๋ยหมักอินทรีย์
5. ส่งเสริมการปลูกป่าไม้ เพื่อให้สิ่งแวดล้อมในพื้นที่มีความอุดมสมบูรณ์
6. ส่งเสริมความรู้สมัยใหม่ควบคู่กับภูมิปัญญาท้องถิ่น

## ยุทธศาสตร์ที่ ๕ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร

### เป้าประสงค์:

1. เพื่อก่อสร้าง ปรับปรุง ซ่อมแซม และพัฒนาแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้ได้มาตรฐาน
2. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการกักเก็บน้ำของแหล่งน้ำทางการเกษตรที่กักเก็บได้ต่อปีเพิ่มมากขึ้น
3. เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการบริหารจัดการน้ำให้มีความเหมาะสมในแต่ละพื้นที่ และมีแหล่งน้ำทางการเกษตรเพียงพอทั่วถึงต่อการทำการเกษตรทุกรูปแบบ

## ตัวชี้วัด

1. พัฒนาแหล่งน้ำและระบบบริหารจัดการน้ำเพื่อการเกษตร ร้อยละ ๘๐/ปี
2. ความพึงพอใจของเกษตรกรต่อการมีแหล่งน้ำเพื่อการทำการเกษตรเพียงพอ ร้อยละ ๘๐
3. มีแหล่งน้ำสำหรับทำการเกษตรครอบคลุมทั่วถึงทั้งตำบล ร้อยละ ๘๐

## ค่าเป้าหมาย

1. ก่อสร้าง/ซ่อมแซม/ปรับปรุง/บำรุงรักษาแหล่งน้ำทางการเกษตรในตำบล ให้มีปริมาณเพียงพอเพื่อรองรับการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจ และตอบสนองความต้องการของประชาชนในพื้นที่ทำการเกษตร
2. พืชผลทางการเกษตรของเกษตรกรในพื้นที่ไม่ได้รับความเสียหายจากปัญหาภัยแล้ง

## กลยุทธ์

- ส่งเสริม พัฒนา และดูแลรักษาแหล่งน้ำธรรมชาติ แหล่งน้ำเพื่อการเกษตร เพื่อให้มีแหล่งน้ำที่เพียงพอต่อการเกษตร
- ก่อสร้างแหล่งน้ำเพื่อการเกษตรให้มีความเหมาะสม ครอบคลุมทุกพื้นที่
- ส่งเสริมและสนับสนุนการจัดทำฝายที่เหมาะสมกับพื้นที่ เพื่อชะลอการไหลของน้ำและตะกอนเสริมความสมบูรณ์ของแหล่งน้ำ

## ยุทธศาสตร์ที่ ๖ ยุทธศาสตร์การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิต สังคม และการบริหารจัดการ

### เป้าประสงค์:

- เพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งและส่งเสริมการมีส่วนร่วมของประชาชนทุกภาคส่วนในการพัฒนาทั้งในระดับท้องถิ่น ระดับภูมิภาค และระดับประเทศ
- เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพในการบริหารจัดการภาครัฐ การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ และการบริหารราชการเป็นไปตามหลักธรรมาภิบาล
- เพื่อส่งเสริมการป้องกันภัยพิบัติภัยแล้ง การรักษาความสงบเรียบร้อย การป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย เสริมสร้างความเข้มแข็งและความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน
- เพื่อส่งเสริมให้มีการป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด และภัยคุกคามทุกรูปแบบ
- เพื่อส่งเสริมการพัฒนาด้านสวัสดิการทางสังคม การพัฒนาสังคม การสังคมสงเคราะห์ การพัฒนาคุณภาพชีวิตเด็ก เยาวชน สตรี ผู้สูงอายุ ผู้ด้อยโอกาส คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์ ให้เข้าถึงการให้บริการด้านสาธารณสุขขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึง
- เพื่อส่งเสริมและพัฒนาด้านสาธารณสุข เพื่อป้องกันและแก้ไขโรคอุบัติใหม่ และโรคต่างๆ

### ตัวชี้วัด

- การบริหารงานขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนมีประสิทธิภาพ ร้อยละ ๙๐/ปี
- ร้อยละความพึงพอใจต่อการบริหารภายใต้หลักการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดีเพิ่มมากขึ้น
- ประชาชนมีคุณภาพชีวิตที่ดี มีสุขภาพอนามัยที่สมบูรณ์ทั้งร่างกายและจิตใจ ร้อยละ ๘๐/ปี
- ประชาชนมีความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สิน ร้อยละ ๘๐/ปี
- ประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐/ปี
- ชุมชนและสังคมมีความเข้มแข็ง เพิ่มขึ้นร้อยละ ๒๐/ปี
- ชุมชนมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการ ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่นร้อยละ ๘๐/ปี

### ค่าเป้าหมาย

- ประชาชนมีสุขภาพที่ดีเข้าถึงบริการสาธารณสุขที่มีคุณภาพและมาตรฐานอย่างเท่าเทียม
- การเข้าช่วยเหลือผู้ประสบภัย หรือบรรเทาความเดือดร้อนของประชาชนได้อย่างรวดเร็ว ตลอดจนให้ความรู้ถึงพิษภัยจากปัญหาเสพติด
- ประชาชนมีความสุข มีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
- ประชาชนมีความเท่าเทียมในการเข้าถึงบริการสาธารณะ ลดการเหลื่อมล้ำทางสังคม
- ประชาชนได้รับสวัสดิการทางสังคม การสังคมสงเคราะห์อย่างเท่าเทียม

## กลยุทธ์

๑. ส่งเสริมให้ประชาชนได้รับบริการด้วยความเป็นธรรม โปร่งใส ตรวจสอบได้ เป็นไปตามหลักการบริหารจัดการบ้านเมืองที่ดี
๒. ส่งเสริมและพัฒนาให้บุคลากรและประชาชนมีคุณธรรม จริยธรรม ช่วยเหลือเกื้อกูลกัน
๓. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรในองค์กรพัฒนาองค์ความรู้ให้มีความเชี่ยวชาญ
๔. ส่งเสริมให้ชุมชนและสังคมมีความเข้มแข็ง และมีความสามัคคี
๕. ส่งเสริมให้ผู้นำท้องถิ่น ผู้นำชุมชน ประชาชน มีความรู้ความเข้าใจในการปกครองตามระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข
๖. ป้องกันและแก้ไขปัญหาเสพติด ปัญหาการตั้งครุฑก่อนวัยอันควร อบายมุข สื่ออิเล็กทรอนิกส์ และสื่อสังคมออนไลน์ต่างๆ
๗. รักษาความปลอดภัยในชีวิตและทรัพย์สินในพื้นที่ตำบลหนองบอน
๘. ส่งเสริมให้ประชาชนเข้ามามีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น และสามารถตรวจสอบการทำงานของภาครัฐได้
๙. ส่งเสริมและสนับสนุนการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัย ภัยพิบัติต่างๆอย่างมีประสิทธิภาพ
๑๐. พัฒนาระบบการจัดเก็บภาษีให้มีความทันสมัย และเป็นปัจจุบัน
๑๑. ส่งเสริมและพัฒนาสวัสดิการทางสังคม การพัฒนาสังคม การสังคมสงเคราะห์ และการพัฒนาคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น
๑๒. ส่งเสริมและพัฒนาบริการด้านสาธารณสุขอย่างมีคุณภาพ ประชาชนมีสุขภาพดี

### ๒.๔ จุดยืนทางยุทธศาสตร์

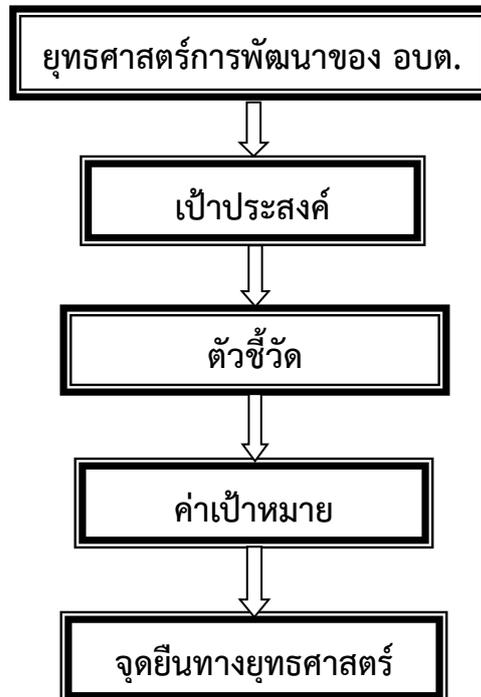
องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ให้ความสำคัญต่อการดำเนินการแก้ไขปัญหาความเดือดร้อน และการพัฒนาคุณภาพชีวิตของประชาชนในพื้นที่ในด้านต่างๆ โดยเน้นการปรับปรุง พื้นฟูพัฒนาการจัดบริการสาธารณะ หรือโครงสร้างพื้นฐาน ซึ่งถือเป็นภารกิจหลักขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ตลอดจนการพัฒนาด้านการศึกษา อันเป็นรากฐานสำคัญต่อการพัฒนาคน พัฒนาประเทศ ให้มีคุณภาพสูง การพัฒนาที่ยั่งยืน ควบคู่กับการพัฒนาทางสังคม เศรษฐกิจ สภาพแวดล้อมต่างๆที่เกี่ยวข้องโดยตรงกับชีวิต ความเป็นอยู่ของประชาชน โดยยึดหลักการมีส่วนร่วม ความสอดคล้องกับนโยบายรัฐบาล และแผนพัฒนาระดับต่างๆ รวมถึงการพิจารณา วิเคราะห์สภาพปัญหา ความต้องการของประชาชน และความพึงพอใจของประชาชนที่มีต่อการพัฒนา องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนจึงกำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์การพัฒนาไว้ครอบคลุมกิจกรรมต่างๆขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน

สำหรับประเด็นความเชื่อมโยงยุทธศาสตร์ที่สำคัญของแผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ ฉบับที่ ๑๓ แผนพัฒนาภาค แผนพัฒนากลุ่มจังหวัด แผนพัฒนาจังหวัด ยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นในเขตจังหวัด จะเห็นได้ว่ามีความเชื่อมโยงกันอย่างชัดเจนในการนำมาเป็นแนวทางกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น ซึ่งการกำหนดประเด็นยุทธศาสตร์การพัฒนาที่ชัดเจนจะเป็นการเตรียมการพัฒนาเป็นการนำภูมิคุ้มกันที่มีอยู่ พร้อมทั้งเร่งสร้างภูมิคุ้มกันใหม่ให้เข้มแข็งขึ้น เพื่อเตรียมความพร้อมคน สังคม และระบบเศรษฐกิจของชุมชนให้สามารถปรับตัวรองรับผลกระทบจากการสภาวะการเปลี่ยนแปลงได้อย่างเหมาะสม โดยให้ความสำคัญกับการพัฒนาคน สังคมเศรษฐกิจภายในชุมชนให้มีคุณภาพ ใช้ทรัพยากรที่มีอยู่ภายในชุมชนอย่างคุ้มค่าและเกิดประโยชน์สูงสุด รวมทั้งสร้างโอกาสทางเศรษฐกิจด้วยฐานความรู้ เทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ บนพื้นฐานการผลิตและการบริโภคที่เป็นมิตรต่อสิ่งแวดล้อม ซึ่งจะนำไปสู่การพัฒนาเพื่อประโยชน์สุขที่ยั่งยืนของชุมชนตามหลักปรัชญาของเศรษฐกิจพอเพียง

องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน จึงได้กำหนดจุดยืนทางยุทธศาสตร์ (Positioning) คือ “หนองบอนน่าอยู่ เพื่อฟูการเกษตร เขตท่องเที่ยวธรรมชาติ”

### ๒.๕ ความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม

การจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นสี่ปีขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน มีความเชื่อมโยงของยุทธศาสตร์ในภาพรวม ดังนี้



### ๓. การวิเคราะห์เพื่อพัฒนาท้องถิ่น

#### ๓.๑ การวิเคราะห์กรอบการจัดทำยุทธศาสตร์ขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น

ในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่นขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ได้ใช้การวิเคราะห์ SWOT เป็นการประเมินโดยวิเคราะห์ถึงโอกาส และภาวะคุกคามหรือข้อจำกัด อันเป็นสถานะแวดล้อมภายนอกที่มีผลต่อการพัฒนาด้านต่างๆของท้องถิ่น รวมทั้งการวิเคราะห์จุดแข็ง จุดอ่อนของท้องถิ่น อันเป็นสถานะแวดล้อมภายในของท้องถิ่น ซึ่งทั้งหมดเป็นการประเมินสถานภาพของท้องถิ่นในปัจจุบัน สำหรับใช้เป็นประโยชน์ในการกำหนดการดำเนินงานในอนาคตต่อไป ทั้งนี้โดยใช้เทคนิค SWOT analysis การพิจารณาถึงปัจจัยภายใน ได้แก่ จุดแข็ง (Strength - S) จุดอ่อน (Weak - W) และปัจจัยภายนอก ได้แก่ โอกาส (Opportunity - O) และอุปสรรค (Threat - T) เป็นเครื่องมือ

#### การวิเคราะห์จุดแข็ง (Strengths) ได้แก่

๑. มีโครงสร้างทางการบริหารที่ง่ายไม่ซับซ้อน มีสายการบังคับบัญชาที่สั้นจากบนลงล่าง มีการกำหนดหน้าที่ความรับผิดชอบอย่างชัดเจน ทำให้การทำงานมีประสิทธิภาพและมีความยืดหยุ่นในการดำเนินงาน การบริหารมีวิสัยทัศน์การพัฒนาที่ครอบคลุมปัญหาความต้องการของชุมชนและเคารพกฎกติกา ระเบียบกฎหมาย ยอมรับความเป็นจริงและแก้ไขปัญหายุ่งยากได้ภาวะของข้อจำกัด

๒. บุคลากร มีทักษะ ความรู้ ความสามารถ และเข้าใจบทบาทอำนาจหน้าที่ที่มีความกระตือรือร้นต่อการแก้ไขและพัฒนาท้องถิ่นเป็นส่วนใหญ่ มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดีต่อผู้เข้ารับบริการสาธารณะ บริการรวดเร็ว

๓. มีการบริหารจัดการเรื่องการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น และงบประมาณภายใต้ ความเข้าใจตรงกับบทบาทอำนาจหน้าที่ของทุกภาคส่วนในตำบล คือประชาคม ผู้บริหารท้องถิ่น สมาชิกสภาท้องถิ่น ส่วนราชการ

จังหวัด อำเภอบางบาล โดยทุกฝ่ายยึดมั่นในระเบียบกฎหมายโดยเคร่งครัด และมีการประสานงานร่วมกันระหว่างองค์กรบริหารส่วนตำบลหนองบอนกับหน่วยงานภายนอก

๔. หน่วยงานมีความเป็นอิสระในการบริหารงาน ทำให้เกิดความคล่องตัวในการบริหารจัดการ

๕. มีกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ กำหนดไว้ชัดเจน

๖. มีรถบรรทุกน้ำ ที่พร้อมใช้งานตลอดเวลา สามารถปฏิบัติงานด้านการป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยได้รวดเร็ว ทันเวลา

๗. มีรถบรรทุกขยะมูลฝอย สำหรับจัดเก็บขยะเพื่อบริการประชาชน

๘. มีโครงข่ายการคมนาคมที่สะดวก สะดวกต่อการประสานงานส่วนราชการทั้งจังหวัด อำเภอ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น และหน่วยงานอื่นๆที่เกี่ยวข้อง

๙. สภาพแวดล้อมมีสภาพที่ดี เนื่องจากไม่มีโรงงานอุตสาหกรรมและชุมชนไม่หนาแน่น

๑๐. พื้นที่ตำบลมีลำคลองหลายสาย ดินมีความอุดมสมบูรณ์

### **การวิเคราะห์จุดอ่อน (Weaknesses) ได้แก่**

๑. บุคลากรขาดการฝึกอบรมทักษะเฉพาะด้านอย่างต่อเนื่อง

๒. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้ในการปฏิบัติงานประจำยังมีไม่เพียงพอและไม่สามารถอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานได้เท่าที่ควร นอกจากนี้สถานที่ในการปฏิบัติงาน (ที่ทำการองค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน) ยังต้องปรับปรุงภูมิทัศน์ให้ร่มรื่น น่าอยู่ มีระเบียบเหมาะสม และต้องปรับปรุงสำนักงานใหม่ให้มีพื้นที่เพียงพอต่อการปฏิบัติงานและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน

๓. พื้นที่ขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ส่วนใหญ่อยู่ในเขตพื้นที่ทำการเกษตร ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรม จึงทำให้มีรายได้ที่องค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนจัดเก็บเองในแต่ละปีมีน้อย ประกอบกับรายได้ที่ส่วนราชการอื่นจัดเก็บให้ก็มีไม่มากนัก ทำให้งบประมาณที่จะนำมาใช้ในการดำเนินงานพัฒนาตามแผนพัฒนาขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอน ไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เท่าที่ควร

๔. บุคลากรมีจำนวนไม่เพียงพอ เนื่องจากปัจจุบันการถ่ายโอนงานจากกระทรวง ทบวง กรมต่างๆ มาให้กับองค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นมีมากขึ้น จึงทำให้ภาระงานที่รับผิดชอบขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนมีปริมาณมากขึ้น ซึ่งส่งผลให้จำนวนบุคลากรขององค์การบริหารส่วนตำบลหนองบอนที่มีอยู่เดิมต้องมีภาระหน้าที่รับผิดชอบงานเพิ่มขึ้น

๕. ข้อจำกัดด้านกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับต่างๆ ทำให้การดำเนินงานไม่สามารถตอบสนองความต้องการของประชาชนได้เท่าที่ควร

๖. ประชาชนขาดความรู้ด้านเทคโนโลยีใหม่ๆ ในการประกอบอาชีพ

๗. ประชาชนขาดจิตสำนึกในการอนุรักษ์ หวงแหน ทรัพยากรธรรมชาติและสิ่งแวดล้อม รวมถึงขาดการบำรุงดูแลรักษาสาธารณสมบัติของทางราชการ

๘. ขาดการส่งเสริม พัฒนา ผลผลิตทางการเกษตร การตลาด การแปรรูป ตลอดจนการกระจายผลผลิต

๙. เนื่องจากงบประมาณในการพัฒนามีจำกัด ส่งผลให้การพัฒนาโดยเฉพาะด้านโครงสร้างพื้นฐานดำเนินการได้น้อย

๑๐. ประชาชนส่วนใหญ่นิยมปลูกพืชเชิงเดี่ยว

### **การวิเคราะห์โอกาส (Opportunity) ได้แก่**

๑. มีการกระจายอำนาจลงสู่ท้องถิ่นมากขึ้น ตามพระราชบัญญัติกำหนดแผนและขั้นตอนการกระจายอำนาจ พ.ศ. ๒๕๔๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม

๒. นโยบายของรัฐบาลในการส่งเสริม สนับสนุน และแก้ไขปัญหา ตลอดจนการพัฒนาในด้านต่างๆ

๓. สภาพภูมิประเทศและพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลหนองบอนเป็นพื้นที่เกษตรกรรม ประชาชนส่วนมากเป็นคนในพื้นที่และประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลัก ซึ่งสอดคล้องกับแนวนโยบายของรัฐบาลที่เน้นการพัฒนาตามแนวทางปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง การผลิตอาหารเกษตรปลอดภัย ประกอบกับจังหวัดสระแก้วเน้นการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ การอนุรักษ์ทรัพยากรธรรมชาติ ซึ่งอาจจัดให้มีการท่องเที่ยวเชิงนิเวศน์ในเขตพื้นที่เกษตรกรรมได้

๔. พื้นที่ของตำบลหนองบอน มีลักษณะสภาพแวดล้อมทางธรรมชาติดี ไม่มีมลภาวะ
๕. มีระบบประปาส่วนภูมิภาค ประปาหมู่บ้าน และไฟฟ้าครอบคลุมพื้นที่ส่วนใหญ่ของตำบลหนองบอน
๖. ประชาชนส่วนใหญ่ประกอบอาชีพเกษตรกรรมเป็นหลักและมีความยั่งยืน พื้นที่และแหล่งน้ำเหมาะแก่การพัฒนาการเกษตร เนื่องจากมีคลองพระปรัง คลองส่งน้ำ ที่เป็นแหล่งน้ำทางการเกษตร
๗. มีโรงเรียนระดับประถมศึกษาและมัธยมศึกษาตั้งอยู่ในพื้นที่ตำบลหนองบอน
๘. มีโรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลคลองบุหรี โรงพยาบาลส่งเสริมสุขภาพตำบลเนินแสนสุข และมีอสม. ที่มีความรู้ความสามารถในทุกหมู่บ้าน
๑๐. เป็นพื้นที่เหมาะแก่การเกษตร และมีทรัพยากรธรรมชาติที่อุดมสมบูรณ์

### **การวิเคราะห์อุปสรรค (Threats) ได้แก่**

๑. รัฐบาลมีการเปลี่ยนแปลงนโยบายการพัฒนาประเทศบ่อย ส่งผลให้ท้องถิ่นต้องมีการปรับเปลี่ยนนโยบายตามไปด้วย
๒. ปัญหาการเมืองระดับประเทศยังไม่มีเสถียรภาพ ทำให้นโยบายการพัฒนาไม่ชัดเจน
๓. ราคาผลผลิตทางการเกษตรไม่คงที่ขึ้นอยู่กับกลไกตลาด
๔. ปัจจัยการผลิตหรือต้นทุนการผลิตมีราคาสูง
๕. ปัญหายาเสพติด แหล่งอบายมุขที่แพร่ระบาดในพื้นที่มีปริมาณเพิ่มมากขึ้น
๖. การเปลี่ยนแปลงของสภาพแวดล้อม ภูมิอากาศ เกิดภัยธรรมชาติ เกิดภัยธรรมชาติ อุทกภัย วาตภัย อัคคีภัย ทำให้เกิดความเสียหายต่อพื้นที่ ส่งผลให้ผลผลิตของประชาชนได้รับความเสียหาย
๗. วัฒนธรรมตะวันตกเข้ามามีบทบาทต่อแนวคิดและวิถีชีวิตของประชาชน
๘. การเปลี่ยนแปลงทางด้านเทคโนโลยี ส่งผลต่อการอนุรักษ์ ฟื้นฟู ศิลปวัฒนธรรมประเพณีท้องถิ่น
๙. ประชาชนขาดความเข้าใจในการทำงานของภาครัฐราชการ และยังไม่ให้ความร่วมมือด้านการมีส่วนร่วมในการพัฒนาท้องถิ่น

๓.๒ การประเมินสถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง

ยุทธศาสตร์	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ข้อบ่งชี้และปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
ยุทธศาสตร์ที่ ๑ การพัฒนาด้าน โครงสร้าง พื้นฐาน	๑) ไฟฟ้าส่องสว่างทางและที่สาธารณะยังไม่สามารถดำเนินการครอบคลุมพื้นที่ได้ทั้งหมด	- ไฟฟ้า	- ทางและที่สาธารณะในเขตตำบลหนองบอน	- ทางและที่สาธารณะมีแสงสว่างเพียงพอ ประชาชนได้รับความสะดวก และความปลอดภัยในการสัญจร และป้องกันการเกิดอาชญากรรม
	๒) ถนนในตำบลบางเส้นทาง ยังเป็นถนนดิน ถนนลูกรัง และเป็นหลุมเป็นบ่อ เนื่องจากมีถนนบางเส้นทางเจ้าของที่ดินยังไม่อุทิศ จึงไม่สามารถดำเนินการได้	- ถนน	- ถนนสาธารณะในเขตตำบลหนองบอน	- ประชาชนได้รับความสะดวกและปลอดภัยในการสัญจรมากขึ้น
	๓) ประชาชนต้องการเส้นทางในการสัญจรไปมาเพิ่มมากขึ้นและ อบต.ไม่สามารถดำเนินการได้ เนื่องจากงบประมาณมีอยู่อย่างจำกัด จึงไม่เพียงพอต่อการดำเนินการได้	- ถนน	- เส้นทางคมนาคมที่เป็นสาธารณะและประชาชนมีความต้องการให้ดำเนินการ	- มีเส้นทางในการคมนาคมที่ดี เพียงพอและประชาชนได้รับความสะดวกในการสัญจร
	๔) การเข้าสู่ประชาคมอาเซียน เพื่อรองรับการหลั่งไหลเข้ามาในรูปแบบของนักท่องเที่ยว หรือคนทำงาน และระบบการขนส่งระหว่างประเทศ	- ถนน	- ถนนสาธารณะในเขตตำบลหนองบอน	- ถนนสาธารณะในพื้นที่ตำบลหนองบอน มีมาตรฐาน อำนวยความสะดวกต่อประชาชน - ถนนสาธารณะทุกสายมีป้ายจราจรที่มีภาษาอังกฤษและภาษาต่างประเทศที่สำคัญ
	๕) ในช่วงฤดูแล้งที่มีระยะเวลานาน ส่งผลให้ประชาชนในบางพื้นที่ มีน้ำสำหรับอุปโภค-บริโภค ไม่เพียงพอ จึงต้องมีการบรรทุกน้ำ เพื่อแจกจ่ายให้ประชาชน	- แหล่งน้ำสำหรับการอุปโภค-บริโภค	- พื้นที่สาธารณะสำหรับเป็นแหล่งน้ำเพื่อการผลิตน้ำประปาในเขตตำบลหนองบอน	- ทุกหมู่บ้านมีแหล่งน้ำสาธารณะ ผลิตน้ำประปาที่มีปริมาณเพียงพอ มีประสิทธิภาพ สามารถบริหารจัดการเองได้ และไม่เกิดปัญหาการขาดแคลนน้ำ โดยเฉพาะในช่วงฤดูแล้ง

ยุทธศาสตร์	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโนมนาคต
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้านเศรษฐกิจ	๑) ราคาผลผลิตของพืชผลทางการเกษตรไม่คงที่ขึ้นอยู่กับกลไกตลาด	- การเกษตร	- สินค้าทางการเกษตรในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ราคาสินค้าทางการเกษตรมีราคาสูงขึ้นรวมทั้งส่งเสริมการปลูกพืชเศรษฐกิจ
	๒) ประชาชนส่วนใหญ่มีอาชีพไม่มั่นคง	- อาชีพ	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- นำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียงมาปรับใช้ในการดำรงชีวิตทำการเกษตรแบบปลูกพืชแบบผสมผสาน
	๓) เนื่องจากสถานการณ์ปัจจุบัน ทำให้ค่าครองชีพสูงขึ้น มีรายได้ไม่เพียงพอกับค่าใช้จ่ายที่สูงขึ้น	- รายได้ไม่เพียงพอต่อการดำรงชีพ	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- คริวเรือนส่วนใหญ่ในพื้นที่ตำบลหนองบอนมีการปลูกผักปลอดสารพิษในครัวเรือน ลดรายจ่ายในครัวเรือน
ยุทธศาสตร์ที่ ๓ การพัฒนาด้านการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม	๑) เด็กและเยาวชนสนใจในการศึกษาหาความรู้ลดน้อยลง ให้ความสนใจเรื่องของเกม และสื่อเพื่อความบันเทิงมากขึ้น	- การศึกษา	เด็กและเยาวชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- มีการส่งเสริมการเรียนรู้ผ่านการเล่นของเด็กและเยาวชนมากขึ้น
	๒) เด็กและเยาวชนไม่ได้รับการศึกษาต่อในระดับที่สูงกว่าชั้นพื้นฐาน และขาดงบประมาณในการศึกษาครอบครัวยากจน	- การศึกษา	- เด็กนักเรียนในเขตตำบลหนองบอน	- เด็กและเยาวชนได้รับการศึกษาที่สูงขึ้น มีงบประมาณในการศึกษาต่อ
	๓) ศิลปะ วัฒนธรรม จารีตประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่นถูกกลืนเลือนไปมาก	- ศิลปะ วัฒนธรรม จารีต ประเพณีและภูมิปัญญาท้องถิ่น ถูกกลืนเลือนไปมาก	- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ยกย่อง เชิดชูคนดีหรือปราชญ์ชาวบ้านในโอกาสต่างๆ เพื่อเป็นตัวอย่างแก่เยาวชนและประชาชน ให้คงอยู่สืบไป
	๔) เด็ก เยาวชน และประชาชน ไม่ให้ความสำคัญในการเล่นกีฬา หรือออกกำลังกาย สนใจสื่อความบันเทิง และเล่นเกมมากเกินไป	- กีฬา	- เด็ก เยาวชน ประชาชน ตำบลหนองบอน	- เด็ก เยาวชน ประชาชน เล่นกีฬาและออกกำลังกายมากขึ้น ให้ความสำคัญกับการรักษาสุขภาพร่างกายให้แข็งแรง
	๕) ในเขตพื้นที่ตำบลยังไม่มีสถานที่สำหรับออกกำลังกายที่เป็นศูนย์กลางให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยมาใช้บริการ	- การออกกำลังกาย	- สถานที่ออกกำลังกายในเขตตำบลหนองบอน	- มีการจัดพื้นที่ออกกำลังกายสำหรับให้ประชาชนทุกเพศทุกวัยสามารถมาใช้บริการอย่างเพียงพอและทั่วถึง

ยุทธศาสตร์	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
ยุทธศาสตร์ที่ ๔ การพัฒนา ด้าน สิ่งแวดล้อม	๑) มีปัญหาเรื่องขยะเพิ่มมากขึ้น ในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน เนื่องจากยังไม่ให้ความสำคัญในการคัดแยกขยะ	- สิ่งแวดล้อม	- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ปัญหาขยะลดลง ประชาชนสามารถคัดแยกขยะโดยไม่ส่งผลกระทบต่อชุมชน
	๒) ปัญหาการผาดอซึ่งข้าวหรือเผาพื้นที่ทำการเกษตรก่อนการปลูกพืชใหม่	- มลพิษทางอากาศ	- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ประชาชนให้ความสำคัญของปัญหาควีนจากการเผาพื้นที่ทำการเกษตร โดยการไถกลบตอซึ่งข้าว และไถที่นาหมักดินแทน
	๓) พื้นที่ป่าไม้ พันธุ์ไม้ พันธุ์พืชที่สำคัญในพื้นที่ไม่ได้รับการดูแล ทำให้เกิดการสูญพันธุ์ไป	- ป่าไม้	- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ป่าไม้ พันธุ์ไม้ พันธุ์พืชที่สำคัญในพื้นที่ได้รับการอนุรักษ์
	๔) ขาดความสมดุลของระบบนิเวศน์ทางน้ำ	- ระบบนิเวศน์ทางน้ำ	- ประชาชนในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ปลูกจิตสำนึก และรณรงค์ให้ปล่อยสัตว์น้ำ เพื่อเพิ่มความสมดุลในระบบนิเวศน์และประชาชนมีจิตสำนึกในการอนุรักษ์ธรรมชาติ ไม่จับปลาหรือสัตว์น้ำในฤดูกาลวางไข่
	๕) เกษตรกรนิยมใช้สารเคมี เช่น ยาฆ่าแมลง ปุ๋ยเคมี ส่งผลให้เกิดสารเคมีตกค้างสะสมอยู่ในดินและแหล่งน้ำเสี่ยงต่อสุขภาพของประชาชน	- สารเคมีตกค้าง	- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- เกษตรกรทำการเกษตรแบบอินทรีย์ ใช้ปุ๋ยชีวภาพแทนการใช้ปุ๋ยอินทรีย์
	๖) ในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอนยังไม่มีแหล่งท่องเที่ยวและกิจกรรมการท่องเที่ยวที่เป็นจุดสนใจของนักท่องเที่ยว	- การท่องเที่ยว	- สถานที่ท่องเที่ยวในเขตตำบลหนองบอน	- มีแหล่งท่องเที่ยวที่ดึงดูดนักท่องเที่ยวและส่งเสริมกิจกรรมการท่องเที่ยวเพิ่มมากขึ้น

ยุทธศาสตร์	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโนมนาคต
ยุทธศาสตร์ที่ ๕ การพัฒนาด้านแหล่งน้ำเพื่อการเกษตร	๑) แหล่งน้ำทางการเกษตรมีความตื่นเงิน ส่งผลให้น้ำไม่เพียงพอต่อการเกษตรในช่วงฤดูแล้ง	- การเกษตร	- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- แหล่งน้ำสามารถกักเก็บน้ำได้เพียงพอต่อความต้องการของประชาชน
	๒) แหล่งน้ำทางการเกษตรไม่เพียงพอต่อการทำการเกษตร	- การเกษตร	- เกษตรกรในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- ขุดสระน้ำสาธารณะขุดเจาะบ่อบาดาลสาธารณะ เพื่อเป็นแหล่งน้ำทางการเกษตร เกษตรกรมีน้ำในการทำการเกษตรอย่างเพียงพอ
ยุทธศาสตร์ที่ ๖ การพัฒนาด้านคุณภาพชีวิตสังคม และการบริหารจัดการ	๑) มีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ	- ด้านสาธารณสุข	ในเขตพื้นที่ตำบลหนองบอน	ในพื้นที่ไม่มีมีการระบาดของโรคอุบัติใหม่ โรคระบาด โรคติดต่อ
	๒) ประชาชนในพื้นที่ป่วยเป็นโรคเรื้อรังแนวโน้มที่เพิ่มขึ้น เช่น เบาหวาน ความดัน	- ด้านสาธารณสุข	- ประชาชนกลุ่มเสี่ยงและผู้ป่วย	ผู้ป่วยโรคเรื้อรังมีปริมาณลดลง
	๓) ประชาชนบริโภคอาหารที่ปลอดภัย	- ด้านสาธารณสุข	- ประชาชนในเขต อบต.	- ประชาชนทราบและสามารถเลือกบริโภคอาหารที่ปลอดภัยได้ถูกต้อง
	๔) ประชาชนในพื้นที่บางรายมีที่อยู่อาศัยไม่มั่นคงแข็งแรง	- ที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ที่ได้รับความเดือนร้อนเรื่องที่อยู่อาศัย	- ประชาชนในพื้นที่ได้รับความช่วยเหลือซ่อมแซมที่อยู่อาศัยให้มั่นคงแข็งแรง
	๕) การจราจรบนถนนมีเพิ่มมากขึ้นอาจทำให้เกิดอุบัติเหตุขึ้นได้	- การจราจร	- ประชาชนที่สัญจรบนท้องถนน	- มีระบบควบคุมการจราจร เช่น ติดตั้งสัญญาณไฟกระพริบเพื่อเตือนให้ระมัดระวัง ติดตั้งกระจกโค้งตามทางโค้งที่เสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุ ติดป้ายเตือนป้องกันอุบัติเหตุ เป็นต้น
	๖) ประชาชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาตำบล และให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมก่อนข้างน้อย	- การมีส่วนร่วมของประชาชน	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	ประชาชนให้ความสำคัญต่อการมีส่วนร่วมมากขึ้น เช่น มีส่วนร่วมในการจัดทำแผนพัฒนาท้องถิ่น

ยุทธศาสตร์	สถานการณ์สภาพแวดล้อมภายนอกที่เกี่ยวข้อง	ขอบข่ายและปริมาณของปัญหา/ความต้องการ	พื้นที่เป้าหมาย/กลุ่มเป้าหมาย	ความคาดหวังและแนวโน้มอนาคต
ยุทธศาสตร์ที่ ๒ การพัฒนาด้าน คุณภาพชีวิต สังคม และการ บริหารจัดการ	๗) ปัญหายาเสพติดระดับตำบลส่งผลให้เด็ก เยาวชน ประชาชน ภูมอมเมมา มีส่วนเกี่ยวข้องกับขบวนการยาเสพติด	- ยาเสพติด	- เด็ก เยาวชน ประชาชน ตำบลหนองบอน	- เด็ก เยาวชน และประชาชน มีภูมิคุ้มกันตระหนักรู้ในโทษของยาเสพติด และสามารถหลีกเลี่ยงจากยาเสพติดและอบายมุขอื่นๆได้
	๘) เกิดปัญหาภัยธรรมชาติหรือสาธารณภัยในพื้นที่ เช่น อัคคีภัย วาตภัย อุทกภัย เป็นต้น	- ความปลอดภัย	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- มีการฝึก/ทบทวนอพยพ และจิตอาสาภัยพิบัติ ให้มีความเชี่ยวชาญ สามารถปฏิบัติงานอย่างมีประสิทธิภาพ - งานป้องกันและบรรเทาสาธารณภัยมีการเตรียมเครื่องมืออุปกรณ์ให้มีความพร้อมต่อการป้องกันภัยอยู่ตลอดเวลา
	๘) การจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง ของ อบต. หนองบอน ยังจัดเก็บภาษีได้น้อย ประชาชนยังไม่มีความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีในปัจจุบัน	- การจัดเก็บภาษี	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับการจัดเก็บภาษีที่ดินและสิ่งปลูกสร้าง และระยะเวลาในการชำระภาษี เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ สามารถชำระภาษีในระยะเวลาที่กำหนด
	๙) การดำเนินการเกี่ยวกับการจ่ายเบี้ยยังชีพผู้สูงอายุ คนพิการ และผู้ป่วยเอดส์	- การสังคมสงเคราะห์	- ประชาชนในพื้นที่ตำบลหนองบอน	- มีการประชาสัมพันธ์เกี่ยวกับระเบียบเกี่ยวกับผู้มีสิทธิ์ได้รับเบี้ยยังชีพประเภทต่างๆ เพื่อให้ประชาชนมีความเข้าใจ และมาติดต่อลงทะเบียนตามเวลาที่กำหนด ไม่มีผู้ตกค้างได้รับสิทธิ์ตามสิทธิ์ที่ควรจะได้ทุกราย